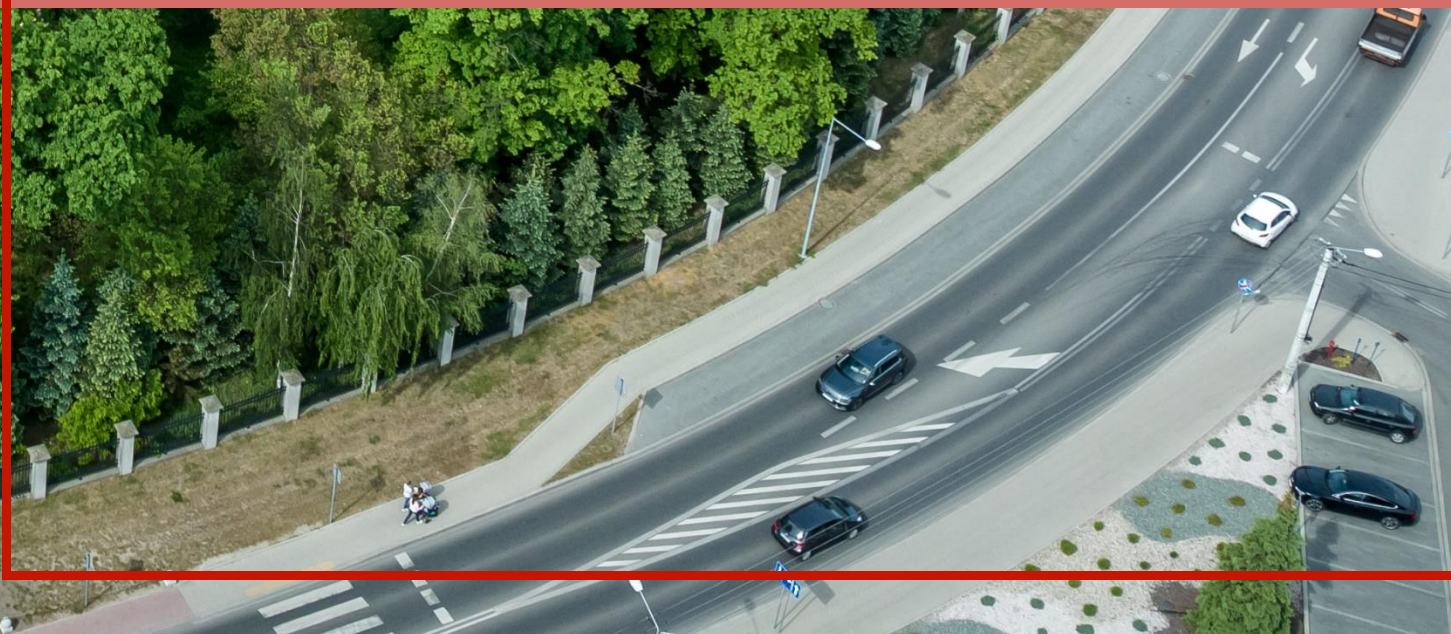

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030

Projekt

Opracowanie:

Urząd Gminy Włoszakowice

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości, przy wsparciu specjalistów:

- Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Dominika Gałęcka, Starsza Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego,
- Maciej Łodyga, Młodszy Specjalista ds. Strategii i rozwoju lokalnego.

Strategię Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2021 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

The logo of Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju, featuring a stylized apple icon and the text "Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju".

Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

The logo of Krajowy Instytut Jakości, featuring a stylized map of Poland and the text "KRAJOWY INSTYTUT JAKOŚCI".

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY WŁOSZAKOWICE	6
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	9
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	11
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	14
4.1. Ocena sytuacji Gminy	14
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	19
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	22
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY WŁOSZAKOWICE	24
1. Misja i wizja	25
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	27
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Włoszakowice oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	41
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	45
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	51
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	54
ZAŁĄCZNIKI	57
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Włoszakowice	57
Załącznik 2: Wzór ankiety	103
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	108

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 to najważniejszy dokument do kreowania rozwoju lokalnego, który winien być spójny z pozostałymi programami obowiązującymi w Gminie Włoszakowice oraz z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku oraz Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

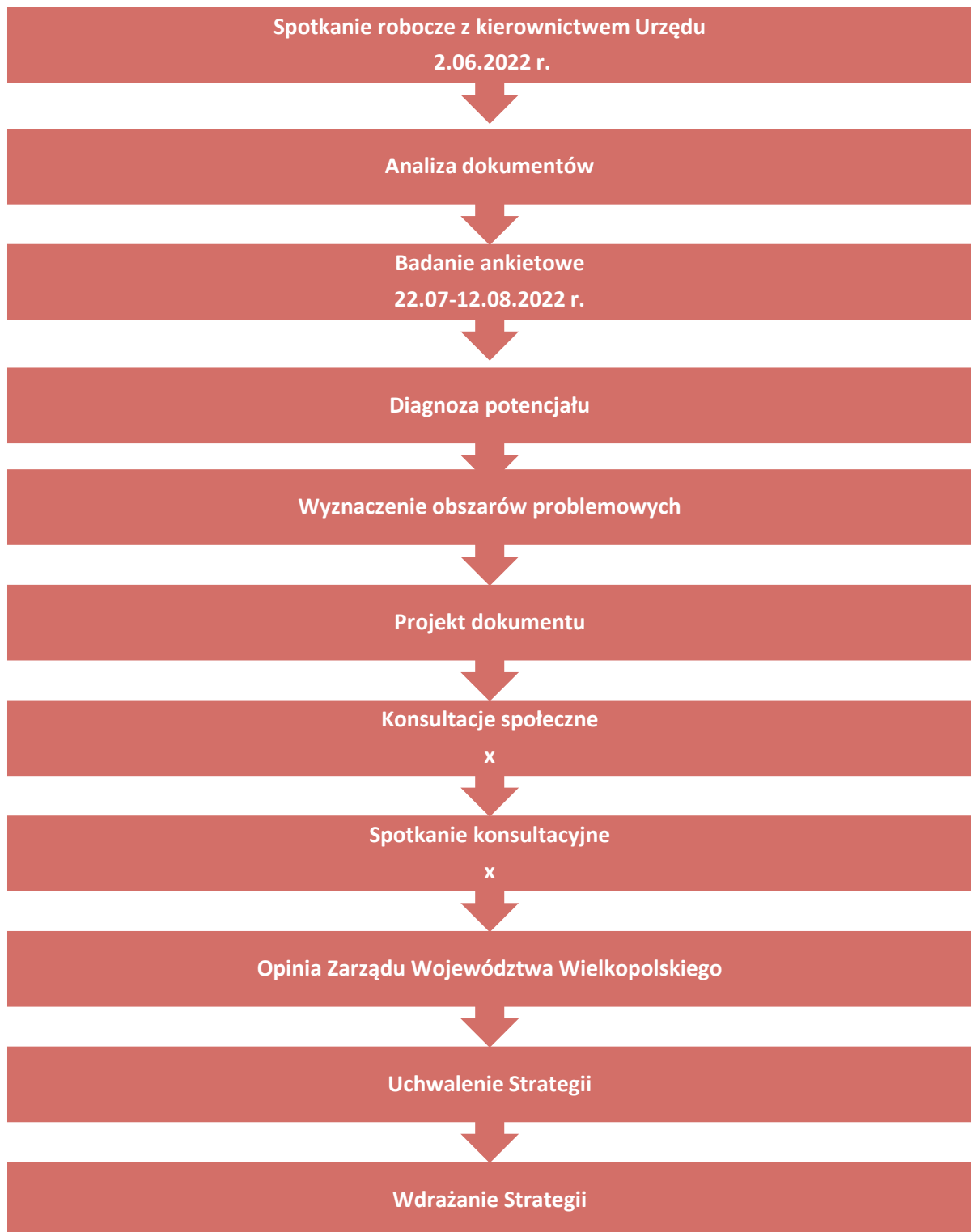
Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Zgodnie z w/w ustawą Strategia zawiera wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Włoszakowice, która dołączona została do dokumentu jako załącznik nr 1.

Prace nad Strategią rozpoczęto w kwietniu 2022 roku, kiedy Wójt Gminy Włoszakowice podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr XLI/324/2022 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 14 czerwca 2022 r. określającej szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy dokonaną podczas badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY WŁOSZAKOWICE

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Włoszakowice położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie leszczyńskim, na pograniczu Wielkopolski i Dolnego Śląska. Jest to Gmina o charakterze rolniczym, leśnym oraz turystycznym – ponad 53% jej powierzchni pokrywają użytki rolne, a ponad 37% lasy, zlokalizowane głównie w zachodniej części Gminy. Duża powierzchnia lasów daje potencjał do realizacji turystyki pieszo-rowerowej (wyznaczonych zostało kilka szlaków pieszych, rowerowych, turystycznych i dydaktycznych), a Jezioro Dominickie stanowi centrum turystyki wodnej, gdzie rozwinęła się baza noclegowo-gastronomiczna. Ponadto Jezioro połączone zostało z innymi pobliskimi akwenami systemem kanałów, tworząc tym samym Konwaliowy Szlak Kajakowy.

Ponadto duża część powierzchni Gminy pokryta jest formami ochrony przyrody. Przemęcki Park Krajobrazowy obejmuje 55% powierzchni Gminy, w jej zachodniej i południowo-centralnej części. Pokrywają się z nim obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Pojezierze Sławskie”, specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Przemęcka” i Przemęcko-Wschowski kompleks leśny Włoszakowice. Drugi duży kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa występuje we wschodniej części Gminy. Tak duży udział terenów chronionych posiadających wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe stanowi potencjał do dalszego rozwoju turystyki i rekreacji, może jednak działać ograniczająco w zakresie lokalizacji inwestycji oraz nowych obiektów.

Na terenie Gminy występuje również 20 pomników przyrody, w tym 250-letni platan klonolistny. Ponadto 16 zabytków i 21 stanowisk archeologicznych z obszaru Gminy wpisanych zostało do rejestru zabytków, a wśród pozostałych zabytków, ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, wyróżnia się m.in. zespół pałacowy we Włoszakowicach (pałac Sułkowskich), stanowiący obecnie siedzibę Urzędu Gminy, ale również obiekt udostępniony do zwiedzania.

Centrum administracyjno-usługowe Gminy stanowi wieś Włoszakowice. Jest to największa miejscowość w Gminie, zlokalizowana w centralnej i zachodniej części Gminy. Wyróżnia się ona również pod względem turystycznym – składa się na to ciekawy wygląd ulic, park w centrum wsi, platan klonisty, pałac Sułkowskich oraz inne zabytki. We Włoszakowicach mieści się również Muzeum Karola Kurpińskiego oraz Izba Pamięci. Włoszakowice znane są jako miejsce narodzin Karola Kurpińskiego, co sprawia, iż jest to wieś o bogatych tradycjach muzycznych i koncertowych.

Gmina posiada stosunkowo dobre położenie komunikacyjne, dzięki przebiegającej w niewielkiej odległości drodze ekspresowej S5 i bliskości miasta Leszna. Ponadto drogą S5 można dojechać do Poznania z Włoszakowic w około 1 godzinę. Na terenie Gminy funkcjonuje również transport zbiorowy, autobusowy i kolejowy. Kolej ze stacji we Włoszakowicach biegnie w kierunku Leszna oraz Wolsztyna i obsługiwana jest przez PKP – Koleje Wielkopolskie. Transport autobusowy realizowany jest przez PKS i zapewnia możliwość przemieszczania się pomiędzy miejscowościami Boszkowo, Włoszakowice, Bukowiec Górny, Sądzia, Boguszyn, Krzycko Wielkie, Jezierzycy Kościelne i Zbarzewo. Mimo to w przeprowadzonym na potrzeby niniejszego dokumentu badaniu ankietowym mieszkańcy Gminy podkreślają braki w zakresie

funkcjonowania transportu zbiorowego, w szczególności w zakresie możliwości połączeń komunikacyjnych z innymi gminami i miastami.

Polityka przestrzenna w Gminie określona powinna zostać zgodnie z wytycznymi wynikającymi ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUIKZP) oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Studium Gminy Włoszakowice przyjęte zostało w 2005 roku, a następnie było 3 krotnie częściowo zmieniane. W każdym przypadku były to zmiany fragmentaryczne, niezbędne do sporządzenia planu miejscowego lub zmiany planu. Na terenie Gminy obowiązuje 60 MPZP, które obejmują 3,4% jej powierzchni. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwały prace nad przyjęciem zmiany Studium oraz uchwaleniem 2 kolejnych miejscowych planów, które objąć mają kolejne 2,1% powierzchni Gminy.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Sytuacja gospodarcza Gminy jest bezpośrednio uzależniona od jej poziomu przedsiębiorczości, który określić można m.in. na podstawie analizy liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W 2021 roku na terenie Gminy Włoszakowice zarejestrowane były 1 403 podmioty gospodarcze, co stanowiło ponad 19% wszystkich przedsiębiorstw działających na terenie powiatu. Udział ten ulokował Gminę na pierwszym miejscu wśród gmin powiatu. Corocznie zwiększa się liczba nowych przedsiębiorstw i przewyższa ona liczbę firm wyrejestrowanych. Ponadto w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw przewyższa średnią powiatu oraz województwa i stale rośnie. Można zatem postawić tezę, iż Gmina charakteryzuje się wysokim poziomem przedsiębiorczości na tle powiatu, a nawet województwa. Ponadto w przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy korzystnie oceniają obszar Gminy jako miejsca atrakcyjnego i konkurencyjnego względem innych gmin do lokalizacji nowych inwestycji. Z poziomem przedsiębiorczości wiąże się również sytuacja na rynku pracy. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Włoszakowice jest niższy niż w powiecie i województwie.

Na jakość życia mieszkańców w dużym stopniu wpływ ma poziom i dostępność infrastruktury technicznej codziennego użytku, czyli sieci drogowej, sieci wodno-kanalizacyjnej, gazowej czy internetowej. Przez teren Gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie, a sieć dróg tworzą drogi powiatowe i gminne. Stan dróg gminnych jest cyklicznie monitorowany – co 2 miesiące odbywa się jego przegląd. Dostrzega się potrzebę budowy lub przebudowy części dróg gminnych. Potrzebę tą podkreślają również mieszkańcy w przeprowadzonym badaniu ankietowym, wskazując także na konieczność rozbudowy sieci ścieżek pieszych i rowerowych. Do sieci wodociągowej w 2021 roku dostęp miało 98% mieszkańców Gminy. Dostrzeganym problemem w zakresie wodociągów jest silnie rozwinięte budownictwo mieszkaniowe poza zakresem istniejących sieci, w związku z czym planowana jest budowa nowych odcinków sieci. Konieczna jest również wymiana azbestowo-cementowych sieci wodociągowych oraz budowa dodatkowych zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej. W 2021 roku do sieci kanalizacyjnej dostęp miało 78% mieszkańców. Aglomerację Włoszakowice obsługuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych zlokalizowana w miejscowości Grotniki, która będzie przepustowa w miarę wzrostu liczby użytkowników. Do najważniejszych działań w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej zalicza się rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej we Włoszakowicach oraz na terenach letniskowych. Gmina nie prowadzi wsparcia dla mieszkańców niemających podłączenia do sieci kanalizacyjnej. Do sieci gazowej w 2021 roku podłączonych było 20% mieszkańców. W zakresie infrastruktury technicznej aspekt sieci gazowej został najniżej oceniony przez mieszkańców, co może mieć związek z jej niewielką dostępnością. Z kolei dostęp do sieci internetowej respondenci ankiety ocenili jako zadowalający. Na terenie Gminy nie występują obszary wykluczone cyfrowo, a część gminnych miejscowości ma dostęp do Internetu szerokopasmowego.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy jest prowadzony samodzielnie przez Gminę. Odbiorem odpadów z nieruchomości zamieszkałych zajmuje się prywatna firma, wyłoniona w drodze postępowania przetargowego. Na obszarze Gminy zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do którego mieszkańcy dostarczać mogą

nieograniczoną ilość odpadów zebranych w sposób selektywny. Mieszkańcy Gminy dość dobrze oceniają wewnętrzny system gospodarowania odpadami. Pozytywnym aspektem jest również corocznie zwiększający się udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie odpadów odbieranych z terenu Gminy Włoszakowice.

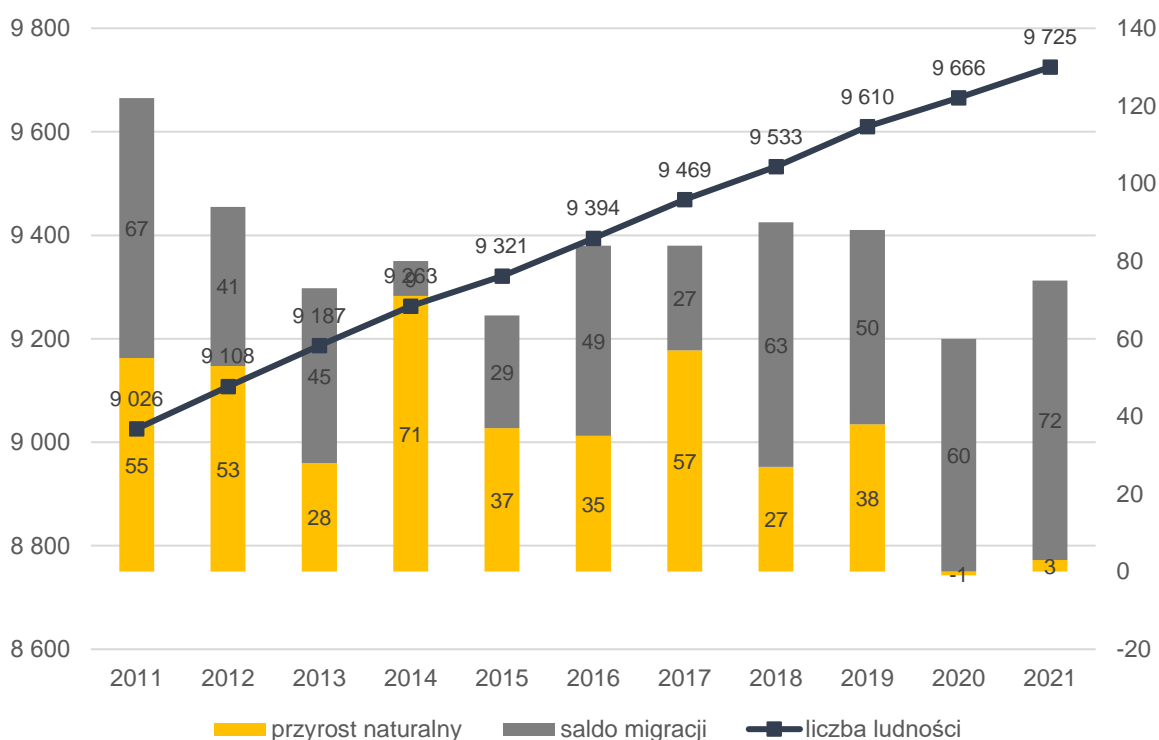
Na terenie Gminy planuje się rozwój energetyki wiatrowej. W tym celu uchwalony został MPZP w zakresie lokalizacji elektrowni oraz wyznaczone zostały tereny dla rozwoju odnawialnych źródeł energii. Gmina podejmuje również działania związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej, których realizacja ma podnieść wydajność energetyczną budynków i tym samym obniżyć koszty ich ocieplania i zużycia energii oraz zmniejszyć emisję zanieczyszczeń powietrza, dzięki wymianie części źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne. Ponadto uchwalony został „Program dofinansowania zakupu i montażu kotłów c.o. zasilanych ekogroszkiem, gazem lub biomasą na terenie Gminy Włoszakowice” dzięki któremu wnioskodawcy uzyskać mogą dofinansowanie w wysokości 50% poniesionych kosztów, nie więcej niż 3.000,00 zł. Gmina Włoszakowice nie monitoruje jakości powietrza. Mieszkańcy Gminy dostrzegają, iż świadomość ekologiczna społeczeństwa jest niewystarczająca, w związku z tym należy wprowadzić kampanie edukującą w zakresie rozwoju postaw proekologicznych.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Kapitał rozwojowy Gminy w dużej mierze stanowią jej mieszkańcy. Na koniec 2021 roku liczba stałych mieszkańców Gminy Włoszakowice wynosiła 9 725. Od kilku lat obserwuje się systematyczny wzrost liczby mieszkańców. Sytuacja ta jest charakterystyczna dla całego powiatu leszczyńskiego (z wyłączeniem Gminy Krzemieniewo), jednak w Gminie Włoszakowice dynamika wzrostu jest najwyższa.

Tendencja rosnąca wśród wszystkich grup wiekowych w Gminie wiąże się również z ciągłym dodatnim i względnie wysokim wskaźnikiem salda migracji. Na poniższym wykresie przedstawiającym strukturę procesów demograficznych zobaczyć można, że na przestrzeni ostatnich lat to głównie migracje do Gminy odpowiedzialne są za wzrost liczby mieszkańców.

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Włoszakowice w latach 2011-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Odnośząc się do struktury ludności, w Gminie Włoszakowice obserwuje się stopniowe starzenie się społeczeństwa, jednak zachodzi ono nieco wolniej niż w powiecie i województwie. Zauważyć można również zmniejszanie się udziału osób w wieku kreatywnym (25-34 lata), jak i w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64, kobiety 18-59), co jest sytuacją niekorzystną, ponieważ osoby te stanowią główną siłę napędową rozwoju gospodarczego w Gminie, zakładają rodziny oraz podejmują zatrudnienie.

Pomimo widocznego stopniowego starzenia się społeczeństwa, sytuację demograficzną w Gminie można wciąż ocenić jako korzystną z uwagi na ciągły wzrost ogólnej liczby ludności, większy udział w strukturze demograficznej grupy osób w wieku przedprodukcyjnym od osób w wieku poprodukcyjnym oraz znaczącej przewadze osób w grupie produkcyjnej względem pozostałych grup demograficznych. Jeśli jednak procesy te utrzymają się w Gminie przez dłuższy okres, może to skutkować wzrostem zapotrzebowania na nowe usługi społeczne skierowane dla seniorów, czy koniecznością przeprowadzenia przez Gminę działań mających na celu

zwiększenie napływu do Gminy ludzi w wieku kreatywnym w celu zahamowania procesu starzenia się społeczeństwa.

Opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewnia w Gminie prywatny żłobek, posiadający miejsca dla 46 dzieci. W badaniu ankietowym respondenci wskazują, iż nie jest to wystarczająca liczba i podkreślają potrzebę zwiększenia dostępności do żłobków czy klubów malucha. Wychowaniem przedszkolnym zajmują się 3 przedszkola publiczne oraz 2 niepubliczne. W 2021 roku poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej wynosił 93%, co jest bardzo wysokim wynikiem. Również mieszkańcy oceniają dostępność i jakość opieki przedszkolnej jako zadowalającą.

Edukację na poziomie podstawowym zapewnia 5 szkół. Ich stan techniczny i dostępność infrastruktury jest nieco zróżnicowana. 3 z 5 szkół posiadają dostęp do obiektów sportowych, z czego w 2 szkołach ich stan został oceniony na dobry, natomiast w szkole we Włoszakowicach 1 z sal została zidentyfikowana jako wymagająca remontu. Szkoły nie posiadają dedykowanych pracowni językowych, jednak wszystkie mają dostęp do świetlic, komputerów dla uczniów oraz projektorów multimedialnych, a także są wyposażone w szafki dla każdego z uczniów. Gabinet pielęgniarstwa lub stomatologiczny funkcjonował jedynie w szkołach we Włoszakowicach i w Bukówcu Górnym.

Analiza wyników egzaminów ósmoklasisty przeprowadzonych w szkołach na terenie Gminy wykazuje, iż osiągnięcia uczniów gminnych szkół są zbliżone do średnich wyników w powiecie i województwie, lecz nieco od nich niższe. Największą dysproporcję widać w przypadku egzaminu z języka angielskiego, gdzie w 2022 roku uczniowie uzyskali o 3% niższy średni wynik niż powiat i o 6% niższy niż województwo. Bardziej szczegółowa analiza wykazała, iż największą potrzebą w zakresie podniesienia jakości nauczania tego przedmiotu charakteryzują się szkoły w Dłużynie i Bukówcu Górnym. Z kolei wsparcia w zakresie nauki matematyki potrzebują uczniowie szkoły w Krzycku Wielkim.

Z odpowiedzi ankietowanych wynika, iż na terenie Gminy niedostatecznie rozwinięta jest oferta zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkołach oraz wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce i dla uczniów szczególnie uzdolnionych. W związku z powyższym działania w zakresie szkolnictwa w pierwszej kolejności powinny skupić się na poprawie tych aspektów.

Corocznie zwiększa się poziom wydatków ogółem przeznaczanych w Gminie na oświatę. Stopień pokrycia tych wydatków subwencją oświatową zmniejszyła się i w 2021 roku wyniósł 71%. Oznacza to coraz wyższe koszty dla samorządu w zakresie utrzymania gminnych szkół.

Upowszechnianiem kultury i sportu zajmują się 4 podmioty, których organem prowadzącym jest Gmina: Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o., Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna. Mieszkańcy bardzo prędko działają w różnego rodzaju grupach kulturalnych i muzycznych, a Gminny Ośrodek Kultury nadzoruje funkcjonujące zespoły i chóry, prowadzi grupę teatralną oraz Samorządowe Ognisko muzyczne. Wartość wskaźnika liczby działających na terenie Gminy fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych jest zbliżony do wartości tego wskaźnika dla województwa i wyższy niż w powiecie. Świadczy to o dużej aktywności mieszkańców w życiu kulturowym i społecznym Gminy. Mimo to mieszkańcy uważają, iż oferta spędzania czasu wolnego skierowana do poszczególnych grup wiekowych jest niewystarczająco rozwinięta. Ponadto respondenci wskazują na niewykorzystany potencjał świetlic wiejskich i nisko oceniają ich działalność.

Gminna baza sportowa jest rozbudowana i stanowią ją: hala sportowo-środowiskowa, stadion lekkoatletyczny, stadion piłkarski w parku, kompleks boisk Orlik, 5 boisk piłkarskich, 2 boiska do siatkówki, boisko do koszykówki, kort tenisowy oraz teren rekreacyjny ze strefą aktywnego i zdrowego stylu życia. Infrastruktura ta jest w dobrym stanie technicznym i nie wymaga działań modernizacyjnych (wyłączając boisko piłkarskie w Zbarzewie, które wymaga remontu).

Na terenie Gminy odbywa się również wiele ciekawych wydarzeń kulturalnych i sportowych integrujących różne grupy wiekowe, lecz najbardziej wyróżniającym się jest Przejazd postaci historycznych z okazji Narodowego Święta Niepodległości, które odznacza się wyjątkową oryginalnością. W przeprowadzonym badaniu ankietowym respondenci nisko oceniają prowadzone przez Gminę działania promocyjne. Promocja Gminy powinna obejmować różne obszary jej działalności i funkcjonowania, a taki sposób, aby informacje docierały do mieszkańców czy potencjalnych turystów i inwestorów.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Włoszakowice odpowiada zespół 3 dzielnicowych podzielonych na 3 rejony oraz jeden asystent z Komisariatu Policji we Włoszakowicach, podległego pod Komendę Miejską w Lesznie. Ochronę przeciwpożarową zapewnia 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto na terenie Gminy zlokalizowanych są 4 punkty monitoringu.

W zakresie ochrony zdrowia mieszkańcy korzystać mogą z usług 6 różnych poradni. Ponadto we Włoszakowicach mieści się podstacja pogotowia ratunkowego, a na terenie całej Gminy funkcjonuje 5 aptek. Dodatkowo Gmina współpracuje z innymi podmiotami w zakresie realizacji programów profilaktycznych. Są to programy takie jak mammografia, profilaktyka nowotworów głowy i szyi, profilaktyka nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego, badanie aorty brzusznej, ogólnopolski program profilaktyki czerniaka. Mimo to mieszkańcy źle i bardzo źle oceniają dostępność podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej i jest to według nich najważniejszy priorytet do poprawy na terenie Gminy w najbliższych latach.

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Włoszakowice odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszakowicach. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej charakteryzuje się trendem spadającym, jednak jest wyższa niż średnio w powiecie (niższa niż w województwie). Głównymi powodami objęcia pomocą mieszkańców Gminy jest niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

W Gminie działa Środowiskowy Dom Samopomocy im. Wernera Kenkel, w którym prowadzona jest terapia zajęciowa mająca na celu kompensowanie niepełnosprawności poprzez zajęcia rehabilitacyjno-terapeutyczne. Z kolei podmioty świadczące usługi skierowane dla seniorów to Klub „Złota jesień”, którego zadaniem jest rozwijanie i wzmacnianie aktywności życiowej osób starszych oraz stowarzyszenie „Koło Gminne Emerytów, Rencistów i Inwalidów we Włoszakowicach”. Mieszkańcy Gminy dostrzegają jednak potrzebę utworzenia miejsca, które zapewniałoby opiekę nad osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnościami.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Włoszakowice przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Respondenci składali odpowiedzi od 22 lipca do 12 sierpnia 2022 roku.

Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 72 ankiety. Większość respondentów stanowiły kobiety (59,7%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej było w przedziale wiekowym od 26 do 35 lat (31,9%) i od 36 do 45 lat (30,6%). Po 15,3% respondentów stanowiły osoby w wieku 18-25 lat oraz 46-55 lat. Osoby powyżej 56 roku życia stanowiły nieco ponad 7% ankietowanych. Nikt poniżej 18 roku życia nie zdecydował się na wypełnienie ankiety.

Analizując strukturę zatrudnienia 76,4% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Niecałe 7% stanowiły osoby bezrobotne, a prawie 6% przedsiębiorcy. Wśród ankietowanych znalazło się 4,2% emerytów i rencistów, 4% uczniów i studentów oraz zaledwie 1,4% rolników. Ponad 97% ankietowanych stanowili mieszkańcy Gminy Włoszakowice.

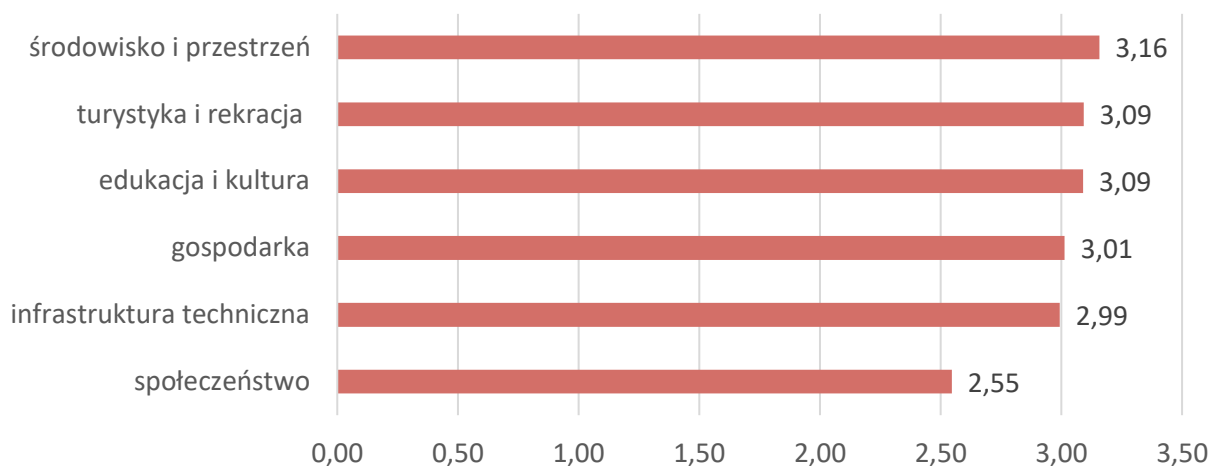
Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Włoszakowice w skali od 0 do 5, gdzie:

- 0 – nie mam zdania,
- 1 – bardzo źle,
- 2 – źle,
- 3 – dostatecznie/zadawalająco/neutralnie,
- 4 – dobrze,
- 5 – bardzo dobrze,

mieszkańcy **najkorzystniej** oceniają działania w zakresie **środowiska i przestrzeni** (średnia ocena wynosiła 3,16), z kolei **najmniej korzystnie** obszar **społeczeństwa** (średnia ocena wynosiła 2,55). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,99 do 3,09. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,98.

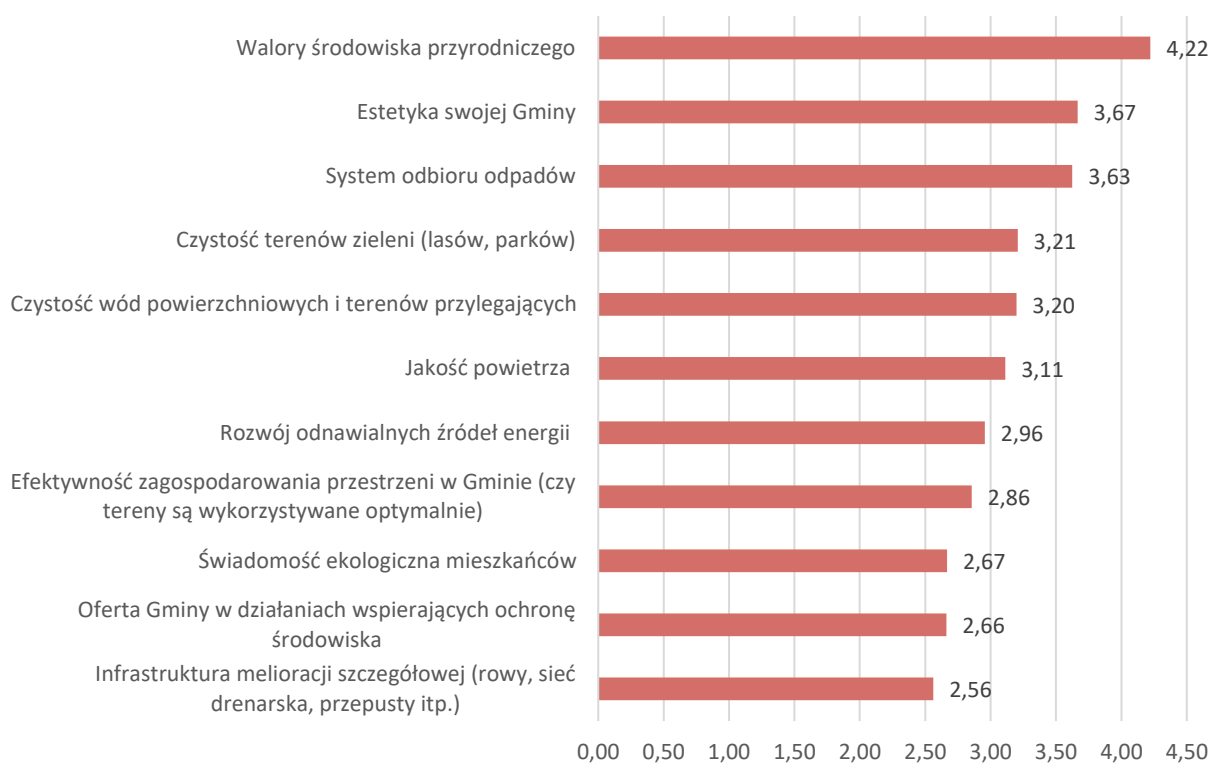

Ryc. 2. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Środowisko i przestrzeń

W obszarze dotyczącym środowiska naturalnego i przestrzeni publicznej respondenci najkorzystniej ocenili **walory środowiska przyrodniczego** – pytanie to uzyskało średnią ocenę 4,22, co jest również najwyższą oceną wśród wszystkich obszarów. Wśród innych dobrze ocenianych aspektów znalazła się także **estetyka** obszaru Gminy oraz **system odbioru odpadów komunalnych** z terenu Gminy. Z kolei najniżej oceniona została **infrastruktura melioracji szczegółowej**, w tym rowy, sieć drenarska czy przepusty, prowadzone przez Gminę **działania wspierające ochronę środowiska** oraz **świadomość ekologiczna mieszkańców**. Aspekty te uzyskały średnią ocenę poniżej 2,7.

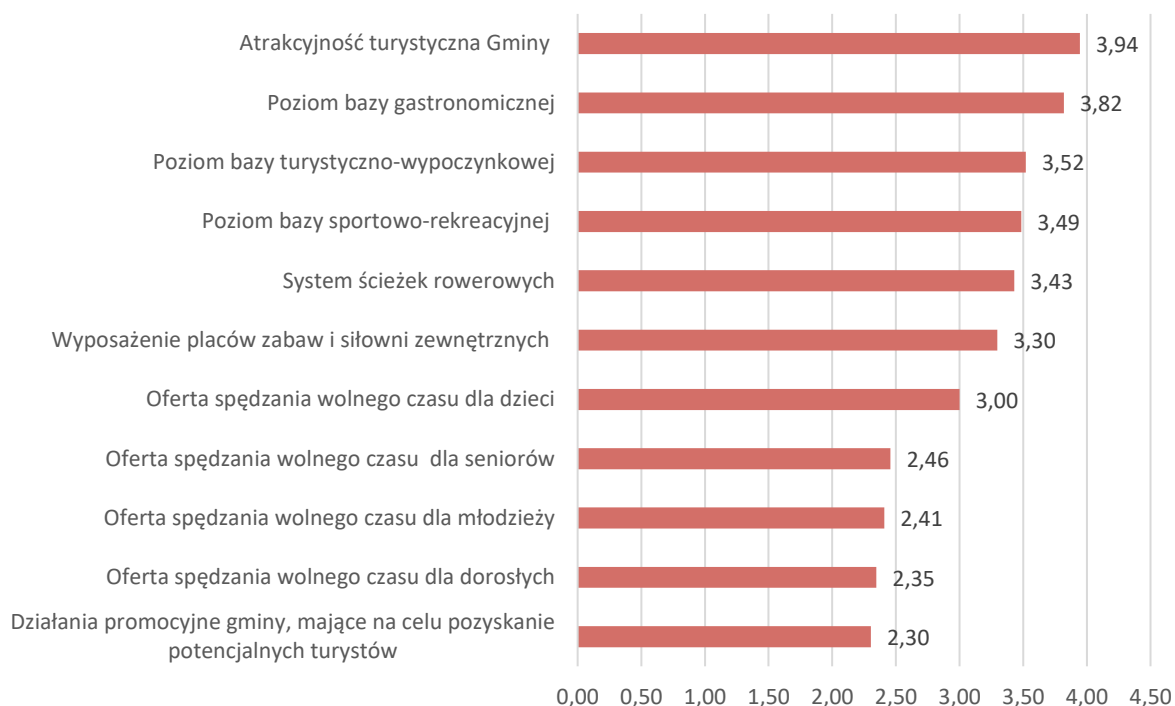

Ryc. 3. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze środowisko i przestrzeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Turystyka i rekreacja

W części ankiety poświęconej turystyce i rekreacji mieszkańcy najlepiej ocenili **atrakcyjność turystyczną** obszaru Gminy. Dobrze oceniony został również poziom **bazy gastronomicznej**. Natomiast największe braki mieszkańcy dostrzegają w zakresie prowadzonych przez samorząd **działań promocyjnych**, mający na celu pozyskanie potencjalnych turystów. Nisko oceniona została również **oferta spędzania wolnego czasu**. Mieszkańcy uważają, iż jest ona niewystarczająco rozwinięta i niedostosowana w stosunku do potrzeb młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów.

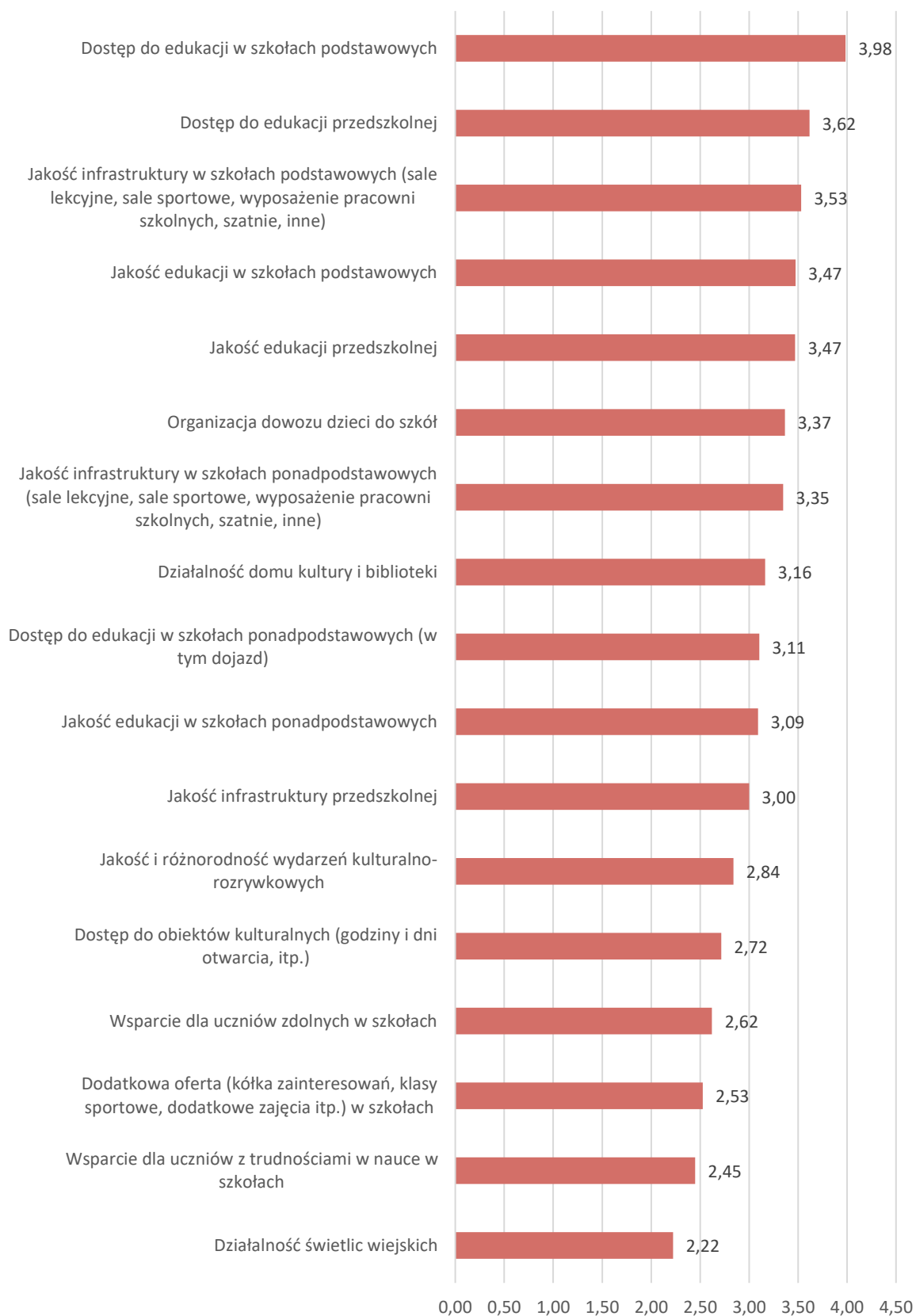

Ryc. 4. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze turystyka i rekreacja

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Edukacja i kultura

W obszarze dotyczącym wychowania przedszkolnego i oświaty oraz kultury i rozrywki, zdecydowanie lepiej ocenione zostały aspekty związane z edukacją. Najwyższą średnią ocenę uzyskał **dostęp do edukacji w szkołach podstawowych** (ocena dobra). Pozytywnie oceniony został także **dostęp do edukacji przedszkolnej**, a następnie **jakość infrastruktury i edukacji w szkołach podstawowych** (średnia ocen powyżej 3,5). Z kolei najniższą ocenę uzyskała **działalność świetlic wiejskich**, co oznaczać może, iż według mieszkańców Gminy ich potencjał jest niewykorzystany. Z odpowiedzi respondentów wynika, iż na terenie Gminy niedostatecznie rozwinięta jest **oferta zajęć pozalekcyjnych** odbywających się w szkołach oraz **wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce i dla uczniów szczególnie uzdolnionych**. Kwestie takie jak działalność domu kultury i biblioteki czy jakość i różnorodność wydarzeń kulturalnych odbywających się na terenie Gminy uzyskały średnią ocenę około 3, co oznacza, iż mieszkańcy oceniają je na poziomie dostatecznym.

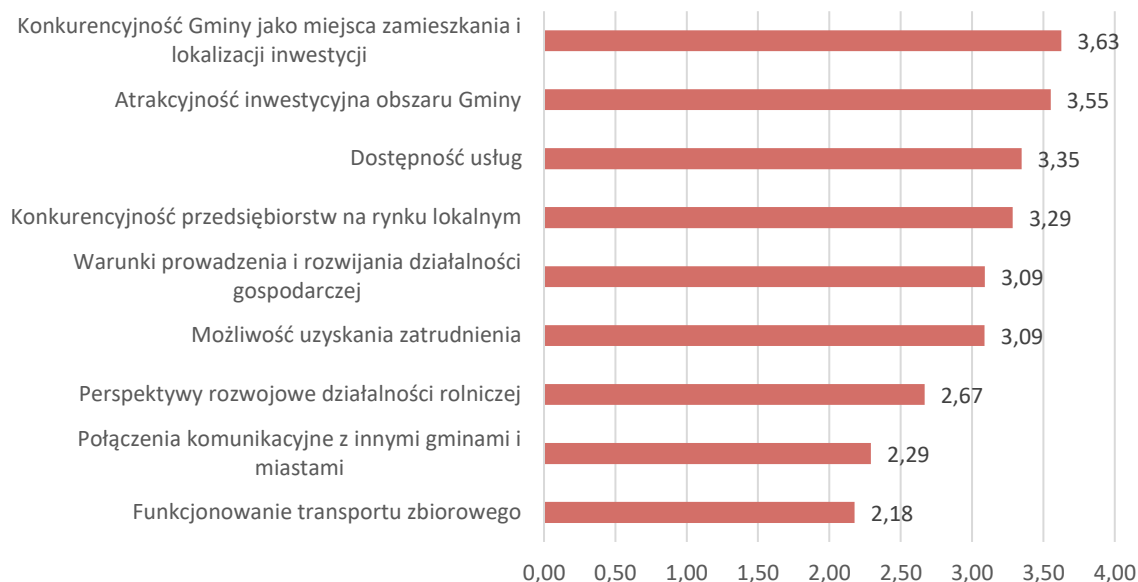

Ryc. 5. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze edukacja i kultura

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Gospodarka

Respondenci uważają, iż Gmina Włoszakowice może stanowić konkurencję dla innych gmin pod względem **atrakcyjności do zamieszkania** czy prowadzenia działalności gospodarczej lub **lokalizowania nowych inwestycji**. Jednak aspektem wymagającym poprawy jest dostępność komunikacyjna obszaru Gminy, w tym **połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami** oraz **funkcjonowanie transportu zbiorowego**.

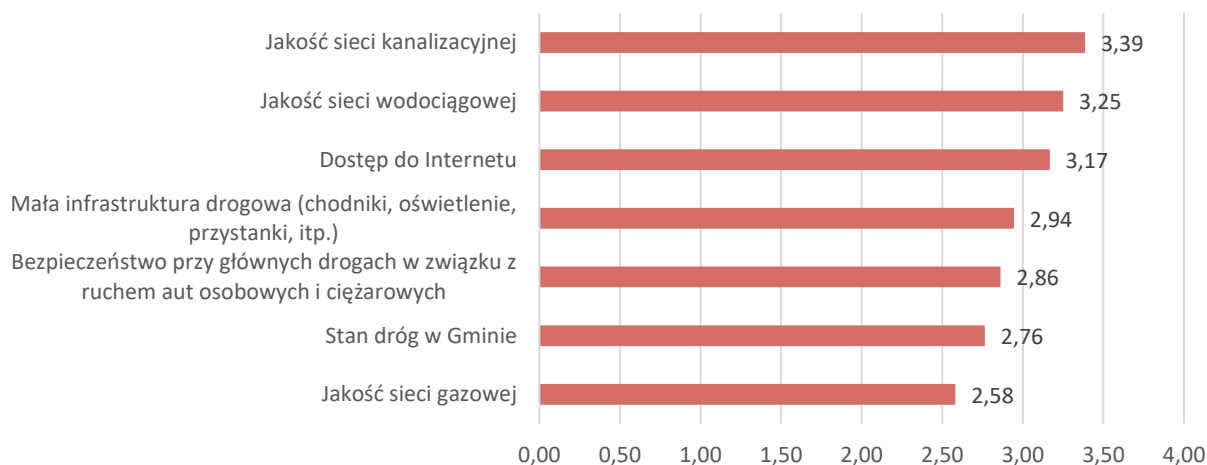

Ryc. 6. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze gospodarka

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Infrastruktura techniczna

Część ankiety dotycząca infrastruktury technicznej zawiera pytania o stan i jakość infrastruktury sieciowej na terenie Gminy. Mieszkańcy Gminy najwyżej ocenili **jakość sieci wodno-kanalizacyjnej**. Najniżej oceniona została **jakość sieci gazowej** (tylko 20% mieszkańców Gminy ma do niej dostęp) oraz **stan dróg w Gminie**. Należy jednak podkreślić, iż średnia ocen dla wszystkich aspektów wahała się w granicach 2,6 do 3,4, a więc przyjęć można tezę, iż mieszkańcy oceniają infrastrukturę techniczną na dostatecznym poziomie, a żaden z badanych elementów nie wyróżnia się ani wyjątkowo pozytywnie ani negatywnie.

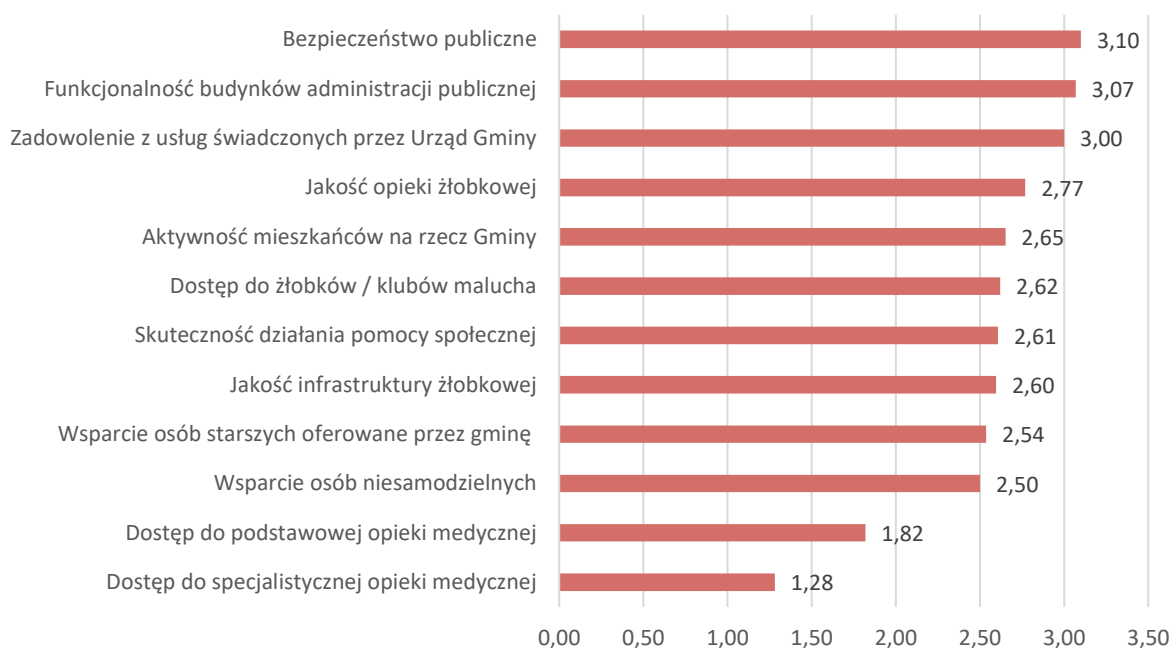

Ryc. 7. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze infrastruktura techniczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Spółeczeństwo

Mieszkańcy Gminy Włoszakowice jako zadawalające oceniają **bezpieczeństwo publiczne** na terenie Gminy, **funkcjonalność budynków administracji publicznej** oraz **usługi świadczone przez Urząd Gminy Włoszakowice**. Nieco niżej oceniona została opieka dla dzieci do lat 3, w tym jej jakość oraz dostępność. Największe braki mieszkańcy zauważają w zakresie **dostępu do podstawowej** oraz **specjalistycznej opieki medycznej**. Aspekty te otrzymały najniższą ocenę spośród wszystkich badanych elementów w przeprowadzonej ankiecie.

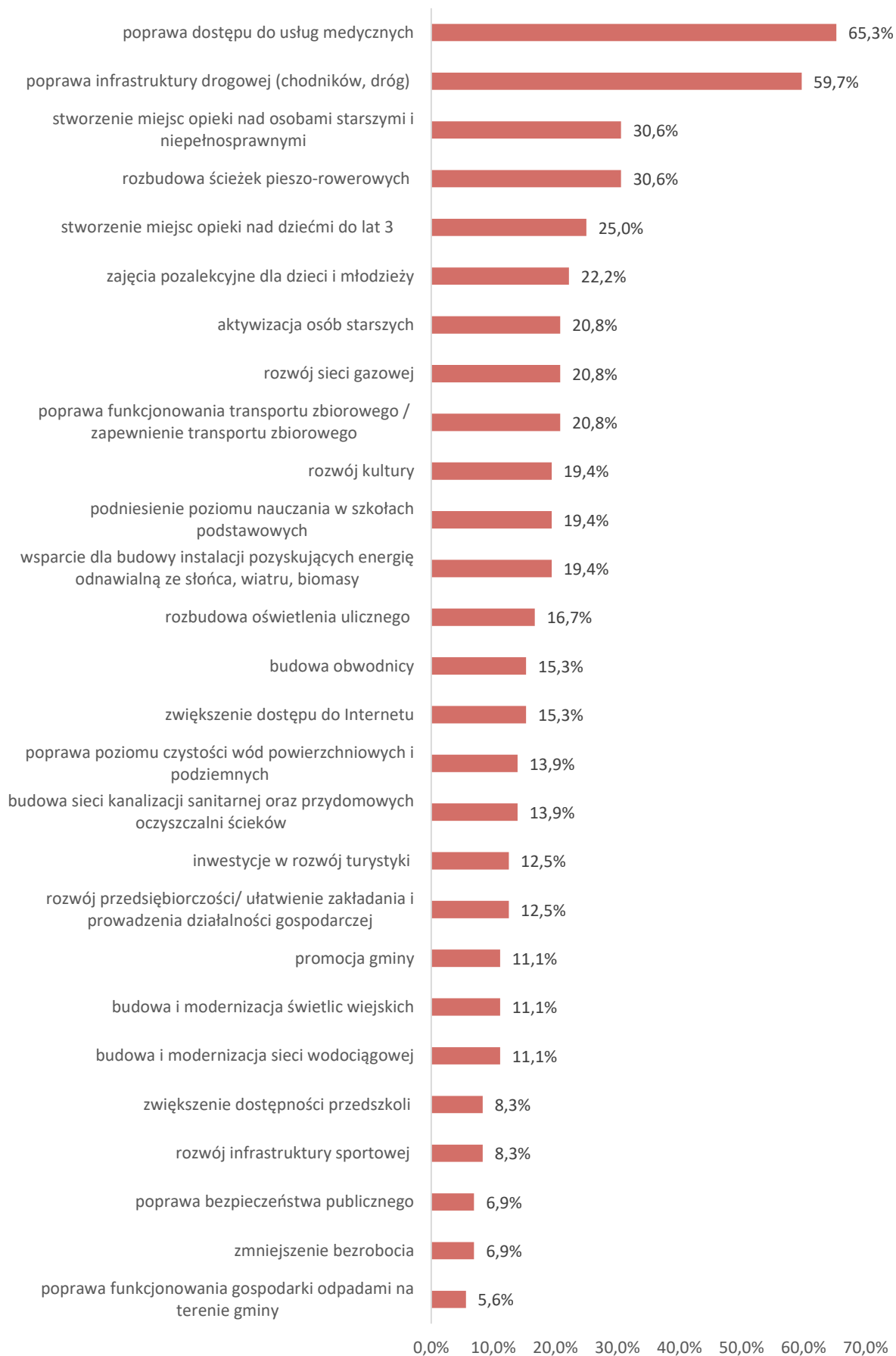
Ryc. 8. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze społeczeństwo

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Mieszkańcy poproszeni zostali o zaznaczenie 5 elementów, które według nich powinny zostać poprawione w pierwszej kolejności. Zdecydowanie najczęściej wskazywaną odpowiedzią była **poprawa dostępu do usług medycznych** (odpowiedź tą zaznaczyło ponad 65% ankietowanych). Pokrywa się to z wnioskiem z innej części ankiety, gdzie mieszkańcy najniżej ocenili dostęp do usług medycznych. Priorytetem według respondentów jest również **poprawa infrastruktury drogowej**, w tym chodników oraz nawierzchni drogowych (wskazało tak prawie 60% ankietowanych). Wśród innych częściej powtarzających się odpowiedzi wyróżnia się **stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnościami, konieczność rozbudowy sieci ścieżek pieszych i rowerowych** oraz **stworzenie miejsca opieki nad dziećmi do lat 3**.

Na kolejnej stronie zamieszczony został szczegółowy wykres przedstawiający poruszone wyżej aspekty, a także inne elementy, o których ocenę poproszeni zostali respondenci (Ryc. 9).

Ryc. 9. Główne priorytety rozwoju Gminy Włoszakowice według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ostatnim tematem poruszonym w przeprowadzonym badaniu ankietowym, było pytanie otwarte w którym respondenci poproszeni zostali o wskazanie co według nich mogłoby być wizytówką Gminy Włoszakowice. Zdecydowanie najczęściej pojawiającą się odpowiedzią było **Boszkowo-Letnisko i Jezioro Dominickie wraz z dostępem do jeziora i rozwiniętą bazą turystyczną**. Mieszkańcy doceniają **walory przyrodnicze Gminy** i podkreślają jak ważne jest zadbanie o **czystą i estetyczną przestrzeń**. W tym celu ankietowani sugerują też **rozwój odnawialnych źródeł energii i przejście na ekologiczne źródła ciepła**. Wśród pojawiających się odpowiedzi znalazła się również **kultura i tradycja Gminy**, związana w szczególności z **postacią Karola Kurpińskiego**. Ankietowali wskazywali także **Pałac Sułkowskich we Włoszakowicach**, w którym obecnie mieści się Urząd Gminy. Mieszkańcy uważają również, iż Gminę Włoszakowice wyróżnić mogą **imprezy i wydarzenia kulturalne** odbywające się na jej terenie.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ona porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) diagnozę strategiczną Gminy;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 22 lipca do 12 września 2022 roku.

Analizę SWOT dla Gminy Włoszakowice przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• systematycznie zwiększająca się liczba mieszkańców Gminy, spowodowana migracjami do Gminy,• wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, w tym lasy i Jezioro Dominickie w oparciu, o które rozwinęła się turystyka pieszo-rowerowa i wodna,• rozpoznawalna i wyróżniająca się siedziba Urzędu Gminy w pałacu wraz z położonym przy nim parku w centrum miejscowości,• postać Karola Kurpińskiego i związana z nią historia oraz tradycje muzyczne,• wyróżniający się pomnik przyrody – 250 letni platan klonolistny,• funkcjonujący na terenie Gminy transport zbiorowy – kolejowy i autobusowy,• stale rozwijająca się przedsiębiorczość – powstawanie nowych firm,• najwyższy udział liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w powiecie,• niski poziom bezrobocia (niższy niż w powiecie i województwie),• wysoki udział mieszkańców objętych siecią wodno-kanalizacyjną,• dobry zasięg Internetu na terenie Gminy – brak występowania obszarów wykluczonych cyfrowo,	<ul style="list-style-type: none">• niekorzystne trendy demograficzne – senioralne obciążenie demograficzne, zmniejszająca się liczba osób w wieku kreatywnym oraz produkcyjnym, niewielki przyrost naturalny,• konieczność poprawy dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej,• niedostatecznie rozwinięty zbiorowy transport autobusowy, w szczególności z zakresie przemieszczania się do innych gmin i miast,• nieuregulowana polityka przestrzenna – niewielki udział terenów objętych MPZP, częściowo nieaktualne SUIKZP,• konieczność budowy i rozbudowy części dróg gminnych,• niewystarczająco rozwinięta sieć ścieżek rowerowych i chodników,• rozwijające się budownictwo mieszkaniowe poza zakresem sieci wodno-kanalizacyjnej,• konieczność modernizacji sieci wodociągowej – wymiany azbestowo-cementowych sieci wodociągowych oraz budowy dodatkowych zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej,• niewielki udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej,• brak monitoringu jakości powietrza,

- uregulowany system gospodarki odpadami i zwiększający się udział odpadów zbieranych w sposób selektywny,
- gminny program dofinansowujący wymianę źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku,
- wysoki poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej,
- duża liczba odbywających się wydarzeń kulturalnych i sportowych, zajęć dla mieszkańców oraz funkcjonujących zespołów, chórów, grup, itp.,
- duża aktywność mieszkańców w życiu kulturowym i społecznym Gminy – zaangażowanie w gminne wydarzenia, uczestnictwo w odbywających się na terenie Gminy zajęciach, duża liczba funkcjonujących organizacji pozarządowych,
- rozbudowana i w dobrym stanie technicznym ogólnodostępna baza sportowa,
- realizacja programów profilaktycznych we współpracy z innymi podmiotami,
- funkcjonujące podmioty wsparcia i integracji skierowane do grup defaworyzowanych: Środowiskowy Dom Samopomocy, Klub „Złota jesień”, „Koło Emerytów”, Rencistów i Inwalidów we Włoszakowicach”.

- niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy,
- niedostatecznie rozwinięta opieka żłobkowa na terenie Gminy,
- niedostatecznie rozwinięta oferta zajęć pozalekcyjnych,
- niedostateczne wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych,
- niewystarczająco rozwinięta oferta spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych,
- niewielkie wykorzystanie potencjału świetlic wiejskich,
- niewystarczająco rozwinięta promocja Gminy,
- potrzeba zapewnienia miejsca opieki nad osobami starszymi i osobami z niepełnościami.

SZANSE

- potencjał do dalszego rozwoju turystycznego dzięki walorom przyrodniczym i kulturowym Gminy,
- nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej – nastawienie samorządu na pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych,
- udrożnienie i wykorzystanie Konwaliowego Szlaku Kajakowego,
- planowany rozwój energetyki wiatrowej w oparciu o wyznaczone pod ten cel tereny w MPZP.

ZAGROŻENIA

- zagrożenie wystąpienia ograniczeń w budownictwie i lokalizacji inwestycji w związku z dużym udziałem form ochrony przyrody pokrywających teren Gminy,
- zagrożenia związane z kryzysami międzynarodowymi i globalnymi (pandemia, kryzysy, konflikty, uchodźcy), które mają bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą w kraju,
- pogłębiające się niekorzystne trendy demograficzne, w szczególności proces starzenia się społeczeństwa.

**CZĘŚĆ II:
STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU
GMINY WŁOSZAKOWICE**

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację Gminy. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie strategicznym stworzono misję oraz wizję Gminy Włoszakowice, które stanowią drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Włoszakowice** brzmi następująco:

***Gmina Włoszakowice rozwija się zgodnie z zasadami
zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska,
wspiera przedsiębiorczość mieszkańców,
kultywuje pamięć o historii
oraz wykorzystuje swoje walory przyrodnicze i zasoby kulturowe
do wzmocnienia znaczenia turystyki.***

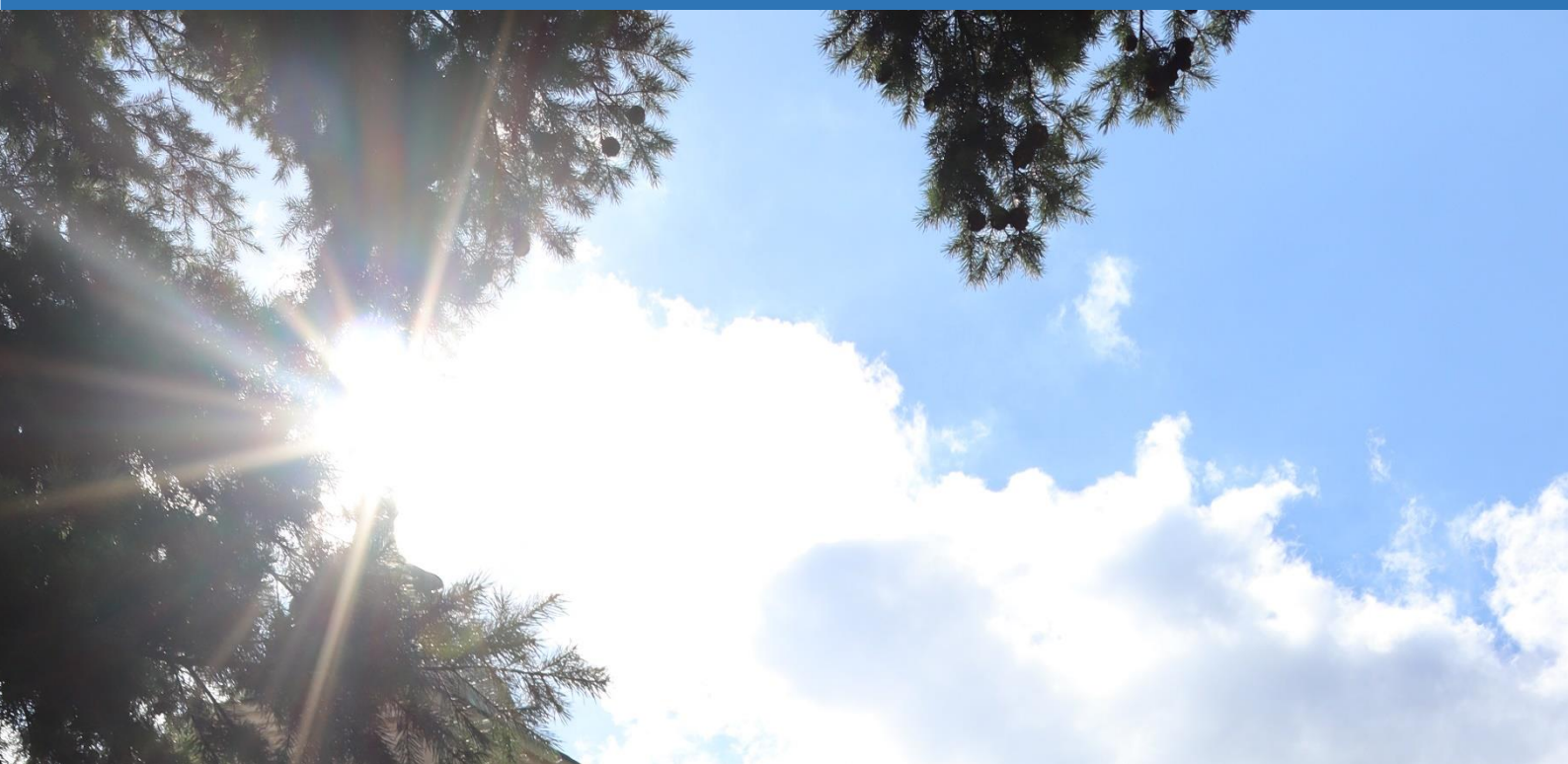
W procesie powstawania dokumentu istotne jest również stworzenie wizji, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Włoszakowice w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- obrazuje stan docelowy Gminy w 2030 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Włoszakowice brzmi następująco:

***W 2030 roku Gmina Włoszakowice wyróżnia się
wyjątkową estetyką przestrzeni publicznej i ekosystemami
o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych
z rozwiniętą funkcją turystyczną
i bogatą ofertą kulturalno-społeczną
zapewniającą wysoką jakość życia mieszkańców.***

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Włoszakowice, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, które osiągnięte zostaną poprzez realizację celów operacyjnych. Cele strategiczne i odpowiadające im cele szczegółowe zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE		
CEL I:	CEL II	CEL III
Rozwój spójnej komunikacyjnie i estetycznej przestrzeni publicznej Gminy Włoszakowice	Wzrost gospodarczy Gminy w oparciu o rozwiniętą turystykę i dziedzictwo lokalne	Poprawa jakości życia mieszkańców dzięki rozwiniętej ofercie społecznej
CELE OPERACYJNE		
<p>I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej</p> <p>I.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki wysokiej jakości infrastrukturze technicznej na terenie Gminy</p> <p>I.3. Ochrona środowiska oraz walorów przyrodniczych Gminy</p>	<p>II.1. Podniesienie znaczenia turystyki i przedsiębiorczości w gospodarce Gminy</p> <p>II.2. Zachowanie pamięci o historii Gminy i kultywowanie gminnych tradycji</p> <p>II.3. Intensyfikacja działań promujących Gminę</p>	<p>III.1. Wzrost jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych</p> <p>III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji</p> <p>III.3. Wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej odpowiadającej potrzebom wszystkich mieszkańców</p>

PRZESTRZEŃ

CEL STRATEGICZNY I:

ROZWÓJ SPÓJNEJ KOMUNIKACYJNE I ESTETYCZNEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ GMINY WŁOSZAKOWICE

Cele operacyjne:

- I.1.** Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej
- I.2.** Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki wysokiej jakości infrastrukturze technicznej na terenie Gminy
- I.3.** Ochrona środowiska oraz walorów przyrodniczych Gminy

Podstawą zapewniającą wysoką jakość życia mieszkańców i pozytywny odbiór otoczenia jest atrakcyjna, bezpieczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna umożliwiająca swobodne przemieszczanie się i realizację podstawowych usług w niedalekiej odległości od miejsca zamieszkania.

W związku z powyższym planuje się regulację gminnej polityki przestrzennej poprzez prowadzenie jej z wykorzystaniem aktualnych dokumentów planistycznych. Do zaplanowanych na terenie Gminy działań należy również dbałość o estetykę przestrzeni publicznej oraz zwiększanie powierzchni terenów urządzonej zieleni, które będą miały pozytywny wpływ nie tylko na środowisko, ale również odbiór społeczny. Na terenie Gminy dostrzega się również braki w zakresie skomunikowania transportu zbiorowego. Dotyczy to zarówno przemieszczania się wewnątrz Gminy, jak i podróży poza jej granice. W odpowiedzi na ta potrzebę planuje się podjęcie działań mających służyć optymalizacji transportu zbiorowego oraz lepszemu skomunikowaniu różnych środków transportu. Pomoże w tym również sukcesywna rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych. Działania te wpłyną ponadto na poprawę bezpieczeństwa drogowego. Są one niezbędne również w związku z rozwijającą się zabudową mieszkalną, która stwarza również konieczność rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej, w celu zapewnienia jej dostępu zwiększającej się liczbie mieszkańców Gminy.

Ważne jest również zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do przestrzeni publicznej i usług na terenie Gminy, poprzez m.in. dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej do norm wyznaczonych w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Dostępność ta dotyczy nie tylko wymiaru architektonicznego, ale również informacyjno- komunikacyjnego czy cyfrowego.

Zmiany klimatu i wynikające z nich skutki zmuszają do działań na rzecz powstrzymania dalszego zanieczyszczenia środowiska w skali globalnej. Zadanie to jest bardzo trudne, ale również bardzo ważne. Gminna polityka ochrony środowiska zakłada działania zmierzające do

utrzymania wysokiej jakości powietrza (np. wprowadzenie monitoringu jakości powietrza, termomodernizacja budynków czy wymiana źródeł ciepła na proekologiczne), wody oraz gleby (ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych, rozwój wysokiej jakości sieci kanalizacyjnej). Na terenie Gminy na szczególną uwagę zasługuje rozwój odnawialnych źródeł energii, a w szczególności elektrowni wiatrowych. Prawidłowe zadbanie o środowisko jest możliwe tylko przy odpowiednim nastawieniu społeczeństwa i jego świadomości, iż podejmowane kroki mają bezpośredni wpływ na jakość życia. Dlatego konieczne jest realizowanie działań edukacyjnych zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz osób odwiedzających Gminę, a w konsekwencji zmiany ich nawyków życia codziennego i zwiększenia dbałości o przestrzeń wspólną i środowisko naturalne.

Cel strategiczny I

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Optymalizacja transportu zbiorowego poprzez zwiększenie liczby połączeń autobusowych i skomunikowanie transportu autobusowego z kolejowym ❖ Regulacja gminnej polityki przestrzennej poprzez opracowywanie i aktualizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ❖ Zachowanie estetyki przestrzeni publicznych ❖ Tworzenie terenów urządzonej zieleni publicznej, m.in. parków, skwerów, miejsc rekreacji ❖ Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej do norm wyznaczonych w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami 	<p>Zapewnienie mieszkańcom i przyjezdnym możliwości przemieszczania się transportem zbiorowym (również łączonym) pomiędzy Gminą Włoszakowice, a innymi gminami i Miastami.</p> <p>Zachowanie ładu przestrzennego i wysokiej estetyki przestrzeni publicznej.</p> <p>Zapewnienie dużej powierzchni terenów zielonych regulujących stosunki wodno-powietrzne i zapewniających mieszkańcom możliwość spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu.</p> <p>Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do przestrzeni publicznej i usług na terenie Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba połączeń autobusowego transportu zbiorowego (szt.), • udział powierzchni Gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (%), • powierzchnia terenów urządzonej zieleni publicznej (ha), • liczba usuniętych barier architektonicznych (szt.),

I.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki wysokiej jakości infrastrukturze technicznej na terenie Gminy

- ❖ Rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych wraz z budową dróg wewnętrznych i dojazdowych
- ❖ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury przydrogowej, w tym chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia
- ❖ Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, w tym doprowadzenie sieci do nowopowstałych osiedli i budynków oraz wymiana azbestowo-cementowych sieci wodociągowych
- ❖ Budowa dodatkowych zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej
- ❖ Rozwój sieci kanalizacyjnej w miejscowościach, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie, w szczególności uzupełnienie sieci we Włoszakowicach oraz na terenach letniskowych
- ❖ Dążenie do zwiększenia stopnia objęcia Gminy dostępem do sieci gazowej

Poprawa bezpieczeństwa drogowego dzięki wysokiej jakości infrastrukturze drogowej i przydrogowej.

Zwiększenie udziału objęcia Gminy siecią kanalizacyjną oraz zapewnienie sieci wodociągowej na nowopowstałych osiedlach.

Zwiększenie udziału mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz gazowej.

Zapobieganie zanieczyszczaniu wód powierzchniowych i podziemnych oraz czystości gleb dzięki wysokiej jakości infrastrukturze technicznej.

- długość nowowybudowanych/zmodernizowanych dróg gminnych (km),
- długość nowowybudowanych/zmodernizowanych chodników (km),
- długość nowowybudowanych/zmodernizowanych ścieżek rowerowych (km),
- długość nowowybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej (km),
- liczba nowych zbiorników retencyjnych (szt.),
- długość nowowybudowanej sieci wodociągowej (km),
- udział mieszkańców z dostępem do sieci gazowej (%)

I.3. Ochrona
środowiska
oraz walorów
przyrodni-
czych Gminy

- ❖ Wprowadzenie systemu monitoringu jakości powietrza, w tym montaż urządzeń pomiarowych
- ❖ Intensyfikacja działań na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów
- ❖ Rozwój energetyki wiatrowej w oparciu o tereny wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych odnawialnych źródeł energii
- ❖ Regulacja systemu gospodarki odpadami w miejscowości Boszkowo i Boszkowo Letnisko, a w szczególności przy Jeziorze Dominickim na obszarach letniskowych
- ❖ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- ❖ Promocja wśród mieszkańców programu dofinansowania do wymiany pieców
- ❖ Ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych

Zmiana nawyków społecznych na bardziej proekologiczne.

Zwiększenie samowystarczalności energetycznej Gminy dzięki pozyskiwaniu energii z odnawialnych źródeł.

Poprawa czystości terenów wykorzystywanych na cele turystyczne w obrębie Jeziora Dominickiego.

Podniesienie wydajności energetycznej budynków i tym samym obniżenie kosztów ich ocieplania i zużycia energii.

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, dzięki wymianie części źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne.

Zachowanie w stopniu niezmiennym terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i gatunków żyjących w ich otoczeniu.

- liczba zainstalowanych urządzeń badających jakość powietrza (szt.),
- liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt.),
- ilość energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii (J),
- liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (szt.),
- liczba wymienionych źródeł ciepła na proekologiczne (szt.),
- kwota udzielonych dofinansowań do wymiany źródeł ciepła (zł),
- powierzchnia terenów objętych formami ochrony przyrody (ha).

CEL STRATEGICZNY II:

WZROST GOSPODARCZY GMINY W OPARCIU O ROZWINIĘTĄ TURYSTYKĘ I DZIEDZICTWO LOKALNE

Cele operacyjne:

- II.1.** Podniesienie znaczenia turystyki i przedsiębiorczości w gospodarce Gminy
- II.2.** Zachowanie pamięci o historii Gminy i kultywowanie gminnych tradycji
- II.3.** Intensyfikacja działań promujących Gminę

W związku ze znacznym potencjałem turystycznym oraz bogactwem dziedzictwa lokalnego Gminy Włoszakowice planuje się wzmocnienie jej znaczenia turystycznego w regionie i rozwój gospodarczy w oparciu o jej zasoby. Atrakcyjność turystyczna Gminy wzrastać będzie w miarę rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz oferowanych na jej terenie atrakcji. Wzbogacenie oferty kulturalnej, m.in. odbywających się na terenie Gminy wydarzeń i imprez, ma za zadanie nie tylko zapewnić rozrywkę mieszkańcom, ale również przyciągnąć turystów. Takie wydarzenia są ponadto skierowane do lokalnych wytwórców i rzemieślników, którzy mogą oferować swoje produkty i usługi podczas ich odbywania się. Dodatkowo wykorzystanie ciekawej historii Gminy i jej dziedzictwa materialnego i niematerialnego może wzbogacić ofertę kulturalno-turystyczną. Dlatego planuje się organizację wydarzeń historycznych oraz tworzenie miejsc pamięci w oparciu o muzyczne tradycje Gminy oraz postać Karola Kurpińskiego.

Rozwój turystyki nie będzie jednak możliwy bez szerokiej i aktywnej promocji Gminy z wykorzystaniem wielu kanałów posiadających odbiorców z różnych grup wiekowych i społecznych.

Gospodarka Gminy oparta jest w dużym stopniu o jej poziom przedsiębiorczości. Do działań realizowanych w tym obszarze wpisuje się również tworzenie dobrych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, czego konsekwencją będzie podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru Gminy oraz zwiększenie jej kapitału, dzięki powstającym działalnościami gospodarczym. Rozwój zobowiązuje również do wprowadzania nowoczesnych rozwiązań, które nie tylko pozwolą na wsparcie działalności przedsiębiorstw, ale także będą miały pozytywny wpływ na jakość środowiska. Do rozwiązań takich wpisuje się m.in. przechodzenie na nowoczesne i ekologiczne rolnictwo.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny II

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
<p>II.1. Podniesienie znaczenia turystyki i przedsiębiorczości w gospodarce Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tworzenie dobrych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i powstawania nowych firm ❖ Współpraca z istniejącymi przedsiębiorcami i wspieranie ich działalności ❖ Wyznaczenie terenów pod rozwój inwestycyjny ❖ Rozbudowa infrastruktury i obiektów turystyczno-rekreacyjnych ❖ Udrożnienie i wykorzystanie Konwaliowego Szlaku Kajakowego poprzez organizację spływów kajakowych i ich promocję ❖ Tworzenie miejsc rekreacji na otwartym terenie z wykorzystaniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych Gminy ❖ Wsparcie okołorolniczych działalności gospodarczych i promocja nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa 	<p>Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, przyciągającej nowych przedsiębiorców, a w konsekwencji zwiększenie kapitału inwestycyjnego.</p> <p>Promowanie atrakcyjności Gminy pod względem lokalizacji inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>Zapewnienie bogatej oferty turystycznej na terenie Gminy, w oparciu o nowoczesną infrastrukturę turystyczną i wypoczynkową, spełniającą oczekiwania turystów i mieszkańców.</p> <p>Przejsie na nowoczesne i ekologiczne rolnictwo, mające wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego i rozwinięta działalność przedsiębiorstw związanych z rolnictwem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba nowozarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarczych (szt.), • powierzchnia terenów wyznaczonych pod inwestycje (ha), • liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej (szt.), • liczba odbywających się spływów kajakowych (szt.), • liczba nowych obiektów rekreacji (szt.), • liczba akcji promujących nowoczesne, ekologiczne rolnictwo (szt.),

<p>II.2. Zachowanie pamięci o historii Gminy i kultywowanie gminnych tradycji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizacja wydarzeń upamiętniających historię Gminy ❖ Tworzenie miejsc o tematyce historii i tradycji Gminy, takich jak Izby Pamięci, Muzea, itp. ❖ Tworzenie tablic informacyjnych o dziedzictwie kulturowym Gminy oraz najważniejszych gminnych obiektach ❖ Wytyczenie szlaków pieszo-rowerowych śladem Karola Kurpińskiego oraz miejsc związanych z muzyczną historią Gminy ❖ Dbałość, restaurowanie i ochrona gminnych zabytków 	<p>Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych tradycji i historii Gminy.</p> <p>Wzbogacenie oferty kulturalno-turystycznej Gminy oraz infrastruktury rekreacyjnej przyciągającej mieszkańców oraz turystów, w oparciu o gminne zasoby dziedzictwa kulturowego i walory przyrodnicze.</p> <p>Zachowanie w dobrym stanie lokalnych zabytków i ich wykorzystanie w promocji i wzroście rozpoznawalności Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze historycznym (szt.), • liczba nowych miejsc kultywujących gminną historię i kulturę (szt.), • liczba tablic informacyjnych (szt.), • liczba wytyczonych szlaków (szt.), • liczba zabytków poddanych działaniom remontowym (szt.),
<p>II.3. Intensyfikacja działań promujących Gminę</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Utworzenie przewodnika śladem najciekawszych miejsc i obiektów w Gminie ❖ Promocja Gminy jako miejsca konkurencyjnego pod względem lokalizacji inwestycji ❖ Wykorzystanie dostępnych kanałów medialnych i prasy do promocji Gminy 	<p>Wzmocnienie znaczenia i konkurencyjności Gminy w regionie pod względem turystycznym i inwestycyjnym.</p> <p>Wzrost zainteresowania Gminą jako miejscem odpowiednim do realizacji turystyki weekendowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stopień utworzenia przewodnika (%), • liczba przeprowadzonych akcji promujących Gminę (szt.), • liczba wykorzystywanych kanałów do promocji Gminy (szt.)

SPOŁECZNOŚĆ

CEL STRATEGICZNY III:

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW DZIĘKI ROZWINIĘTEJ OFERCIE SPOŁECZNEJ

Cele operacyjne:

III.1. Wzrost jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych

III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji

III.3. Wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej odpowiadającej potrzebom wszystkich mieszkańców

Cel strategiczny w obszarze społecznym zakłada, iż Gmina będzie dobrym miejscem do życia dla wszystkich mieszkańców, a rozwinięta oferta społeczna spełni oczekiwania interesariuszy z różnych grup, charakteryzujących się odmiennymi potrzebami i zainteresowaniami.

Szczególnie ważne jest tutaj zadbanie o odpowiednią jakość i dostępność opieki społecznej i zdrowotnej, w tym w szczególności rozwój usług wsparcia i opieki nad osobami niesamodzielnymi oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osobom z grup defaworyzowanych. Należy pamiętać również o aktywnych seniorach i zapewnić im dostęp do odpowiedniej rozrywki i możliwość spędzania wspólnie wolnego czasu, np. poprzez utworzenie i prowadzenie Klubu Seniora czy Domu Pobytu Dziennego. W odpowiedzi na podkreślany przez mieszkańców niewystarczający dostęp do opieki medycznej planuje się dążenie do poprawy dostępu i jakości opieki medycznej, w tym również specjalistycznej. Jednak ochrona zdrowia to nie tylko łatwy dostęp do lekarzy, ale także profilaktyka zdrowotna i podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia.

Rozwój nie jest możliwy bez edukacji na odpowiednim poziomie. Wysoka jakość kształcenia przekłada się na przyszłą sytuację każdego młodego człowieka, ale wpływa także na kształtowanie się rynku pracy i przedsiębiorczości mieszkańców. Podnoszenie jakości infrastruktury szkolnej i bazy dydaktycznej przełoży się na wzrost poziomu nauczania. Szkoła jest również dobrym miejscem do kształcenia odpowiednich nawyków wśród dzieci i młodzieży, dlatego dobrze jest wykorzystać możliwości jakie daje do promowania zdrowego stylu życia i zachęcania uczniów do aktywności sportowych, ale także rozwijania swoich pasji i zainteresowań dzięki uczestnictwu w zajęciach pozalekcyjnych.

Ważne jest również, aby mieć na uwadze, iż zapewnienie opieki nad dziećmi może spowodować wzrost aktywności zawodowej mieszkańców, np. rodzice, których dzieci będą miały zapewnioną opiekę przedszkolną i żłobkową będą mogli powrócić na rynek pracy. W związku

z powyższym planuje się rozwój opieki żłobkowej na terenie Gminy oraz dbanie o utrzymanie wysokiej jakości wychowania przedszkolnego.

W celu zapewnienia kompleksowej oferty społecznej planuje się również rozwój gminnej oferty kulturalnej i sportowej, która zaangażuje mieszkańców do wspólnego spędzania czasu wolnego w ciekawy i aktywny sposób. Dodatkowym atutem będzie tutaj nowoczesna infrastruktura kulturalno-sportowa udostępniona dla mieszkańców. Dobrą praktyką będzie również szersze włączenie organizacji pozarządowych w rozwój Gminy i np. współtworzenie wydarzeń odbywających się na jej terenie.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny III

Cele operacyjne	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
<p>III.1. Wzrost jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dążenie do rozwoju form opieki nad osobami niesamodzielnymi, w tym osobami starszymi oraz z niepełnosprawnościami poprzez utworzenie dziennego domu pobytu oraz rozwój usług pielęgniarskich ❖ Wprowadzenie opieki wytchnieniowej wspomagającej opiekunów osób niesamozależnych w codziennej opiece nad podopiecznymi ❖ Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z grup defaworyzowanych ❖ Podnoszenie aktywności seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami poprzez ich uczestnictwo w zajęciach i wydarzeniach organizowanych w ramach odpowiednich podmiotów, np. Klub Seniora, Dom Pobytu Dziennego, Środowiskowy Dom Samopomocy, itp. ❖ Dążenie do poprawy dostępu i jakości opieki medycznej, w tym specjalistycznej opieki zdrowotnej ❖ Współpraca z innymi podmiotami w zakresie organizacji programów profilaktyki zdrowotnej i ich promocja wśród mieszkańców 	<p>Zapewnienie usług opiekuńczych osobom potrzebującym wsparcia w codziennym życiu.</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p> <p>Rozwój oferty usług skierowanych do seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami, dostosowanej do ich potrzeb.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kompleksowej opieki medycznej.</p> <p>Zwiększenie stopnia świadomości mieszkańców w zakresie dbałości o zdrowie, kondycję fizyczną i konieczność profilaktyki zdrowotnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych dzienną opieką (os.), • liczba opiekunów osób niesamozależnych (szt.), • liczba rodzin objętych opieką wytchnieniową (szt.), • liczba podjętych inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (szt.), • liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie aktywizacji osób starszych (szt.), • liczba funkcjonujących podmiotów reintegracyjnych na terenie Gminy (szt.), liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba mieszkańców biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej (os.),

III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji

- ❖ Rozwój opieki żłobkowej na terenie Gminy poprzez dążenie do tworzenia prywatnych form opieki nad dziećmi do lat 3
- ❖ Utrzymanie wysokiego poziomu upowszechnienia wysokiej jakości opieki przedszkolnej
- ❖ Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych odpowiadającej zainteresowaniom dzieci i młodzieży
- ❖ Wzmocnienie wsparcia dla dzieci z trudnościami w nauce
- ❖ Wprowadzenie programu stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych
- ❖ Doposażanie gminnej bazy dydaktycznej i modernizacja infrastruktury szkolnej i przedszkolnej
- ❖ Rozbudowa i modernizacja szkolnej infrastruktury sportowej
- ❖ Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży szkolnej kampanii promującej zdrowy tryb życia

Dostosowanie liczby miejsc w placówkach opiekuńczych dla wszystkich chętnych oraz umożliwienie rodzicom powrotu na rynek pracy po urodzeniu dziecka.

Zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych, odpowiadających potrzebom uczniów.

Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z problemami w nauce.

Umożliwienie dalszego rozwoju poza podstawą programową uczniów szczególnie uzdolnionych.

Poprawa jakości bazy oświatowej i sportowej, umożliwiającej edukację na wysokim poziomie oraz utrzymanie odpowiedniej kondycji fizycznej wśród dzieci.

- poziom upowszechnienia opieki żłobkowej na terenie Gminy (%),
- poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej na terenie Gminy (%),
- liczba odbywających się zajęć pozalekcyjnych (szt.),
- liczba uczniów otrzymujących dodatkowe wsparcie w nauce (os.),
- liczba uczniów objętych programem stypendialnym za osiągnięcia w nauce (os.),
- liczba zmodernizowanych obiektów szkolnych/przedszkolnych (szt.),
- liczba przeprowadzonych kampanii promujących zdrowy tryb życia (szt.),

III.3. Wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej odpowiadającej potrzebom wszystkich mieszkańców

- ❖ Rozwój gminnej oferty kulturalnej i sportowej angażującej i dającej możliwość spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych
- ❖ Udostępnienie obiektów sportowych jako ogólnodostępnych dla mieszkańców Gminy
- ❖ Wykorzystanie świetlic wiejskich do organizacji zajęć dla mieszkańców w poszczególnych miejscowościach
- ❖ Rozwój i modernizacja infrastruktury kulturalnej, umożliwiającej realizację w swoich obiektach zajęć oraz wydarzeń
- ❖ Wspieranie funkcjonujących organizacji pozarządowych i zachęcanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu kulturalnym i rozwoju Gminy

Rozwój oferty kulturalno-sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców z wykorzystaniem nowopowstałej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i sportowej.

Zwiększenie znaczenia funkcjonujących na terenie Gminy organizacji pozarządowych i liczby ich członków.

Wzrost integracji społecznej i aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju Gminy.

- liczba zajęć dla mieszkańców odbywających się na terenie Gminy (szt.),
- liczba obiektów sportowych udostępnionych dla mieszkańców (szt.),
- liczba zajęć realizowanych w świetlicach wiejskich (szt.),
- liczba nowopowstałych/zmodernizowanych obiektów kulturalnych (szt.),
- liczba organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy (szt.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Włoszakowice oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

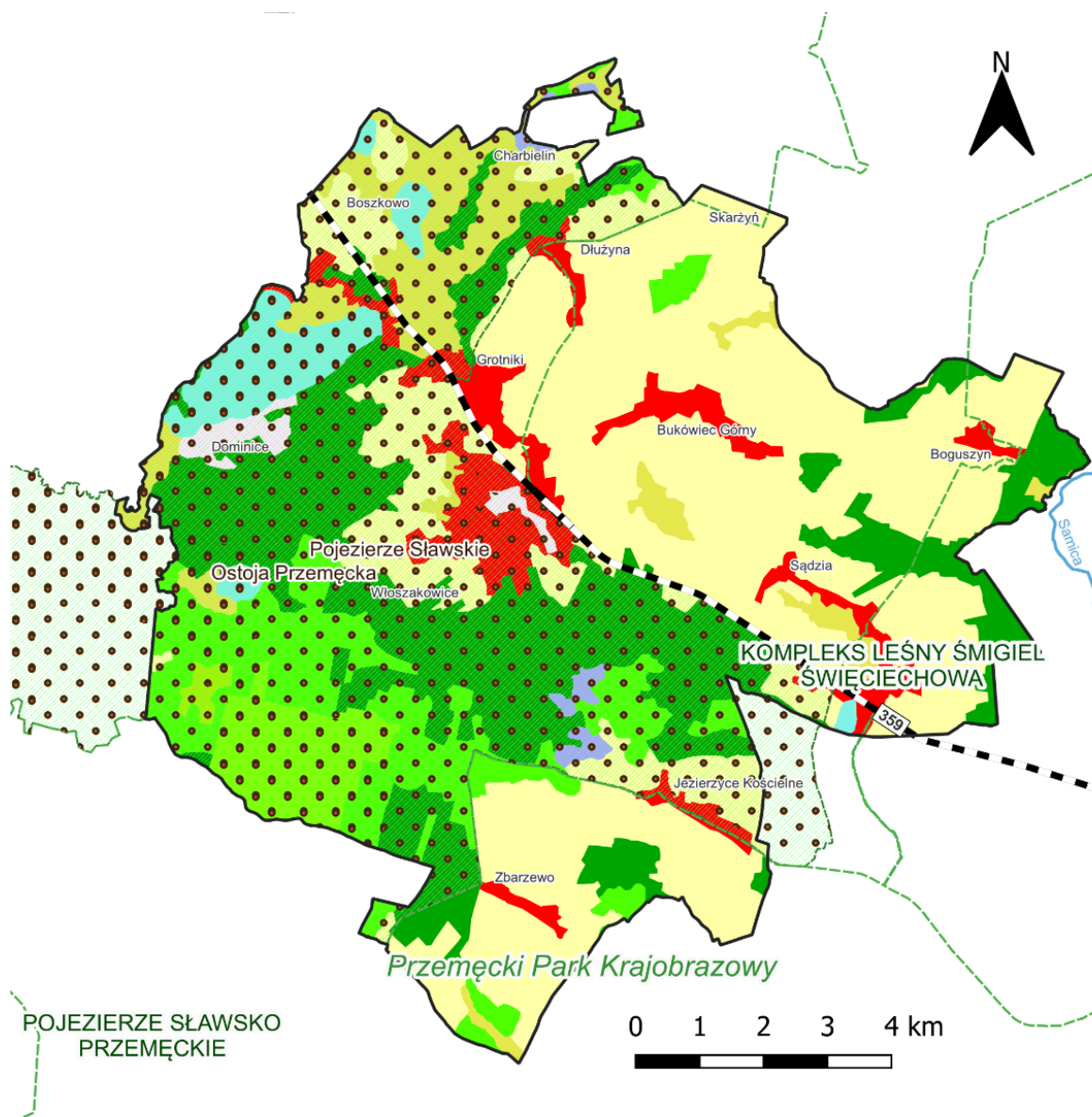
Gmina Włoszakowice położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, na pograniczu Wielkopolski i Dolnego Śląska. Jest to Gmina z przeważającą funkcją rolniczą ze względu na ponad 50% pokrycia powierzchni użytkami rolnymi. Mimo to Gmina posiada mało korzystne warunki glebowe, przeważają gleby średnich i słabych klas bonitacyjnych. Wyróżnia się również funkcja leśna i turystyczna (pieszo-rowerowa) w związku z dużym udziałem lasów (ponad 37%). Przez teren Gminy przebiegają również różnego rodzaju lądowe szlaki turystyczne. Ponadto przy Jeziorze Dominickim rozwinęła się turystyka wodna. Jezioro połączone zostało z innymi pobliskimi akwenami systemem kanałów, tworząc Konwaliowy Szlak Kajakowy.

Gminę Włoszakowice cechują ponadprzeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Część Gminy wchodzi w skład Przemęckiego Parku Krajobrazowego uznanego w koncepcji sieci ekologicznej ECONET-POLSKA jako ważny przyrodniczo węzeł ekologiczny o znaczeniu krajowym, a rozwinięta sieć hydrograficzna, dość urozmaicona rzeźba terenu, lasy oraz ciekawe obiekty kulturowe sprzyjają rozwojowi różnych form turystyki i rekreacji.

Układ osadniczy Gminy ukształtowany został w wyniku wielowiekowych procesów społecznych i gospodarczych. Lokalny ośrodek administracyjno-usługowy stanowi miejscowość Włoszakowice, gdzie znajduje się również siedziba Gminy (Urząd Gminy Włoszakowice). Występuje głównie zabudowa jednorodzinna, z pojawiającymi się niekiedy budynkami wielorodzinnymi, przeznaczonymi dla 2-4 rodzin. Zabudowa zlokalizowana jest głównie przy drogach. Część powierzchni miejscowości stanowią również użytki rolne, lecz zdecydowanie największy obszar pokrywają tereny zalesione objęte formami ochrony przyrody (północno-zachodnia część Gminy). W północnej części Włoszakowic zlokalizowane jest Jezioro Dominickie. Występują tutaj również gospodarstwa i zakłady przemysłowe. Ośrodki wspomagające Włoszakowice to miejscowości Bukowiec Górny, Grotniki, Jezierzycy Kościelne i Krzycko Wielkie, a wsie elementarne o poszerzonym zakresie usług to Sądzia, Dłużyna i Zbarzewo.

W miejscowościach tych zabudowa (najczęściej jednorodzinna) również zlokalizowana jest przy głównych drogach. Głównymi szlakami komunikacyjnymi są drogi powiatowe od strony Leszna, Śmigła, Wschowy i Wolsztyna. Na terenie Gminy nie występują autostrady, drogi ekspresowe, krajowe ani wojewódzkie. Najbliższą drogą krajową, a zarazem ekspresową jest droga S5, o przebiegu południkowym, położona około 2-3 km na zachód od granicy Gminy.

Przez zachodnią część miejscowości Włoszakowice oraz centralną część Gminy przebiegają tory kolejowe, stanowiące główną barierę przestrzenną Włoszakowic. Ograniczają one swobodnie przemieszczanie się w obrębie Gminy. Na terenie Włoszakowic zlokalizowany jest również dworzec kolejowy. Okolice dworca, a więc tereny PKP i ulica Dworcowa to obszary wymagające podjęcia działań modernizacyjnych, które wpłyną na poprawę estetyki oraz ładu przestrzennego Włoszakowic.

Legenda

Pokrycie terenu

- Zabudowa luźna
- Tereny sportowe i wypoczynkowe
- Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
- Łąki, pastwiska
- Lasy liściaste
- Lasy iglaste
- Lasy mieszane
- Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian

- Bagna śródlądowe
- Zbiorniki wodne

Uwarunkowania przyrodnicze

- Park krajobrazowy
- Obszary chronionego krajobrazu
- Obszar Natura 2000
- Obszar zagrożenia powodzią
- Rzeka

Elementy infrastruktury technicznej

- Linia kolejowa

Ryc. 10. Pokrycie terenu oraz uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy Włoszakowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover.

Na terenie Gminy Włoszakowice zlokalizowane są udokumentowane złoża kopalin:

- **kruszyw naturalnych** – Dominice (nr 6930), Grotniki (nr 18563), Jezierzycy Kościelne LG (nr 15404), Jezierzycy Kościelne LG I (nr 17827), Jezierzycy Kościelne LG II (nr 18362), Jezierzycy Kościelne LG III (nr 18365), Sądzia (nr 19016), Włoszakowice (nr 8102), Włoszakowice 2 (nr 11145), Zbarzewo (nr 11989), Zbarzewo (nr 11989), Zbarzewo I (nr 17369), Zbarzewo II (nr 18755), Zbarzewo III (nr 18791),
- **torfów** – Jezierzycy Kościelne SD (nr 18491).

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych w Gminie Włoszakowice stanowią:

- PLRW60001715644532 Wencerka,
- PLRW600017156449 Kanał Przemęcki,
- PLRW6000251564899 Młynówka Kaszczorska z jeziorem Wieleńskim, Białym-Miałkim, Lgińsko,
- PLRW600017154332 Krzycki Rów do dopływu ze Wschowy z jeziorem Krzyckim Wielkim,
- PLRW600017156429 Samica.

Z kolei do jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych występujących na terenie Gminy Włoszakowice należą:

- PLLW10018 Wielkie (Boszkowskie Wielkie),
- PLLW10017 Dominickie,
- PLLW10001 Krzycko Wielkie.

Gmina Włoszakowice położona jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych PLGW600069 nr 69. Wody te ponadto przeznaczone są do poboru na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Wykaz stref ochronnych ujęć wody ustanowionych przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej obejmuje:

- strefę ochronną ujęcia wody podziemnej Nr 2 w miejscowości Włoszakowice – Rozporządzenie Nr 23/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej Nr 2, w miejscowości Włoszakowice, gmina Włoszakowice, powiat leszczyński, województwo wielkopolskie (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r. poz. 6111),
- strefę ochronną ujęcia wody podziemnej w miejscowości Zaborówiec – Rozporządzenie Nr 12/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej w miejscowości Zaborówiec, na terenie gmin Wijewo i Włoszakowice, powiat leszczyński, województwo wielkopolskie (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r. poz. 3944).

Przez południowo-wschodnią część Gminy przebiega gazociąg relacji KGZ Kościan – KGHM Żukowice/Polkowice DN 500 wraz z kablem światłowodowym. W miejscowości Krzycko Wielkie zrealizowano GPZ oraz linię energetyczną doprowadzającą WN 110 kV.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Włoszakowice rozwój i realizacja celów powinny następować zgodnie z następującymi założeniami:

- poprawa stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy racjonalnym gospodarowaniu jego zasobami;
- rozbudowa infrastruktury technicznej w kierunku podniesienia standardu cywilizacyjnego wsi;
- rozwój rolnictwa wraz z jego otoczeniem w ramach wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich;
- aktywizacja gospodarcza poprzez tworzenie klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości;
- ukształtowanie zdrowego i wykształconego, obywatelskiego społeczeństwa na drodze efektywnej polityki społecznej w kierunku poprawy obsługi mieszkańców w sferze edukacji, ochrony zdrowia, kultury i rekreacji.

Dodatkowo, kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o następujące zasady:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;
- przeciwdziałanie samowoli budowlanej, zwłaszcza dotyczącej prac przy obiektach zabytkowych oraz na terenach lotniskowych;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Włoszakowice. Jednocześnie są one spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej, tj. z *Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)* oraz *Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*. Komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada *efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym*. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Natomiast w *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku* wyznaczone cele strategiczne brzmią następująco:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia spójność celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców

- 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
- 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
- 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy

2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu

- 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
- 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
- 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu

3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski

- 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
- 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej

4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem

- 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług
- 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030

CEL II: Wzrost gospodarczy Gminy w oparciu o rozwiniętą turystykę i dziedzictwo lokalne

- II.1. Podniesienie znaczenia turystyki i przedsiębiorczości w gospodarce Gminy

CEL III: Poprawa jakości życia mieszkańców dzięki rozwiniętej ofercie społecznej

- III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji

CEL III: Poprawa jakości życia mieszkańców dzięki rozwiniętej ofercie społecznej

- III.1. Wzrost jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych
- III.3. Wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej odpowiadającej potrzebom wszystkich mieszkańców

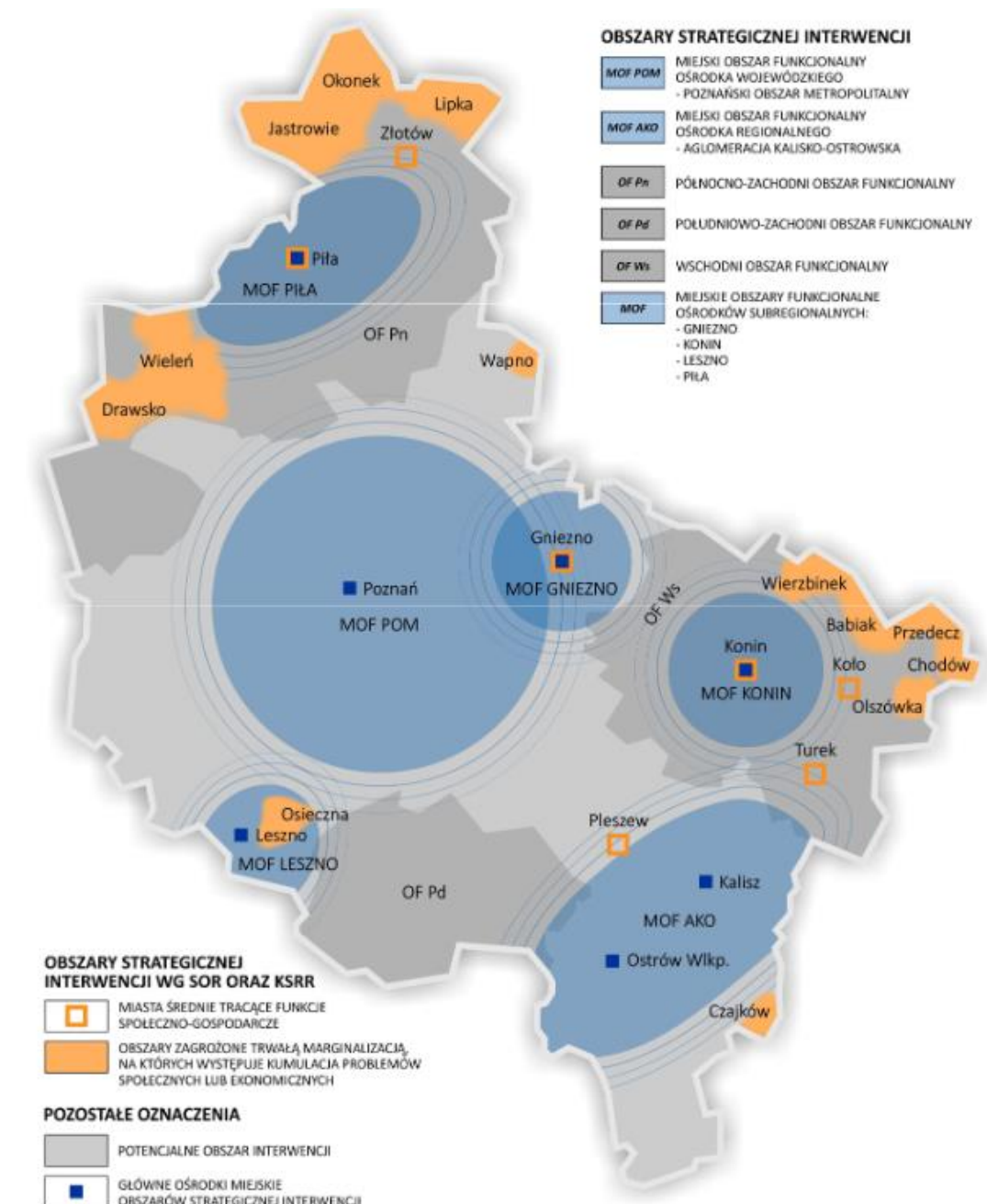
CEL I: Rozwój spójnej komunikacyjnie i estetycznej przestrzeni publicznej Gminy Włoszakowice

- I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej
- I.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki wysokiej jakości infrastrukturze technicznej na terenie Gminy
- I.3. Ochrona środowiska oraz walorów przyrodniczych Gminy

CEL I: Rozwój spójnej komunikacyjnie i estetycznej przestrzeni publicznej Gminy Włoszakowice

- I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji.

Ryc. 11. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatywnym zasięgu

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Gmina Włoszakowice razem z miastem Lesznom oraz gminami: Krzemieniewo, Lipno, Osieczna, Rydzyna, Święciechowa, Wijewo, powiatem leszczyńskim oraz gminą Przemęt (powiat wolsztyński) tworzą **Obszar Funkcjonalny Aglomeracji Leszczyńskiej**, w ramach którego utworzona została *Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku*.

Ryc. 12. Obszar Funkcjonalny Aglomeracji Leszczyńskiej

Źródło: Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku.

Dokument ten określa wspólną perspektywę rozwojową gmin z jej obszaru, a realizacja zaplanowanych celów strategicznych ma zapewnić poprawę spójności wewnętrznej i dostępności komunikacyjnej Aglomeracji, wpłynąć na jej stały wzrost gospodarczy, poprawę świadczonych usług publicznych, w tym edukacyjnych i poprawę stanu środowiska przyrodniczego przy jednoczesnym rozwoju obszarów wiejskich. Celem nadrzędnym zaplanowanych działań strategicznych jest zagwarantowanie zrównoważonego rozwoju Aglomeracji oraz poprawa jakości życia jej mieszkańców. W ramach *Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku* wyznaczone zostały 3 priorytety rozwoju Aglomeracji Leszczyńskiej, a w każdej z nich cele strategiczne.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia spójność wspomnianego dokumentu ze Strategią Rozwoju Gminy Włoszakowice.

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030

Priorytety	Cele strategiczne	Cele strategiczne i operacyjne
Priorytet 1. Dynamiczna innowacyjna gospodarka i przedsiębiorczość	<p>C 1.1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością mieszkańców</p> <p>C 1.2 Podniesienie atrakcyjności oferty inwestycyjnej Aglomeracji Leszczyńskiej</p> <p>C 1.3 Atrakcyjna oferta turystyczno-rekreacyjna</p>	<p>CEL II: Wzrost gospodarczy Gminy w oparciu o rozwiniętą turystykę i dziedzictwo lokalne</p> <p>II.1. Podniesienie znaczenia turystyki i przedsiębiorczości w gospodarce Gminy</p> <p>II.2. Zachowanie pamięci o historii Gminy i kultywowanie gminnych tradycji</p> <p>II.3. Intensyfikacja działań promujących Gminę</p> <p>CEL III: Poprawa jakości życia mieszkańców dzięki rozwiniętej ofercie społecznej</p> <p>III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji</p>
Priorytet 2. Aktywna społeczność i atrakcyjne środowisko zamieszkania	<p>C 2.1. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców</p> <p>C 2.2 Zrewitalizowane obszary zamieszkania, obiekty i przestrzenie publiczne</p> <p>C 2.3 Sprawność administracyjna i partycypacja mieszkańców w inicjatywach rozwojowych</p>	<p>CEL I: Rozwój spójnej komunikacyjnie i estetycznej przestrzeni publicznej Gminy Włoszakowice</p> <p>I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej</p> <p>CEL III: Poprawa jakości życia mieszkańców dzięki rozwiniętej ofercie społecznej</p> <p>III.1. Wzrost jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych</p> <p>III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji</p> <p>III.3. Wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej odpowiadającej potrzebom wszystkich mieszkańców</p>
Priorytet 3. Sprawna i efektywna infrastruktura	<p>C 3.1 Dogodna dostępność komunikacyjna</p> <p>C 3.2 Rozwój infrastruktury technicznej, inwestycji i zachowań proekologicznych</p>	<p>CEL I: Rozwój spójnej komunikacyjnie i estetycznej przestrzeni publicznej Gminy Włoszakowice</p> <p>I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej</p> <p>I.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki wysokiej jakości infrastrukturze technicznej na terenie Gminy</p> <p>I.3. Ochrona środowiska oraz walorów przyrodniczych Gminy</p>

Ponadto, zgodnie z *Planem zagospodarowania województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego*, Gmina Włoszakowice zaklasyfikowana została także do obszarów interwencji:

- wiejski obszar funkcjonalny,
- wiejskie obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych,
- obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszary cenne przyrodniczo,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych – ze względu na lokalizację na terenie Gminy obiektów o najwyższych wartościach kulturowych oraz występowanie szlaków kulturowych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym,
- obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich – w zasięgu 60 min od ośrodka wojewódzkiego.

Szczegółowe cele polityki regionalnej dla każdego ze wskazanych powyżej obszarów ujęte zostały w *Planie*.

Na obszarze województwa wielkopolskiego wskazuje się również obszary o najwyższym potencjale przyrodniczym, kulturowymi i krajobrazowym dla rozwoju turystyki i rekreacji, które generują ruch turystyczny o znaczeniu regionalnym lub posiadają do tego wysokie predyspozycje. W ramach tego obszaru Gmina Włoszakowice zaklasyfikowana została do obszaru rozwoju turystyki **kwalifikowanej** oraz **wypoczynkowej**.

W Planie wymieniony został wykaz planowanych przedsięwzięć w zakresie elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej nieujętych jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w których ujęta została Gmina Włoszakowice:

- Budowa stacji GPZ Leszno Zachód wraz z zasilaniem stacji po stronie WN-110 kV jako wcięcie w linię relacji GPZ Włoszakowice (WLS) – SE Leszno Gronowo (LES).

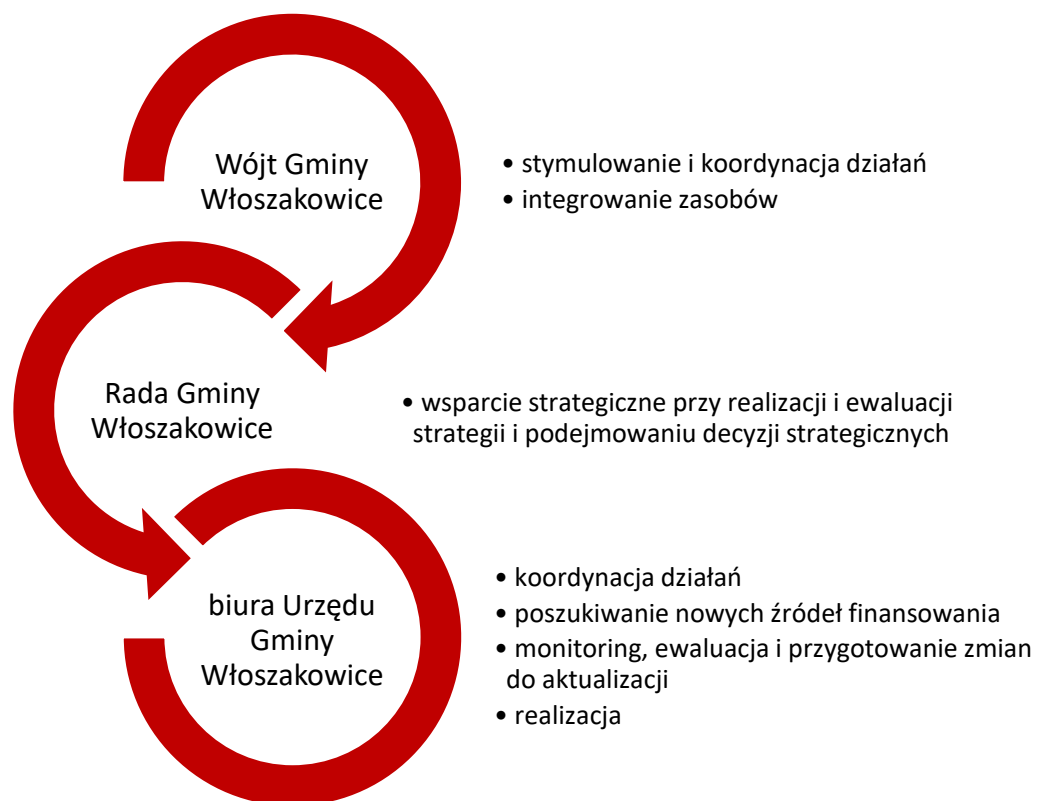

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2023-2030. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Włoszakowice, Rada Gminy Włoszakowice oraz biura Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych rokrocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółović zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Włoszakowice będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu leszczyńskiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Tabela będzie zawierała przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2021 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Włoszakowice). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych

środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Włoszakowice oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Włoszakowice na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023) oraz programu na przyszłą perspektywę finansową, tj. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027;
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych

w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych biur Urzędu Gminy Włoszakowice oraz jednostek organizacyjnych Gminy Włoszakowice.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem leszczyńskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Poniższa tabela przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2023-2030 na podstawie uchwały nr XLVII/359/2022 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Włoszakowice na lata 2022-2030. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą 474 mln zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych nieco ponad 82 mln zł i podatku od nieruchomości 20 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast ponad 465 mln zł.

Tabela 1. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii (zł)

	Dochody ogółem	w tym:		Wydatki ogółem	Rozchody
		PIT	podatek od nieruchomości		
2023	66 839 460,15	8 776 892,91	18 019 973,00	76 725 413,15	3 366 780,00
2024	51 129 383,57	9 180 629,98	300 000,00	47 679 782,47	3 449 601,10
2025	53 872 623,12	9 602 938,96	300 000,00	50 897 857,93	2 974 765,19
2026	56 136 749,90	10 044 674,15	300 000,00	53 272 967,90	2 863 782,00
2027	58 213 953,45	10 506 729,16	300 000,00	55 713 953,45	2 500 000,00
2028	60 382 570,89	10 990 038,70	300 000,00	57 996 352,89	2 386 218,00
2029	62 646 670,73	11 495 580,48	300 000,00	60 496 670,73	2 150 000,00
2030	65 010 504,11	12 024 377,19	300 000,00	62 630 504,11	2 380 000,00
Ogółem	474 231 915,92	82 621 861,53	20 119 973,00	465 413 502,63	22 071 146,29

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XLVII/359/2022 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Włoszakowice na lata 2022-2030.

Natomiast potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2030 wyniesie około 77,6 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Włoszakowice

Diagnoza sytuacji przestrzennej,
gospodarczej i społecznej
Gminy Włoszakowice

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	60
1.1. Informacje ogólne.....	60
1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	61
1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe.....	65
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY.....	71
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	71
2.2. Infrastruktura i środowisko	75
<i>Infrastruktura drogowa</i>	<i>75</i>
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>77</i>
<i>Gospodarka odpadami</i>	<i>78</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>80</i>
2.3. Stan finansów samorządowych.....	81
<i>Wykonanie budżetu</i>	<i>81</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	<i>83</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>86</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	87
3.1. Demografia	87
3.2. Kapitał społeczny.....	91
<i>Przedszkola i żłobki</i>	<i>91</i>
<i>Edukacja</i>	<i>92</i>
<i>Kultura i sport</i>	<i>96</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>98</i>
<i>Otoczenie wewnętrzne gminy</i>	<i>100</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

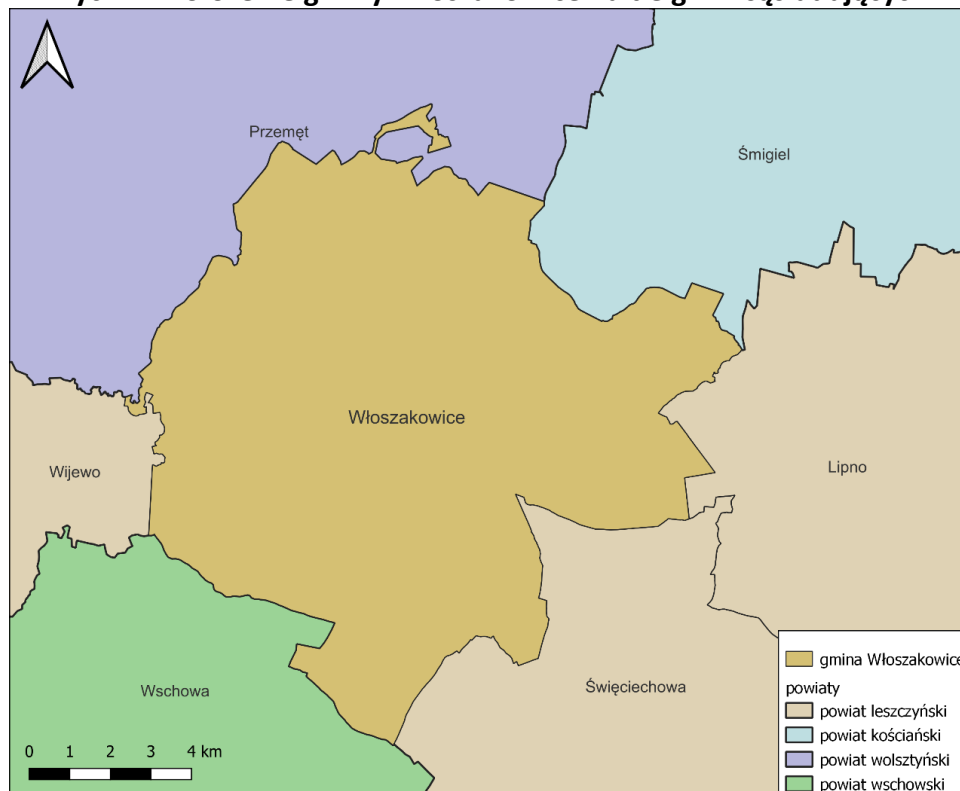
Gmina Włoszakowice, będąca gminą wiejską, położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, na pograniczu Wielkopolski i Dolnego Śląska. Wchodzi w skład powiatu leszczyńskiego. Według danych GUS z 2021 r. w gminie zameldowanych było 9826 osób, natomiast gęstość zaludnienia wynosiła 77 os./km².

Włoszakowice graniczą z sześcioma innymi gminami i są to kolejno:

- od północnego zachodu gmina Przemęt wchodząca w skład powiatu wolsztyńskiego,
- od północnego wschodu gmina Śmigiel wchodząca w skład powiatu kościańskiego,
- od wschodu gmina Lipno wchodząca w skład powiatu leszczyńskiego,
- od południowego wschodu gmina Święciechowa wchodząca w skład powiatu leszczyńskiego,
- od południowego zachodu gmina Wschowa wchodząca w skład powiatu wschowskiego,
- od zachodu gmina Wijewo wchodząca w skład powiatu leszczyńskiego.

Powierzchnia gminy wynosi 127,75 km², z czego 37,33% stanowią lasy, a 53,41% użytki rolne. W skład gminy wchodzi 12 sołectw – Boguszyn, Boszkowo, Bukówiec Górny, Charbielin, Dłużyna, Dominice, Grotniki, Jezierzycze Kościelne, Krzycko Wielkie, Sądzia, Skarzyń i Zbarzewo.

Ryc. 11. Położenie gminy Włoszakowice na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Sieć komunikacyjną w gminie tworzą drogi powiatowe (prawie 60 km długości), drogi gminne (ponad 76 km długości) oraz pozostałe (5 km długości), z czego 22 km stanowią drogi nieutwardzone. Najbliższą drogą krajową a zarazem ekspresową jest droga S5, o przebiegu południkowym, położona około 2-3 km na zachód od granicy gminy. Węzły komunikacyjne znajdują

się na południe od miejscowości Śmigiel, w okolicy wsi Radomicko i w miejscowości Świętuchowa. Istniejąca sieć dróg umożliwia dotarcie samochodem z Włoszakowic do Leszna w ok. 25 min, a do Poznania w 1,5 h.

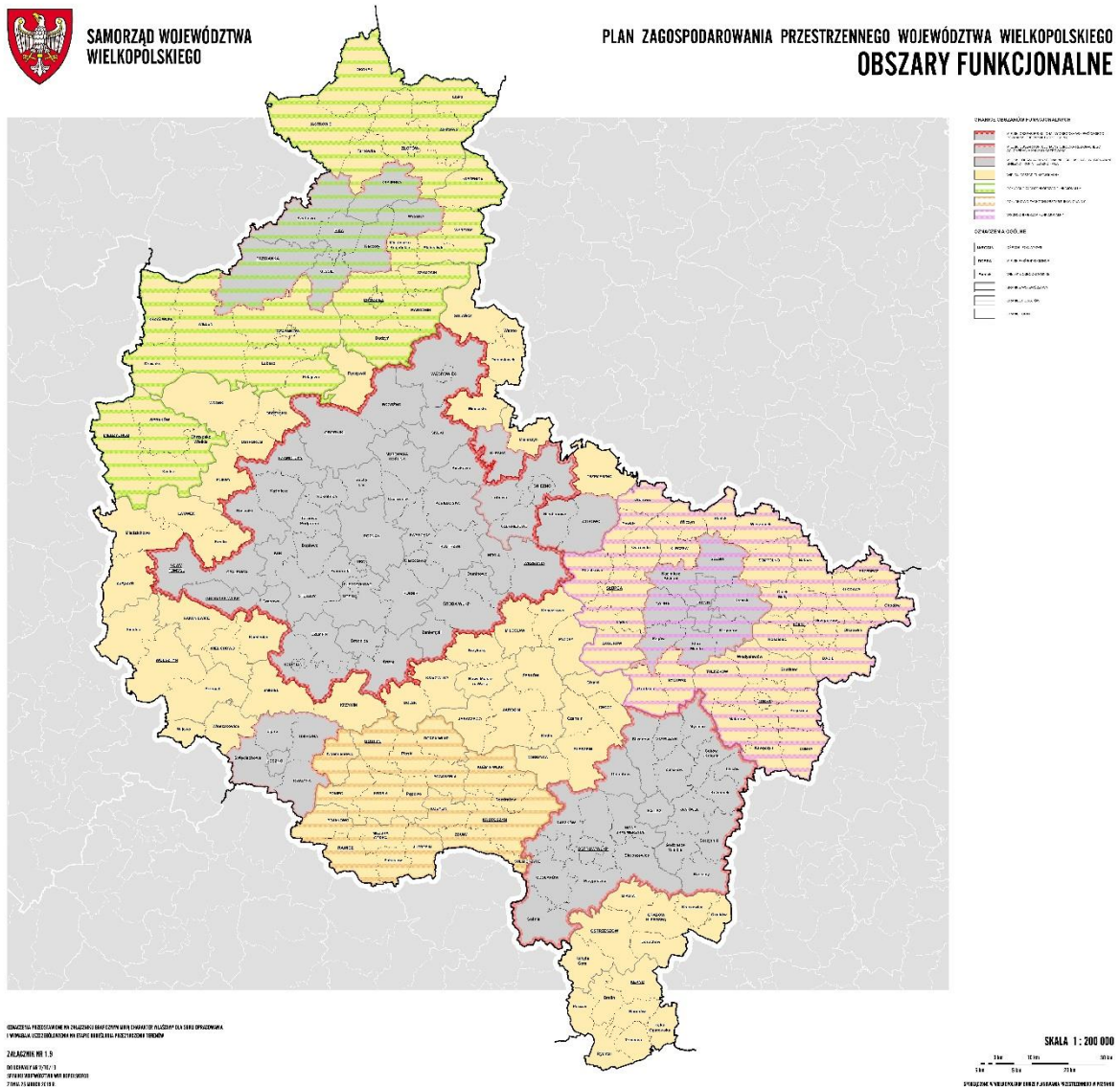
Ponadto realizowany jest transport kolejowy ze stacji w Włoszakowicach w kierunku Leszna i Wolsztyna. Za transport zbiorowy w gminie odpowiedzialne są PKP – Koleje Wielkopolskie, oraz PKS, które to obsługują transport w miejscowościach: Boszkowo, Włoszakowice, Bukowiec Górny, Sądzia, Boguszyn, Krzycko Wielkie, Jezierzycy Kościelne oraz Zbarzewo. Dodatkowo przez obszar gminy przebiega połączenie kolejowe PKP – Koleje Wielkopolskie w kierunkach Włoszakowice – Leszno oraz Włoszakowice – Wolsztyn.

1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

- podstawowe typy obszarów funkcjonalnych:
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Gniezno,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Konin,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Leszno,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Piła,
 - wiejski obszar funkcjonalny,
- obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnego:
 - Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
 - Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
 - Wschodni Obszar Funkcjonalny.

Ryc. 12. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Gmina została zakwalifikowana do wiejskiego obszaru funkcjonalnego – obejmuje on wszystkie jednostki gminne i ośrodki powiatowe, które znalazły się poza granicami miejskich obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, regionalnym i subregionalnym. Ośrodki te mają szczególne znaczenie dla obszarów wiejskich, przede wszystkim jako miejsca koncentracji i tworzenia funkcji pozarolniczych.

W granicach wiejskiego obszaru funkcjonalnego znalazło się 137 gmin, w tym:

- 7 gmin miejskich,
- 59 gmin miejsko-wiejskich,
- 71 gmin wiejskich.

Wiejski obszar funkcjonalny działa na rzecz zwiększenia spójności regionu, służyć ma eliminowaniu dysproporcji w poziomie rozwoju regionu, co z kolei wpłynie pozytywnie na atrakcyjność całego województwa wielkopolskiego.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy dominują użytki rolne, które zajmują 53,41% jej powierzchni. Drugim rodzajem pokrycia terenu co do zajmowanej powierzchni są lasy, porastające 37,33% gminy, głównie w jej zachodniej części. Gminę pod względem użytkowania terenu można więc zaliczyć do obszaru rolniczo-leśnego, a zatem za dominujące funkcje należy uważać rolnictwo, leśnictwo oraz turystykę – z podkreśleniem turystyki pieszej, rowerowej oraz wodnej. Większość terenów leśnych stanowi stara puszcza, częściowo objęta ochroną w ramach Przemęckiego Parku Krajobrazowego i programu Natura 2000. Centrum turystyki wodnej w gminie stanowi Jezioro Dominickie, liczące ponad 380 hektarów.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, które w przypadku gminy Włoszakowice przyjęte zostało uchwałą nr XXVIII/226/05 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 15 grudnia 2005 r. Studium zmieniano łącznie 3 razy, w każdym przypadku były to zmiany fragmentaryczne, niezbędne do sporządzenia planu miejscowego lub zmiany planu. Jednym z przykładów jest zmiana studium, którą przyjęto w 2013 r. wyznaczająca tereny pod elektrownie wiatrowe. Ponadto w 2018 roku nastąpiła ocena aktualności studium na mocy uchwały nr XXXV/317/2018 z dnia 16.02.2018 r. w sprawie oceny aktualności dokumentów planistycznych. W 2019 roku została podjęta Uchwała nr IX/77/2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice”. Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest aktualizacja ustaleń dotycząca określenia polityki przestrzennej gminy, pozwalająca na dostosowanie do bieżących potrzeb w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice. Do końca roku 2021 trwały prace planistyczne związane z przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze gminy Włoszakowice obowiązuje 60 takich dokumentów, które obejmują 3,4% całkowitej powierzchni gminy. Ponadto w trakcie przygotowania są dwa nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiące 2,1% powierzchni gminy.

Ryc. 13. Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Włoszakowice

Źródło: System Informacji Przestrzennej Włoszakowice (<https://sip.gison.pl/24d72188-ad09-11e8-ae33-2f259bff6570>).

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2016-2020 w gminie Włoszakowice. Zauważyć można, że liczba wydawanych decyzji zarówno w gminie Włoszakowice, jak i w powiecie leszczyńskim od roku 2017 stopniowo się zwiększa. Zwiększa się także udział decyzji pochodzących z obszaru gminy w całkowitej liczbie decyzji na terenie powiatu. W 2016 roku decyzje z gminy Włoszakowice stanowiły 29,5% decyzji z całego powiatu leszczyńskiego, natomiast w 2020 roku było to już 34,6%. Średnio w analizowanym okresie w gminie wydano 240 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wyniosło 24,84 decyzji. Wskaźnik ten był niższy w powiecie, gdzie w okresie od 2016 do 2020 roku wydano średnio 14,62 w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.

Tab. 2. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020

Wyszczególnienie		2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Włoszakowice	248	179	222	252	301
	powiat	843	759	807	854	871
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Włoszakowice	26,09	18,68	22,96	25,84	30,63
	powiat	15,09	13,44	14,11	14,75	14,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni gminy i tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy, w której na przestrzeni ostatnich paru lat widoczny jest stopniowy wzrost, może utrudniać władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną. Rodzi to niebezpieczeństwo chaotycznego rozproszenia lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnego z założeniami ładu przestrzennego w gminie.

1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe

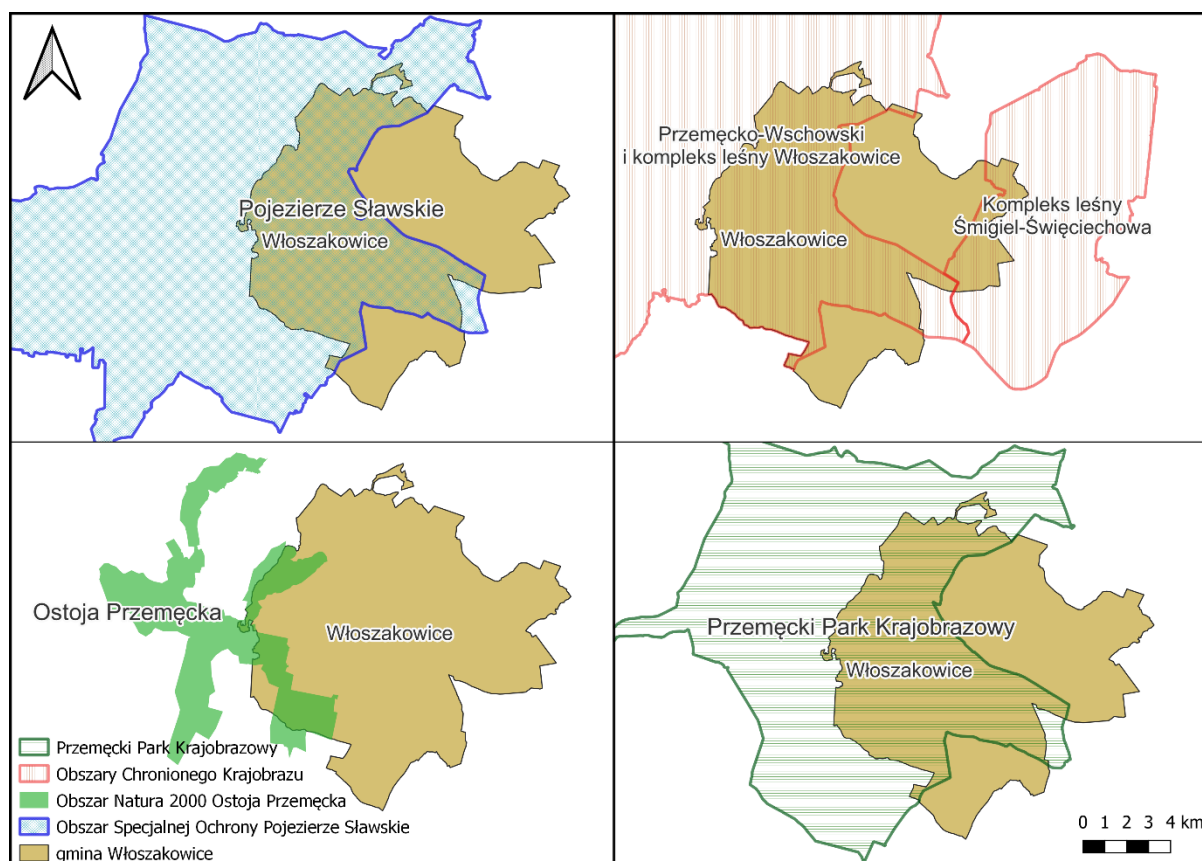
Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego obszar gminy Włoszakowice znajduje się na pograniczu mezoregionów. Większość obszaru leży w obrębie Pojezierza Krzywińskiego, część północno-zachodnia z ciągiem jezior wchodzi w skład Pojezierza Sławskiego, natomiast niewielki południowy fragment należy do Wysoczyzny Leszczyńskiej.

Ochrona przyrody na terenie gminy realizowana jest w oparciu o ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. W rozumieniu ustawy ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a odbywa się to poprzez wprowadzanie różnych form ochrony przyrody.

Na terenie gminy Włoszakowice występują następujące formy ochrony przyrody:

- a. **Przemęcki Park Krajobrazowy,**
- b. Obszary chronionego krajobrazu:
 - **Przemęcko-Wschowski i kompleks leśny Włoszakowice,**
 - **Kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa,**
- c. Obszary NATURA 2000:
 - **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Pojezierze Sławskie”** (oznaczony kodem PLB 300011), wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (DZ.U. z 2011 r. Nr 25 poz.133),
 - **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Przemęcka”** (kod obszaru PLH300041), wyznaczony decyzją komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE),
- d. Pomniki przyrody.

Ryc. 14. Formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Włoszakowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Przemęcki Park Krajobrazowy zajmuje całkowitą powierzchnię 21450 ha. Obejmuje on około 55% obszaru gminy, położonego głównie w jej zachodniej części. Jego utworzenie miało na celu ochronę i zachowanie jednego z najciekawszych fragmentów krajobrazu polodowcowego w Wielkopolsce.

Kolejną formą ochrony przyrody są dwa obszary chronionego krajobrazu: **Przemęcko-Wschowski i kompleks leśny Włoszakowice** oraz **kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa**. Powołanie obszarów chronionego krajobrazu kolejno w 1992 roku oraz 2006 roku miało na celu zachowanie i ochronę obszarów o cechach środowiska zbliżonych do naturalnego oraz zapewnienie społeczeństwu niezbędnych warunków wypoczynku.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Pojezierze Sławskie”, o kodzie PLB300011, wyznaczony został na drodze rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U.2011.25.133). Obszar ten w gminie Włoszakowice zajmuje powierzchnię około 6882 ha. Drugim obszarem Natura 2000 w gminie jest **specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Przemęcka”**, obejmujący swoim zasięgiem zachodni fragment gminy.

Na terenie gminy według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska znajduje się 20 obiektów będących pomnikami przyrody. Należą do nich w większości pojedyncze drzewa, ale i grupy drzew. Szczególnie wartym wyróżnienia jest **platan klonolistny**, będący najstarszym w Wielkopolsce oraz jednym z najstarszych w Polsce plantem, którego obwód pnia wynosi 795 cm, wysokość 30 m, a wiek szacowany jest na około 250 lat.

Poszczególne obiekty wraz z ich kodowaniem według dyrektywy Inspire przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 3. Pomniki przyrody na terenie gminy Włoszakowice

L.p.	Kod Inspire	Liczba	Gatunek
1	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1177	1	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i>
2	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1258	1	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>
3	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1259	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
4	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1260	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
5	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1261	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
6	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1262	1	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i>
7	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1263	1	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>
8	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1264	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
9	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1265	1	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i> (<i>Platanus xhispanica</i>)
10	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1267	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
11	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1268	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
12	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1269	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
13	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1270	1	Klon jesionolistny - <i>Acer negundo</i>
14	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1273	1	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pendunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)
15	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1274	1	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>
16	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1276	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
17	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1277	1	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>
18	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1279	8	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
19	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1284	1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
20	PL.ZIPOP.1393.PP.3013072.1285	2	Lipadrobnolistna - <i>Tilia cordata</i>

Źródło: CRFOP (<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>) Dostęp: sierpień 2022 r.

Na terenie gminy znajduje się 16 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. Są to kolejno:

W Bukówcu Górnym:

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. MARCINA:
 - kościół, mur., 1825 r., cz. przebud. 1858 r., dobud. 2 kaplic 1930 r., Rejestr zabytków nr 1046/A z dnia 25.03.1970 r.
 - brama, mur., 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1046/A z dnia 25.03.1970 r.
- WIATRAK KOŹŁAK, ul. Dłużyńska, drew., 1841 w., Rejestr zabytków nr 1105/A z dnia 28.03.1988 r.
- WIATRAK KOŹŁAK, ul. Wiatraczna, drew., 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1075/A z dnia 28.03.1988 r.

W Dłużynie:

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. JAKUBA WIĘKSZEGO AP.:
 - kościół, mur., 1841 r., przebud. 1859 r., Rejestr zabytków nr 584/Wlkp/A z dnia 25.03.1970 r.

- plebania, mur., 1843 r., Rejestr zabytków nr 584/Wlkp/A z dnia 25.03.1970 r.

W Dominicach:

- WIATRAK KOŻLAK, drew., 1751 r., Rejestr zabytków nr 1003/A z dnia 05.05.1986 r.

W Jezierzycach Kościelnych:

- KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA, drew., 1806 r., Rejestr zabytków nr 1035/A z dnia 20.03.1970 r.

W Krzycku Wielkim:

- ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWY:
 - dwór, mur., ok. poł. XVIII w., Rejestr zabytków nr 62/A z dnia 05.02.1965 r.
 - park, ok. poł. XVIII w., Rejestr zabytków nr 1027/A z dnia 23.10.1987 r.

We Włoszakowicach:

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚWIĘTEJ TRÓJCY:
 - kościół, mur., 1640–1643 r., Rejestr zabytków nr 56 z dnia 12.12.1932 r.
 - plebania, mur., 1812 r., Rejestr zabytków nr 1058/A z dnia 26.03.1970 r.
- ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY:
 - pałac, mur., 1749–1752 r., rozbiórka kopuły 1848 r., przebud. XIX i XX w., Rejestr zabytków nr 567 z dnia 12.05.1956 r.
 - park, 1 poł. XVIII w.–XIX w., Rejestr zabytków nr 1163/A z dnia 19.02.1990 r.
- ul. Kurpińskiego
 - DOM NR 1, szach., 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1575/A z dnia 27.07.1974 r.
 - DOM NR 2, szach., 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1576/A z dnia 27.07.1974 r.
- ul. Jana Otto
 - DOM NR 2 z wyposażeniem (3 piece kafłowe), mur., 1910 r., Rejestr zabytków nr 1535/A z dnia 21.03.1995 r.

W Zbarzewie:

- KOŚCIÓŁ PAR. P.W. NARODZENIA NMP, mur., 1470–1473 r., dobud. Kruchty pld. i restaur. 2 poł. XVII w., Rejestr zabytków nr 57 z dnia 12.12.1932 r.
- ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY:
 - pałac, mur., 1902 r., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - park, 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - obora, mur., 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - obora, mur., 1 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - obora, mur., pocz. XX w., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - stodoła, mur., 2 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - spichlerz, mur., 2 poł. XIX w., Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.
 - gorzelnia, mur., 1890 r. Rejestr zabytków nr 1019/Wlkp/A z dnia 10.09.1987 r.

Ponadto na terenie całej gminy znajdują się liczne zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków takie jak m.in. szkoła w Boguszynie, zespół kościoła par. pw. Św. Marcina i plebanii w Bukówcu Górnym, zespół kościoła par. pw. Św. Jakuba Większego w Dłużynie, Leśniczówka w Krzyżowcu czy **zespół pałacowy we Włoszakowicach**, w którym to swoją siedzibę ma Urząd Gminy Wło-

szakowice. Pałac można zwiedzać w godzinach pracy Urzędu Gminy po wcześniejszym umówieniu. Na terenie gminy zlokalizowanych jest również 21 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków – są to przede wszystkim pozostałości osad kultury łużyckiej i przeworskiej z epoki kamienia, wczesnego średniowiecza, późnego średniowiecza i nowożytności.

Bogactwo terenów o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, sprawia, że zarówno cała gmina, jak i sama miejscowość Włoszakowice, wyróżniają się wysoką atrakcyjnością turystyczną. Wpływa na to także bliskość największego w okolicy **akwenu wodnego – Jeziora Dominickiego**. Wzdłuż linii brzegowej jeziora silnie rozwinęła się baza noclegowa w Boszkowie-Letnisku i Dominicach. Jezioro połączone zostało z innymi pobliskimi akwenami systemem kanałów, tworząc tym samym Konwaliowy Szlak Kajakowy.

Przez teren gminy przebiegają również różnego rodzaju lądowe szlaki turystyczne: oznakowane, piesze szlaki turystyczne, trasy rowerowe czy przyrodnicze ścieżki dydaktyczne. Jedną z tras pieszych jest Szlak Zachodniej Wielkopolski Ujście – Czarnków – Sieraków – Międzychód – Pszczew – Zbąszyń – Kaszczor – Leszno – Góra – Wąsosz o oznaczeniu **niebieskim** i całkowitej długości 365 km. Na terenie gminy biegnie z Olejnicy (gm. Przemęt), poprzez Dominice, Letnisko Boszkowo, Ujazdowo, Grotniki, Włoszakowice, Jezierzycy Kościelne, Krzycko Wielkie, Piornowo, w kierunku Górki Duchownej (gm. Lipno). Drugim ze szlaków pieszych oznaczony jest kolorem **żółtym** i ma długość 22 km. Biegnie przez miejscowości takie jak Boszkowo, Dominice, Grotniki i Włoszakowice.

Do tras rowerowych w gminie należą: **brązowy** szlak „Wokół gminy Włoszakowice” (o długości 44,5 km), **granatowy** „Jagodowo – grzybowym szlakiem” (o długości 21,5 km), **fioletowy** „Dookoła Jeziora Dominickiego” (o długości 11,5 km), **pomarańczowy** „Wśród przyrody” (o długości 23 km) i rowerowy szlak powiatowy o oznaczeniu **czerwonym** i długości 24,5 km biegnący z Leszna, przez Wilkowice, Krzycko Wielkie, Włoszakowice do Boszkowa.

Dodatkowymi, nietypowymi trasami jakie można spotkać na terenie gminy są m.in. Wielkopolski Szlak Wiatraczny, Szlak Konny Króla Stanisława, Droga Świętego Jakuba, ścieżka przyrodniczo dydaktyczna „Papiernia”, ścieżka przyrodniczo-edukacyjna „Śladami Bartka z Piekła”, ścieżka sportowo-edukacyjna „Dolina Samicy”.

Pod względem walorów turystycznych warto także wyróżnić samą wieś Włoszakowice, zlokalizowaną w centralnej części gminy. Włoszakowice charakteryzują się interesującym wyglądem ulic, chodników czy miejsc publicznych, w tym położonego w sercu wsi parku, będącego fragmentem dawnego założenia ogrodowego książąt Opalińskich. W parku tym znajduje się wymieniony wyżej w tabeli pomnik przyrody, ponad 250-letnim platan klonolistny, będący najstarszym takim drzewem w Wielkopolsce. Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1210 roku z dokumentów Władysława Odonica. W 1401 wymienione zostały jako posiadłość szlachecka, będąca własnością Borków Gryżyńskich. W samych Włoszakowicach znajduje się aż 7 z 16 obiektów ujętych w rejestrze zabytków położonych na terenie gminy (zostały dokładnie wypunktowane powyżej) oraz 28 obiektów wchodzących w skład gminnej ewidencji zabytków. Należy do nich między innymi wczesnobarokowy Kościół Świętej Trójcy powstały w latach 1640-1644, który wraz z plebanią pochodzącą z I połowy XIX w. Ciekawym obiektem jest również, wspomniany wcześniej, późnobarokowy pałac myśliwski (Pałac Sułkowskich), wybudowany w latach 1749-1752, obecnie siedziba Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych. W zespół pałacowy wchodzi także 2 oficyny i park. Pałac ze względu na posiadany oryginalny kształt architektoniczny trójkąta równobocznego jest bardzo rozpoznawalnym i łatwo identyfikowalnym budynkiem, także dla osób spoza terytorium gminy. W jednej z przebudowanych oficyn znajduje się sala widowiskowa GOK.

W budynkach przypałacowych utworzone zostało również Muzeum Karola Kurpińskiego oraz Izba Regionalna. Z kolei w przypałacowym parku występuje wiele starych drzew, w tym wspomniany powyżej platan klonolistny.

Włoszakowice znane są także jako miejsce narodzin Karola Kurpińskiego (polskiego kompozytora, muzyka, pedagoga, współtwórcy stylu narodowego w muzyce polskiej), który mieszkał w nich do 15 roku życia. Z tego względu nie tylko główna ulica miejscowości nosi jego imię, ale także od 1968 roku organizowane są tu konkursy muzyczne im. Kurpińskiego o zasięgu ogólnopolskim. Wieś znana jest jako miejsce o bogatych tradycjach muzycznych i koncertowych.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu leszczyńskiego w latach 2017-2021. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w gminie Włoszakowice w roku 2021 stanowiły 19,3% (1403 podmioty) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie leszczyńskim. Udział ten ułokował gminę na pierwszym miejscu wśród gmin powiatu.

Tab. 4. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie leszczyńskim w latach 2017-2021

JST	2017		2021		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2017-2021
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
pow. leszczyński	6 026	100,0%	7 253	100,0%	1 227
Krzemieniewo	625	10,4%	683	9,4%	58
Lipno	966	16,0%	1 276	17,6%	310
Osieczna	917	15,2%	1 124	15,5%	207
Rydzyna	1 009	16,7%	1 200	16,5%	191
Święciechowa	866	14,4%	1 106	15,2%	240
Wijewo	402	6,7%	461	6,4%	59
Włoszakowice	1 241	20,6%	1 403	19,3%	162

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Włoszakowice, największa część podmiotów działa w handlu hurtowym i detalicznym oraz naprawie pojazdów samochodowych (290 podmiotów), budownictwie (278 podmiotów), a także rolnictwie, leśnictwie i rybactwie (236 podmiotów).

Tab. 5. Podmioty działające na terenie gminy Włoszakowice w 2020 r. według sekcji PKD

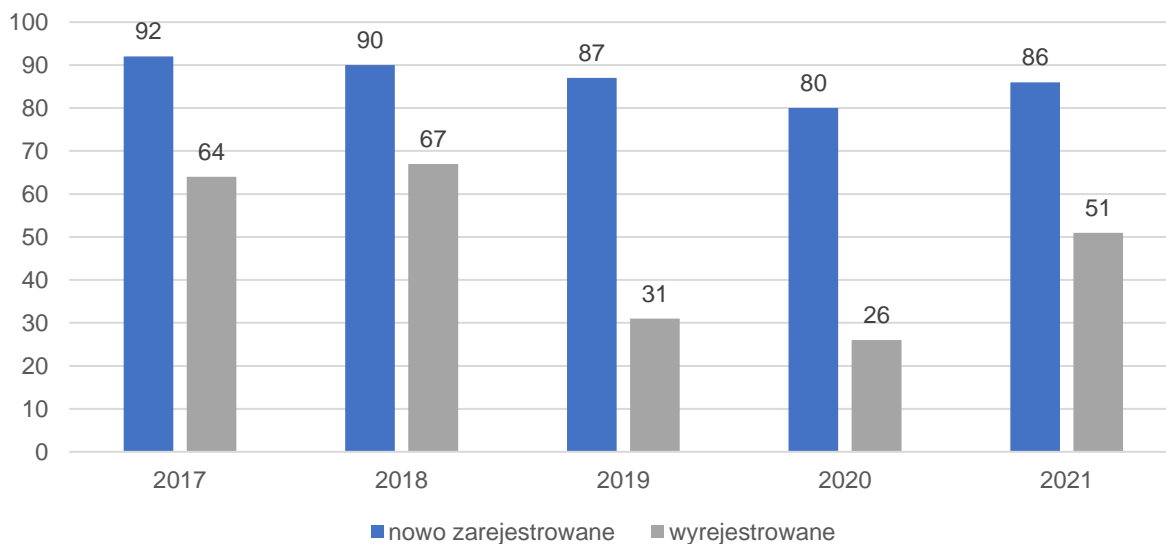
SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	290	21%
SEKCJA F Budownictwo	278	20%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	236	17%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	131	9%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	84	6%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	79	6%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	59	4%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	42	3%

SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	32	2%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	31	2%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	28	2%
SEKCJA P Edukacja	27	2%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	24	2%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	16	1%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14	1%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	9	1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	8	1%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie gminy Włoszakowice. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2017-2021. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych.

Ryc. 15. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2017-2021 działających na terenie gminy Włoszakowice

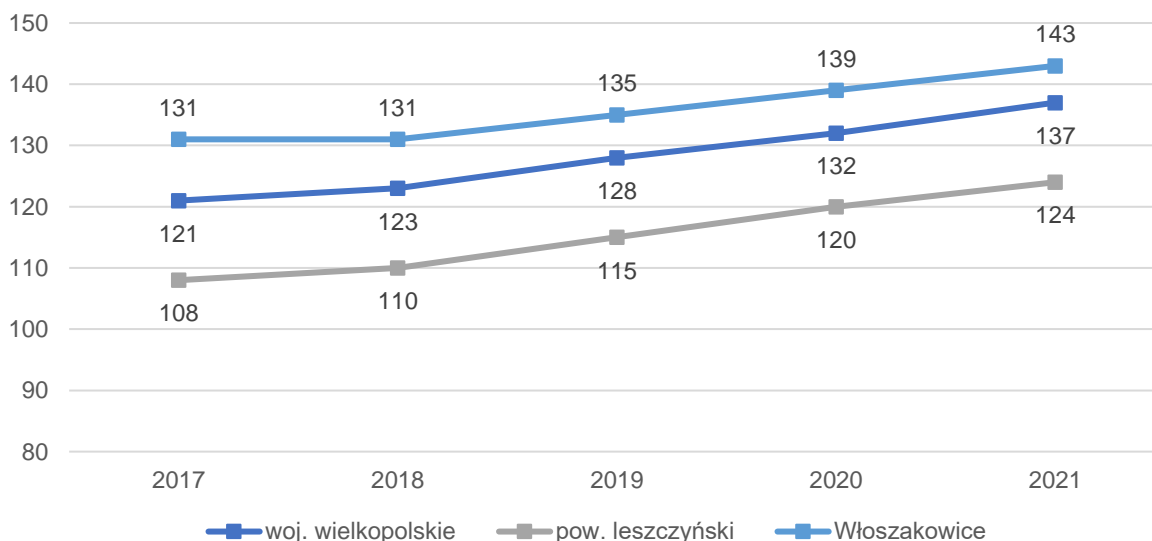
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród największych podmiotów gospodarczych w okolicy są:

- Werner Kenkel Sp. z o.o. z siedzibą w Krzycku Wielkim (produkcja tektury falistej i opakowań);
- TPD Jacek Frankowski (produkcja palet);
- Hermes (produkcja napojów);
- PPHU „John” (wyroby garmazeryjne);
- Tartak Stefan (produkcja tartaczna i przetwórstwo drewna);
- PPHU Palimex (produkcja palet).

Na poniższej rycinie przedstawione zostało kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wartość wskaźnika dla gminy (143 przedsiębiorstwa) jest wyższa niż średnia dla powiatu (124 przedsiębiorstwa), jak i województwa (137 przedsiębiorstw). Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat.

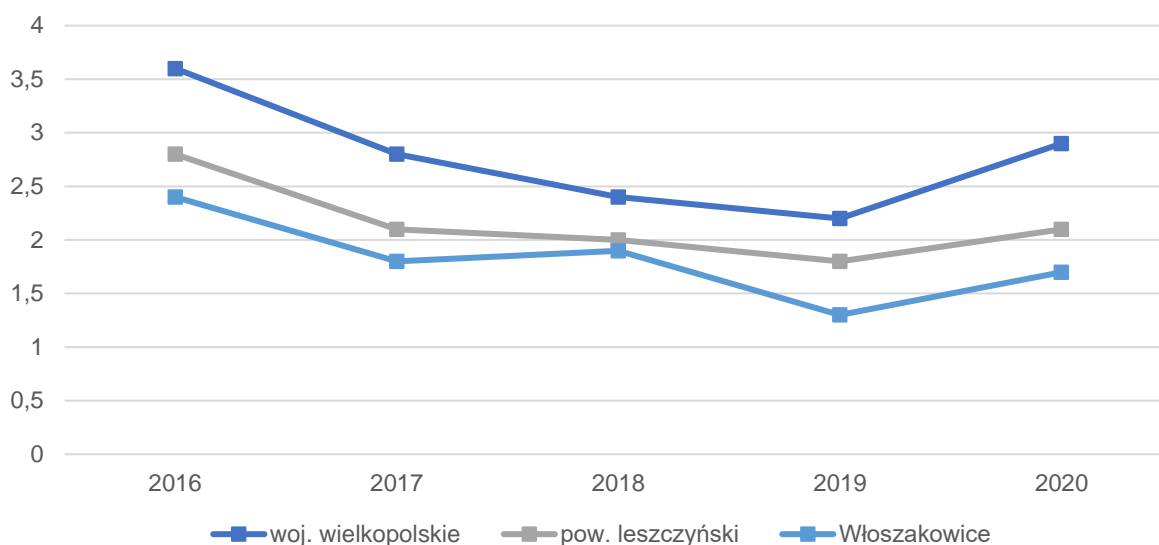
Ryc. 16. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki powiązany jest również z rynkiem pracy. Dostęp do stabilnego zatrudnienia i satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących gminę Włoszakowice. Dane te zostały zestawione ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa w latach 2016-2020. W latach 2016-2019 dla wartości odnoszących się do gminy zauważalny był trend malejący w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 2,4% w roku 2016, do poziomu 1,3% w roku 2019). W roku 2020 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu w tym zakresie i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia ponownie wzrosła do poziomu 1,7%. Jednocześnie podobną tendencję w zakresie kształtowania się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie leszczyńskim oraz województwie wielkopolskim. Taki stan rzeczy związany był w dużej mierze ze skutkami gospodarczymi globalnej pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Ryc. 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie w powiecie leszczyńskim w styczniu 2021 roku struktura bezrobotnych przedstawiała się jak w tabeli poniżej. Zauważyć można, że kobiety stanowiły ponad 60% wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych oraz prawie 70% spośród bezrobotnych z prawem do zasiłku. Z danych wynika więc, że co czwarta bezrobotna kobieta posiadała prawo do zasiłku. Ponad 30% wszystkich bezrobotnych stanowiły osoby poniżej 30 roku życia, a prawie 40% osoby długotrwale bezrobotne.

Tab. 6. Struktura bezrobotnych w powiecie leszczyńskim w styczniu 2021 roku

Wyszczególnienie	Ogółem
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	781
w tym bezrobotne zarejestrowane kobiety	482
Bezrobotni zarejestrowani z prawem do zasiłku – ogółem	179
w tym bezrobotne zarejestrowane kobiety z prawem do zasiłku	123
Do 25 roku życia	134
Do 30 roku życia	242
Powyżej 50 roku życia	185
Długotrwale bezrobocie	302
Niepełnosprawni	48
Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	17
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	196

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie.

Według danych zawartych w „Barometrze zawodów 2021 powiat leszczyński i miasto Leszno” w powiecie występuje deficyt zawodów takich jak m.in.:

- Administratorzy stron internetowych,
- Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych,
- Betoniarze i zbrojarze,
- Blacharze i lakiernicy samochodowi,
- Cieśle i stolarze budowlani,

- Dekarze i blacharze budowlani,
- Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy,
- Graficy komputerowi,
- Kierowcy autobusów i samochodów ciężarowych oraz ciągników siodłowych,
- Krawcy i pracownicy produkcji odzieży,
- Lekarze, pielęgniarki i położne,
- Magazynierzy,
- Murarze i tynkarze,
- Ogrodnicy i sadownicy.

Zgodnie z tym samym dokumentem w powiecie występuje nadwyżka zawodów takich jak:

- Ekonomiści,
- Pedagodzy,
- Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej,
- Specjaliści technologii żywności i żywienia.

W 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie leszczyńskim wynosiło 4 953 zł. Na poziomie kraju kwota ta wynosiła 5 167,47 zł, a więc była wyższa o ponad 200 zł.\

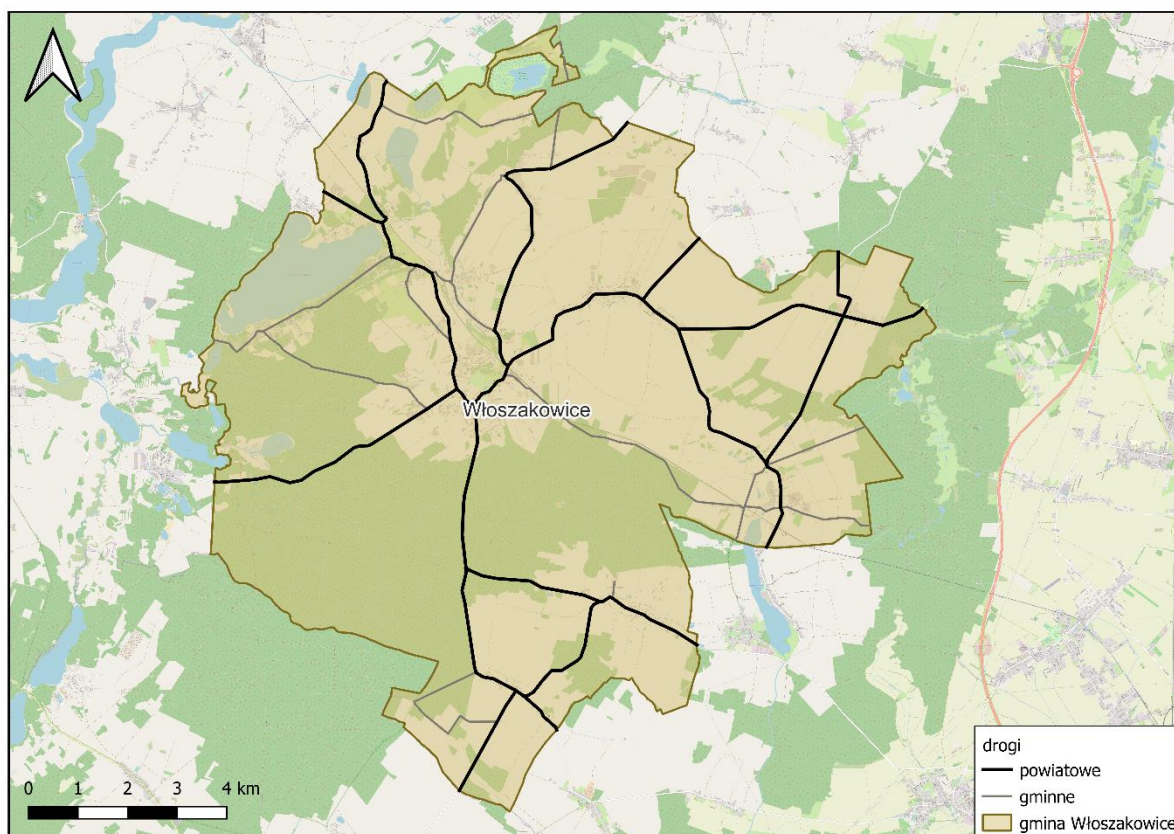
2.2. Infrastruktura i środowisko

Infrastruktura drogowa

W obrębie gminy położonych jest 59,406 km dróg powiatowych (z czego 58,506 km stanowią drogi asfaltowe, a 0,9 km drogi gruntowe), 75,894 km dróg gminnych publicznych (w tym 30,294 km to drogi asfaltowe) oraz 50,4 km dróg gminnych wewnętrznych (w tym 19,613 km stanowią drogi asfaltowe, a 6,65 km drogi z nawierzchnią w postaci kostki). Stan dróg gminnych jest cyklicznie monitorowany – co 2 miesiące odbywa się jego przegląd. Na terenie gminy nie występują autostrady, drogi ekspresowe, krajowe ani wojewódzkie. Najbliższą drogą krajową a zarazem ekspresową jest droga S5, o przebiegu południkowym, położona około 2-3 km na zachód od granicy gminy.

Głównymi szlakami komunikacyjnymi są drogi powiatowe od strony Leszna, Śmigła, Wschowy i Wolsztyna. Rozłożenie sieci drogowej przedstawiono na poniższej rycinie. Drogi nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, w szczególności drogi na terenie osiedli mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, dojazdowe do obiektów użytkowanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, place przed dworcami kolejowymi i autobusowymi są drogami wewnętrznymi. Budowa, utrzymanie, zarządzanie i oznakowanie dróg wewnętrznych należy do zarządcy terenu.

Ryc. 18. Rozłożenie sieci drogowej w gminie Włoszakowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Do najpilniejszych inwestycji w zakresie dróg i infrastruktury okołodrogowej należą:

- przebudowa ulicy Zachodniej i Apolonii Prałat we Włoszakowicach,
- przebudowa ulicy Jana Otto i ulicy Podgórznej we Włoszakowicach,
- budowa ulicy Dziedzica we Włoszakowicach,
- budowa ulicy Strażackiej we Włoszakowicach,
- budowa ulicy Spokojnej, Kurkiewicza i Bogusławskiego we Włoszakowicach,
- budowa oświetlenia na ulicy Dziedzica we Włoszakowicach,
- przebudowa ulic Dominickiej i Jeziornej w Boszkowie-Letnisku,
- budowa ścieżki rowerowej Włoszakowice-Dominice,
- budowa chodnika na ul. Szkolnej w Krzycku Wielkim,
- budowa ulicy Kaczmarka w Krzycku Wielkim,
- budowa ulicy Mórkowskiej w Krzycku Wielkim,
- przebudowa ul. Myśliwskiej wraz z budową zatoki autobusowej i miejsc parkingowych we Włoszakowicach,
- przebudowa ul. Wolności we Włoszakowicach.

W gminie Włoszakowice w latach 2017-2019 zauważyć można było spadek wydatków w dziale transport i łączność z kwoty 6,2 mln zł do kwoty 4,1 mln zł, natomiast w latach 2019-2021 zanotowano ponowny, stopniowy wzrost do kwoty 6,1 mln zł.

Tab. 7. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2017-2021 w gminie Włoszakowice

	2017	2018	2019	2020	2021
Wydatki ogółem	6 257 004,73	5 702 127,63	4 134 777,67	4 626 824,18	6 112 158,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Zakład jest użytkownikiem 5 ujęć wody na terenie gminy. Znajdują się one w Boguszynie, Włoszakowicach, Ujazdowie, Dominicach i Krzycku Wielkim.

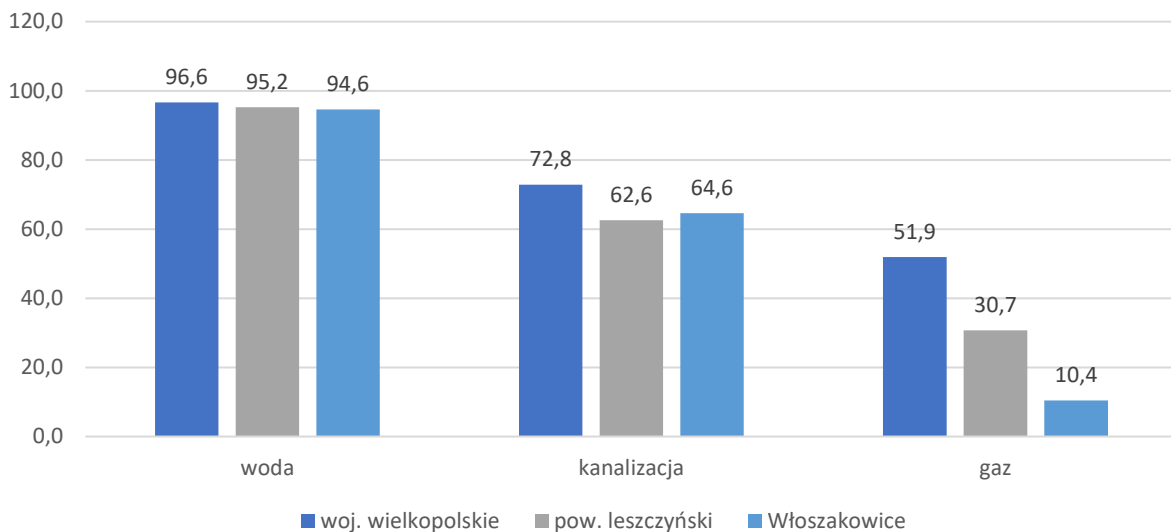
Według danych na 2021 rok udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej wynosi 98%. Sieć wodociągowa na koniec 2021 roku posiadała długość 94,17 km. Za zauważalne problemy w zakresie dostępu do sieci wodociągowej gmina podaje silnie rozwinięte budownictwo mieszkaniowe poza zakresem istniejących sieci wodociągowych. Planowanymi inwestycjami związanymi z siecią wodociągów jest: wymiana azbestowo-cementowych sieci wodociągowych, budowa nowych sieci wodociągowych oraz budowa dodatkowych zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej.

Według danych na 2021 rok udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej wynosił 78%, co świadczy o tym, że 20% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej bez usług kanalizacyjnych. Sieć kanalizacyjna na koniec 2021 roku posiadała długość 78,79 km, a podpięta była do 2 658 nieruchomości na terenie całej gminy. Aglomerację Włoszakowice obsługuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych zlokalizowana w miejscowości Grotnik. Nominalna przepustowość dobową oczyszczalni wynosi 1 800 m³. W ramach oczyszczania ścieków powstaje ok. 192 ton/rocznie suchej masy osadów, które są zagospodarowywane przez odbiorcę zewnętrznego metodą odzysku. Oczyszczalnia ścieków będzie przepustowa w miarę wzrostu liczby mieszkańców. Gmina nie prowadzi wsparcia dla mieszkańców niemających podłączenia do sieci kanalizacyjnej. Do najważniejszych działań w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej uważa się rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej we Włoszakowicach oraz terenach letniskowych.

Przez teren Gminy przebiega sieć gazowa, do której dostęp ma 20% mieszkańców (stan na 2021 rok). Podmiotem odpowiedzialnym za rozbudowę sieci gazowej w gminie jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Możliwości podłączenia do sieci gazowej swoich nieruchomości posiadają mieszkańcy miejscowości Włoszakowice oraz Krzycko Wielkie ul. Mórkowska, Szkolna, Górnego, Adamowo, Gołanicka. Według danych GUS w 2020 roku długość sieci gazowej średniego ciśnienia dla gminy wynosiła niecałe 34 km.

Na obszarze gminy nie ma obszarów wykluczonych cyfrowo. Dostęp do Internetu w gminie świadczą operatorzy tacy jak: Inea, Orange, Plus, Play oraz Netia. Miejscowościami z dostępem do Internetu szerokopasmowego są: Włoszakowice, Dłużyna, Bukówiec Górny, Krzycko Wielkie, Sądzia, Grotniki, Boszkowo-Letnisko, Boszkowo, Jezierzycze Kościelne, Zbarzewo.

Ryc. 19. Udział korzystających z instalacji sieciowych w gminie Włoszakowice w 2020 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych. Od dnia 1 lipca 2013 r. obowiązkiem gminy Włoszakowice jest zapewnienie odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu gminy poprzez wybór w drodze przetargu firmy wywozowej oraz pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu.

Odpady komunalne na terenie gminy Włoszakowice powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale także na terenach nieruchomości niezamieszkałych np. obiektach użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi) oraz dodatkowo odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, odpady z placów zieleni itp.

Na terenie gminy Włoszakowice funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Włoszakowicach przy ul. Wolsztyńskiej 10 (PSZOK). Odpady z nieruchomości zamieszkałych w 2021 roku odbierała firma Dominik Zajac Firma Usługowo-Handlowa z siedzibą w Błotnicy. Właściciele nieruchomości w 2021 roku mogli bez dodatkowych opłat oddawać nieograniczoną ilość następujących frakcji odpadów: papier i tektura (makulatura), tworzywa sztuczne i metale, szkło bezbarwne, szkło kolorowe, odpady zielone, meble i inne odpady wielogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane i niewykorzystane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony. Natomiast odpady budowlane i rozbiórkowe z prac prowadzonych przez właściciela nieruchomości we własnym zakresie mogły być nieodpłatnie odbierane w PSZOK w ilościach do 100 kg na 1 mieszkańca nieruchomości rocznie.

W poniższej tabeli przedstawiono stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Włoszakowice w latach 2016-2021. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów zbieranych z obszaru gminy zwiększyła się. Zwiększył się także udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów. W 2016 wynosił jedyne 20%,

natomiast w 2021 już 39%. Można więc zauważyć pozytywny trend stopniowego i regularnego zwiększania się udziału odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów.

Analizie poddano również poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Na przestrzeni analizowanego okresu prawie wszystkie z ww. wskaźników spełniały dopuszczalne normy. Jedynym wskaźnikiem, który przekroczył dopuszczalne normy był wskaźnik poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych, który w 2020 roku wyniósł 55,7%, a więc do wymaganego poziomu zabrakło niecałych 15%. Zauważyć jednak można, że zarówno w latach poprzednich, jak i w 2021 roku wartość wskaźnika wynosiła niemal 100%, świadczy więc to o tym, iż problem z poziomem recyklingu tychże surowców pojawił się jedynie w jednym roku. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2016 roku wyniósł 70,1%, a w 2021 roku już 99,39%. Natomiast poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie przekroczył wymaganego poziomu w analizowanych latach.

Tab. 8. Stan gospodarki odpadami w gminie Włoszakowice w latach 2016-2021

Wyszczególnienie		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		9 502	9 587	8 885	8 960	9 093	9 234
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		3128,74	3208,44	3479,04	3726,73	3866,63	4096,38
<i>zmieszane</i>		2 510,92	2 597,68	2 727,96	2 799,28	2 438,79	2 511,42
<i>segregowane</i>		617,82	610,76	751,08	927,45	1427,84	1584,96
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		20%	19%	22%	25%	37%	39%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,33	0,33	0,39	0,42	0,43	0,44
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	70,1	42,9	65,3	60,9	82,21	99,39
	wymagany	18	20	30	40	50	-
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	100	100	100	100	55,7	97,29
	wymagany	42	45	50	60	70	-
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	41,6	37,2	30,02	13,44	12,76	36,42
	wymagany	<45	<45	<40	<40	<35	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Gmina Włoszakowice nie monitoruje jakości powietrza.

Uchwałą Rady Gminy Włoszakowice z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów geodezyjnych Bukówiec Górny, Dłużyna oraz uchwały Nr XX/165/2016 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 27 września 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowej na działce ewidencyjnej 52/2 położonej w obrębie geodezyjnym Bukówiec Górny wyznaczono tereny przeznaczone dla rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE).

Gmina jest zainteresowana rozwojem energetyki wiatrowej na terenie gminy Włoszakowice. Istotnym problemem na dzień dzisiejszy jest obowiązująca od 2016 roku ustawa odległościowa, która pozwala na lokalizację turbin w minimalnej odległości 10 wysokości turbin od zabudowań. Aktualnie toczą się prace rządowe mające na celu złagodzenie obostrzeń, ponieważ ustawa spowodowała całkowitą blokadę nowych projektów wiatrowych. Natomiast gmina Włoszakowice prowadzi prace planistyczne mające na celu zniwelowanie negatywnych skutków obowiązującej na dzisiaj ustawy wiatrakowej związanych z budownictwem mieszkaniowym.

Trwają oraz planowane są kolejne działania związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej w gminie, do których zaliczają się inwestycje takie jak:

- Termomodernizacja budynku sali wiejskiej i remizy OSP w Bukówcu Górnym.
Zakres prac termomodernizacyjnych:
 - ocieplenie przegród budowlanych,
 - wymiana okien, drzwi zewnętrznych,
 - przebudowa systemów grzewczych (wymiana źródła ogrzewania, systemów wentylacji i klimatyzacji),
 - wymiana oświetlenia na energooszczędne,
 - zastosowanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 6 kWp.
- Remont budynku sali widowiskowej we Włoszakowicach.
Zakres prac termomodernizacyjnych:
 - wymiana okien, drzwi zewnętrznych,
 - przebudowa systemów grzewczych,
 - wymiana oświetlenia na energooszczędne.
- Termomodernizacja budynku sali wiejskiej w Grotnikach.
Zakres prac termomodernizacyjnych:
 - ocieplenie przegród budowlanych,
 - wymiana okien, drzwi zewnętrznych,
 - przebudowa systemów grzewczych,
 - wymiana oświetlenia na energooszczędne.
- Termomodernizacja z przebudową budynku użyteczności publicznej we Włoszakowicach przy pl. 21 Października 3.
Zakres prac termomodernizacyjnych:
 - ocieplenie przegród budowlanych,

- wymiana okien, drzwi zewnętrznych,
- przebudowa systemów grzewczych (wymiana źródła ogrzewania),
- wymiana oświetlenia na energooszczędne.
- Termomodernizacja budynku sali wiejskiej w Skarżyniu.
Zakres prac termomodernizacyjnych:
 - ocieplenie przegród budowlanych,
 - wymiana okien, drzwi zewnętrznych,
 - przebudowa systemów grzewczych (wymiana źródła ogrzewania),
 - wymiana oświetlenia na energooszczędne.
- Termomodernizacja budynku przedszkola i remizy OSP w Krzycku Wielkim.
Zakres prac termomodernizacyjnych:
 - ocieplenie przegród budowlanych,
 - wymiana okien, drzwi zewnętrznych,
 - wymiana oświetlenia na energooszczędne.

Do najważniejszych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na terenie gminy wydanych w latach 2015-2020 zaliczają się inwestycje takie jak:

- budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w m. Boszkowo-Letnisko, Dominice, Ujazdowo i Boszkowo,
- budowa drogi gminnej nr 712638P – od drogi powiatowej nr 4768P do drogi powiatowej nr 3903P, na działkach nr 23/1 i nr 23/2, obręb Boguszyn, gm. Włoszakowice,
- przebudowa drogi powiatowej nr 4768P na odcinku Bukówiec Górny – Boguszyn,
- budowa sieci wodociągowej Dominice-Włoszakowice oraz montażu odrębnego zestawu pompowego na SUW Dominice,
- przebudowa drogi powiatowej nr 4760P na odcinku od m. Gołanice (skrzyżowanie z DP 4759P) do m. Jezierzycze Kościelne (skrzyżowanie z DP 4763P),
- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Grotnikach – Etap II na działkach nr ewid. 208/3, 209, 221/7, 218/2, 218/1 i 240 obręb Grotniki, gmina Włoszakowice.

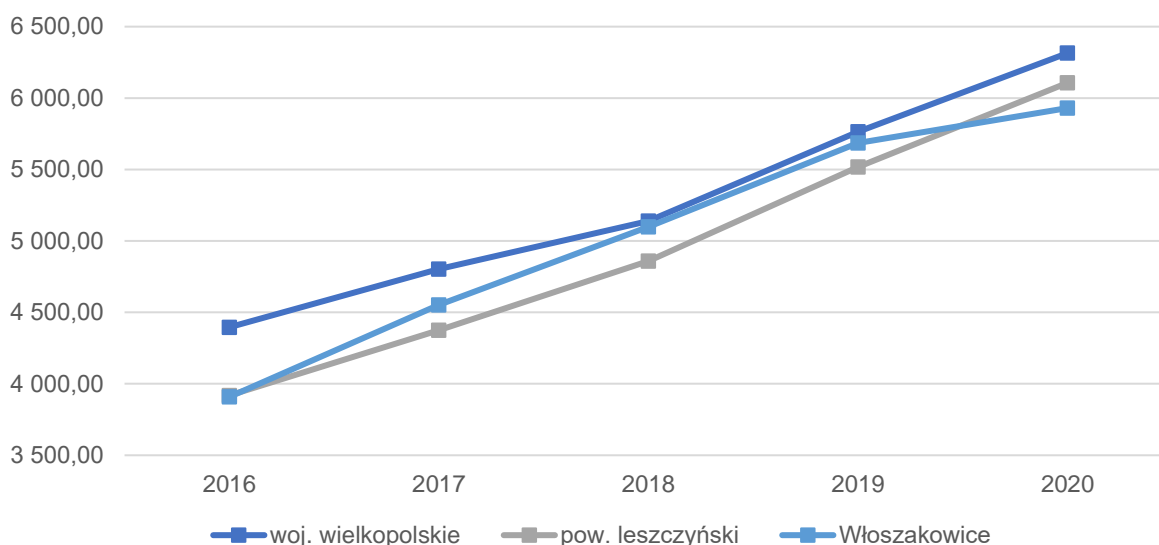
2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

Dochody budżetu gminy Włoszakowice na przestrzeni lat 2016-2021 corocznie wzrastały – z 36,57 mln zł do 65,29 mln zł w 2021 roku. Na przestrzeni 5 lat nastąpiło więc prawie dwukrotne zwiększenie się dochodów gminy. Corocznie wzrastały one średnio o ok. 5-6 mln zł. Najmniejszy wzrost zanotowano pomiędzy rokiem 2019 a 2020, w którym dochody budżetu z 54,63 mln wzrosły do 57,49 mln zł. Największy natomiast w roku kolejnym tj. pomiędzy rokiem 2020 a 2021, gdzie dochody wzrosły o prawie 8 mln zł.

Wielkość dochodów budżetu gminy przekładała się na dochody na mieszkańca, przedstawione na poniższym wykresie. W latach 2016-2019 dochód ten wzrastał systematycznie o średnio 500-600 zł rocznie. Pomędzy rokiem 2019 a 2020 wzrost ten wyniósł jednak niecałe 250 zł, co świadczy o zmniejszeniu wartości wzrostu o połowę. Dochód na mieszkańca gminy Włoszakowice w latach 2016-2019 plasował się pomiędzy wartościami dla województwa i powiatu – był wyższy niż w powiecie leszczyńskim, ale niższy niż w województwie wielkopolskim. W 2020 roku jednak z uwagi na wcześniej poruszone wyhamowanie wzrostu dochodów na 1 mieszkańca, wskaźnik ten był niższy zarówno od wartości dla województwa, jak i powiatu.

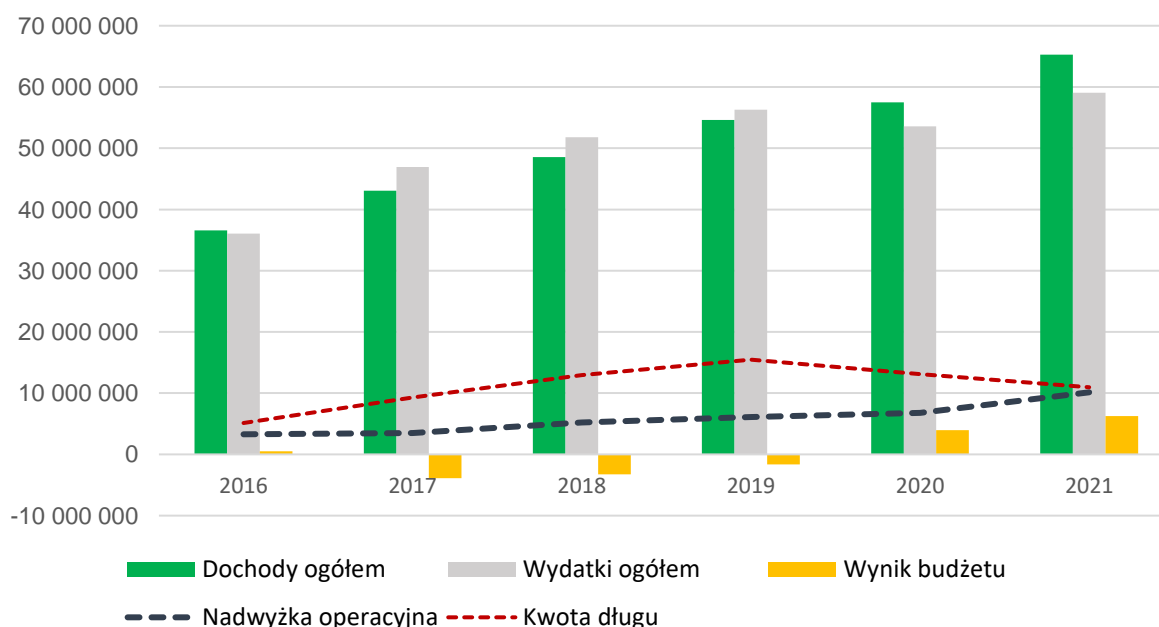
Ryc. 20. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wykonanie budżetu gminy Włoszakowice można zauważyć, że w okresie 2016-2021 aż przez 3 lata wydatki przewyższały dochody gminy (2017-2019). Mimo to nadwyżka operacyjna (dodatnia różnica między dochodami, a wydatkami bieżącymi) zachowała przez cały badany okres tendencję wzrostową. Do roku 2019 stale rosła również kwota długu osiągając najwyższą wartość na poziomie 15,4 mln zł. Od tego czasu wskaźnik ten systematycznie maleje, w 2021 roku osiągając kwotę niecałych 11 mln zł.

Ryc. 21. Wykonanie budżetu gminy Włoszakowice w latach 2016-2021

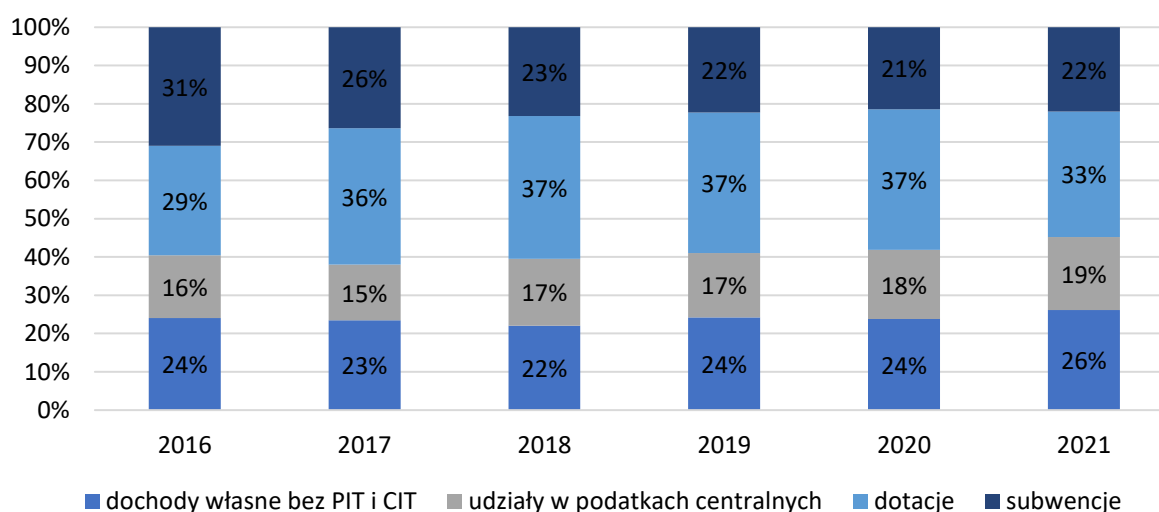
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Struktura dochodów i wydatków

Na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość, m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu gminy Włoszakowice w latach 2016-2021. W analizowanym okresie największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2017 roku posiadają wpływy z dotacji (33% w 2021 roku). Drugą grupą co do wielkości udziałów w budżecie gminy w 2021 roku były dochody własne bez PIT i CIT (26%), a trzecią subwencje (22%). Najmniejszy udział w strukturze dochodów gminy w 2021 roku posiadały udziały w podatkach centralnych (19%). Porównując udziały poszczególnych źródeł dochodów w 2016 roku do ich udziału w 2021 roku zauważyć można znaczne zmniejszenie wartości dochodów z subwencji (posiadających największy udział w strukturze dochodów w 2016 roku). Ponadto zanotowano 2-3 procentowy wzrost w grupach dochodów własnych bez PIT i CIT oraz udziałów w podatkach centralnych, a o 4% zwiększył się udział dochodów z dotacji.

Ryc. 22. Struktura dochodów gminy Włoszakowice w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiając analizę dochodów budżetu gminy Włoszakowice, największy wpływ na wynik budżetu miał podatek od osób fizycznych (PIT), który w okresie 2016-2021 dynamicznie wzrastał. W 2016 wynosił ok. 5 mln, natomiast w 2021 już 10,1 mln – oznacza to, iż zanotował dwukrotny wzrost na przestrzeni zaledwie 5 lat.

Drugim znaczącym źródłem dochodów podatkowych gminy był podatek od nieruchomości, którego udział również z roku na rok wzrasta – z 4,8 mln w 2017 roku do prawie 7,2 mln w 2021 roku.

Wśród pozostałych znaczących dochodów gminy wskazać można: podatek CIT oraz podatek od czynności cywilnoprawnych. Pierwszy z nich w 2021 roku odnotował dochód prawie 2,4 mln, natomiast drugi 925 tys.

Najmniejsze dochody corocznie generuje podatek od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej (utrzymujący się w przedziale ok. 5-15 tys. rocznie) oraz wpływy z opłaty eksploatacyjnej (utrzymujące się w przedziale ok. 20-55 tys. rocznie).

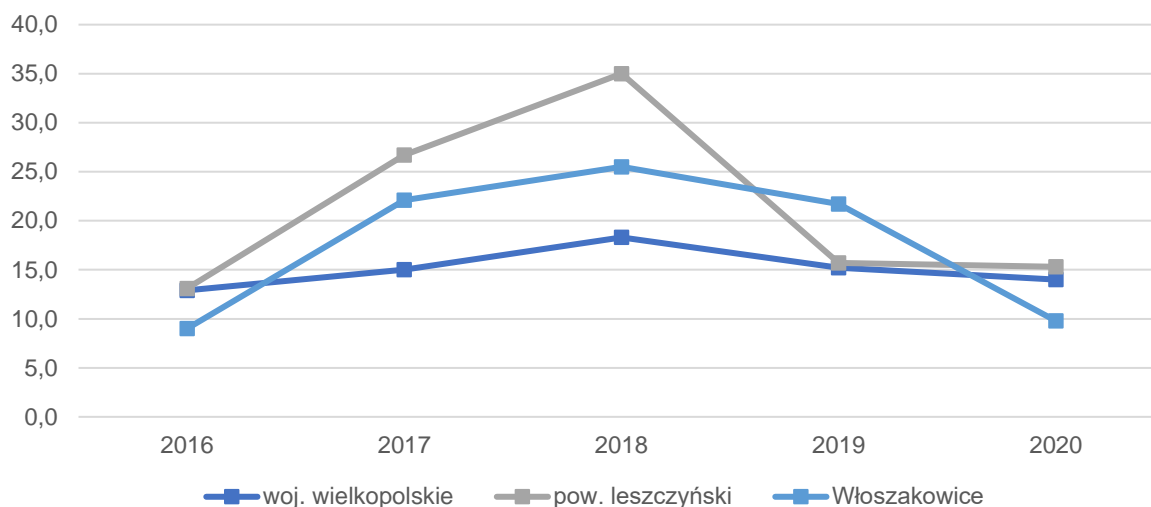
Tab. 9. Dochody podatkowe gminy Włoszakowice w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PIT	5 039 829	5 395 327	7 571 798	8 389 549	8 796 326	10 102 428
CIT	954 401,62	860 673,59	909 713,93	818 460,62	1 546 793,61	2 386 009,33
podatek rolny	448 292,84	443 333,82	442 849,14	461 070,97	491 038,12	466 175,28
podatek od nieruchomości	4 837 916,68	5 307 375,79	5 406 273,28	6 038 111,58	6 491 492,47	7 197 279,07
podatek leśny	151 428,83	151 530,85	157 370,21	153 870,93	156 474,76	161 452,97
podatek od środków transportowych	374 433,19	409 112,04	428 470,60	389 292,85	426 566,00	402 880,79
podatek od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	14 421,28	13 785,70	5 721,30	14 355,15	4 965,26	13 379,02
podatek od czynności cywilnoprawnych	386 861,99	327 832,10	529 541,16	640 711,47	781 211,73	925 420,51
wpływy z opłaty skarbowej	53 624,00	62 383,00	61 683,54	54 650,00	69 781,00	113 297,66
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	23 953,87	29 674,83	48 905,41	46 044,10	20 103,30	54 898,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniżej przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach gminy Włoszakowice w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa. Z analizy wynika, że poza rokiem 2019, udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach jednostki corocznie był niższy od analogicznego wskaźnika dla powiatu leszczyńskiego. Największy udział wydatków inwestycyjnych zanotowano w gminie w 2018 roku i wynosił on 25,5%. Względnie wysoki wynik zanotowano także w latach sąsiednich tj. 2017 i 2019 roku. Pokrywa się to z pokazanym w poprzednim podrozdziale wykresem wykonania budżetu gminy Włoszakowice w latach 2016-2021, w którym zauważyć można było, że pomiędzy 2017 a 2019 rokiem wydatki przewyższały dochody gminy. Było to spowodowane realizacją w gminie dużych inwestycji głównie w zakresie gospodarki komunalnej oraz transportu i łączności. W tabeli poniżej przedstawiono wydatki majątkowe gminy Włoszakowice na konkretne zadania o wartości powyżej lub bliskich 500 tys. zł w latach 2016-2021.

Ryc. 23. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Wydatki majątkowe gminy Włoszakowice na zadania o wartości powyżej lub bliższych 500 tys. zł w latach 2016-2021

Nazwa zadania	Wykonanie
2016	
Budowa i modernizacja dróg gminnych realizowanych przez ZDG	1 053 895,29
Rozbudowa z przebudową budynku szkoły w Jezierzycach Kościelnych	495 890,35
2017	
Przebudowa drogi powiatowej 390P- odcinek DW 305 – granica powiatu wraz z budową obwodnicy Boguszyna	3 285 000,00
Budowa i modernizacja dróg gminnych realizowanych przez ZDG	588 566,15
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej Aglomeracji Włoszakowice	4 254 653,00
2018	
Przebudowa drogi powiatowej 390P-odcinek DW 305 – granica powiatu wraz z budową obwodnicy Boguszyna	2 650 000,00
Budowa i modernizacja dróg gminnych realizowanych przez ZDG	564 166,98
Rozbudowa z przebudową budynku szkoły w Jezierzycach Kościelnych	645 473,35
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej Aglomeracji Włoszakowice	6 757 783,05
Dotacja dla GOK na dofinansowanie inwestycji	498 440,00
2019	
Budowa i modernizacja dróg gminnych realizowanych przez ZDG	992 617,28
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej Aglomeracji Włoszakowice	9 540 284,55
2020	
Przebudowa ul. Górnego w Krzycku Wielkim – dofinansowana z RFIL	1 241 193,00
Nakłady poniesione w budynku hangaru na Ośrodku Żeglarskim w Boszkowie-Letnisku	543 787,44
Budowa stadionu lekkoatletycznego i boiska wielofunkcyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy hali sportowo-środowiskowej we Włoszakowicach	1 345 361,23
2021	
Przebudowa dróg o nawierzchni gruntowej	561 412,32
Budowa i modernizacja dróg gminnych realizowanych przez ZDG	1 092 335,75

Przebudowa ul. Adamowo w miejscowości Krzycko Wielkie - dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	560 847,41
Przebudowa ul. Zalesie we Włoszakowicach	773 681,07
Budowa terenu rekreacyjnego ze strefą aktywnego i zdrowego trybu życia	670 684,44
Budowa stadionu lekkoatletycznego i boiska wielofunkcyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy hali sportowo-środowiskowej we Włoszakowicach	1 499 311,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

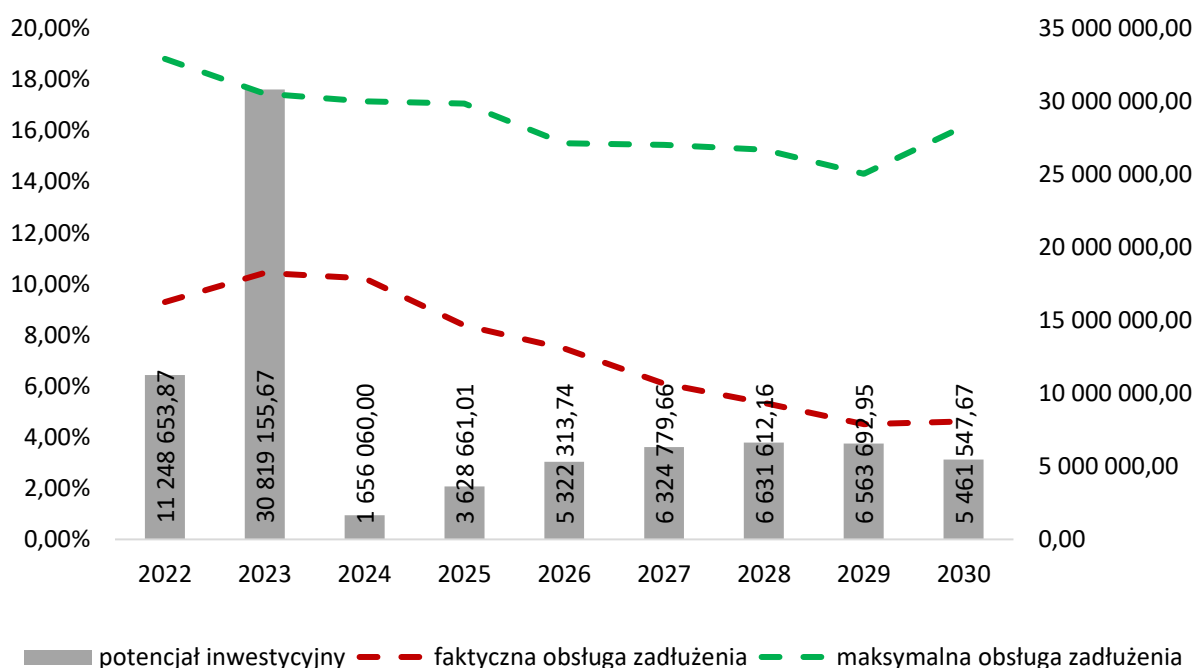
Potencjał inwestycyjny

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia gminy Włoszakowice na lata 2022-2030 zgodnie z Uchwałą nr XLIII/329/2022 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 10 sierpnia 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Włoszakowice na lata 2022-2030.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Poniższy wykres pozwala stwierdzić, że gmina Włoszakowice w perspektywie do 2030 r. wykazuje zdolność do obsługi dodatkowych zobowiązań.

Wykres przedstawia także potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2022-2030. Wynika z tego, że w okresie przedstawionym na rycinie zsumowany potencjał inwestycyjny gminy wyniesie około 77,6 mln zł, z tym że prawie 40% tej kwoty przypada na rok 2023.

Ryc. 24. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia gminy Włoszakowice na lata 2022-2030

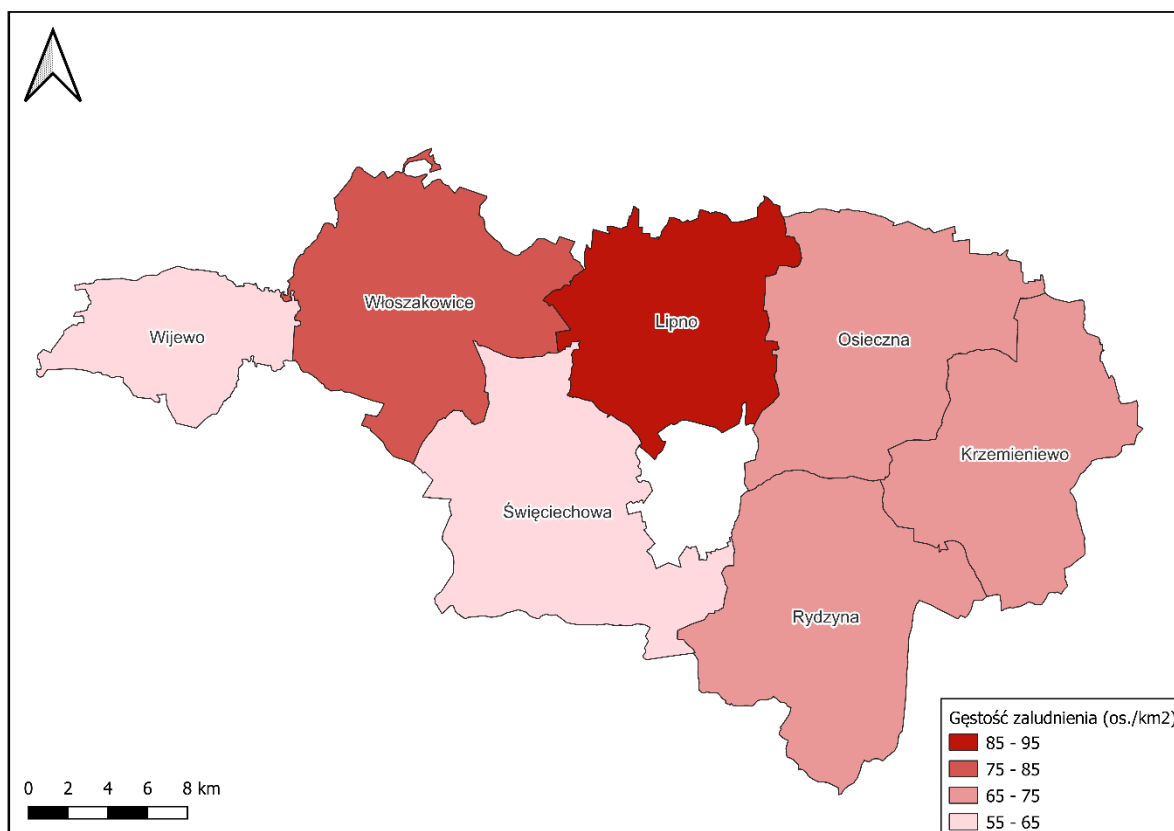
Źródło: opracowanie własne na Uchwały nr XLIII/329/2022 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 10 sierpnia 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Włoszakowice na lata 2022-2030.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Na koniec 2021 roku liczba stałych mieszkańców Gminy Włoszakowice wynosiła 9 725. Od kilku lat obserwuje się systematyczny wzrost liczby mieszkańców. Według danych GUS gęstość zaludnienia wynosiła w 2021 roku 77 os./km². W porównaniu z resztą gmin powiatu leszczyńskiego była to druga najwyższa wartość tego wskaźnika. Najwyższą gęstość zaludnienia wynoszącą 86 os./km² posiadała gmina Lipno, natomiast najniższą wartość gęstości zaludnienia zanotowano w gminie Święciechowa oraz gminie Wijewo, gdzie jej wartość oscylowała na poziomie 62 os./km².

Ryc. 25. Gęstość zaludnienia w powiecie leszczyńskim w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie leszczyńskim według GUS w latach 2017-2021 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w powiecie utrzymywała się na podobnym poziomie, jednak zanotowano stopniowy wzrost o 2,5 tys. mieszkańców. Tendencja obserwowana w powiecie była porównywalna z sytuacją w gminie, gdzie również nastąpił delikatny wzrost – o 320 mieszkańców. Ludność zamieszkująca gminę Włoszakowice, stanowiła w 2021 roku 17% wszystkich mieszkańców powiatu. Opisywana gmina była w 2021 roku drugą najliczniej zamieszkiwaną jednostką terytorialną tego typu w swoim powiecie.

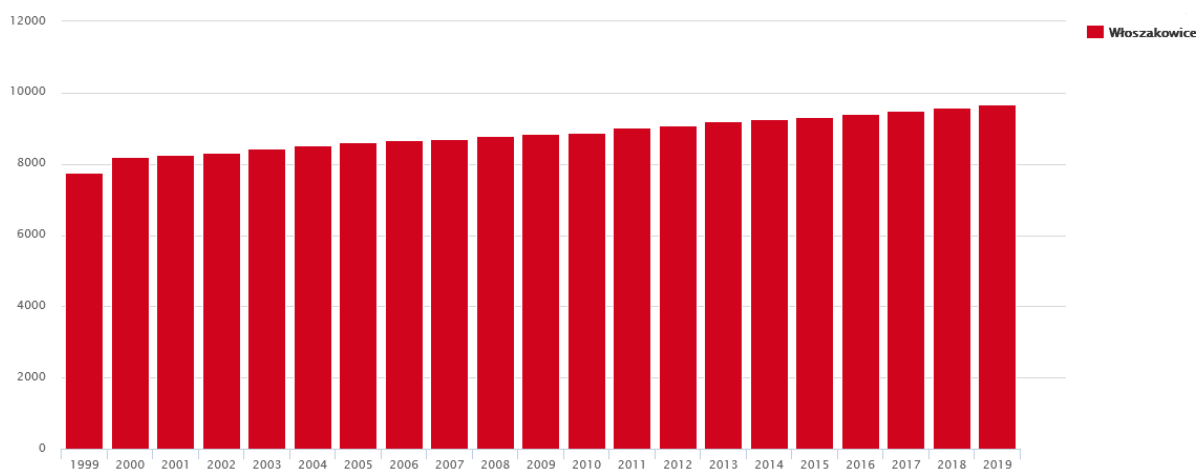
Tab. 11. Zmiany liczby ludności w powiecie leszczyńskim w latach 2017-2021

JST	2017	2018	2019	2020	2021	udział w 2021 r.	średnia dynamika
pow. leszczyński	55 883	56 485	57 201	57 911	58 495	100%	101,1%
Włoszakowice	9 506	9 581	9 669	9 754	9 826	17%	100,8%
Krzemieniewo	8 361	8 332	8 301	8 272	8 184	14%	99,5%
Lipno	7 909	8 124	8 382	8 658	8 941	15%	103,1%
Osieczna	9 133	9 197	9 269	9 314	9 329	16%	100,5%
Rydzyzna	9 229	9 437	9 636	9 836	10 046	17%	102,1%
Święciechowa	7 939	8 001	8 108	8 214	8 311	14%	101,2%
Wijewo	3 806	3 813	3 836	3 863	3 858	7%	100,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Również w szerszej perspektywie czasowej tj. od roku 1999, w gminie widoczny jest powolny, ale ciągły wzrost liczby ludności. W 1999 roku liczba ludności wg. faktycznego miejsca zamieszkania wynosiła 7 759 mieszkańców, natomiast w 2019 roku wartość ta była większa o ponad 2 tysiące osób i wynosiła 9 669.

Ryc. 26. Liczba ludności w gminie Włoszakowice wg faktycznego miejsca zamieszkania w latach 1999-2019

Źródło: System Analiz Samorządowych (<https://systemanaliz.pl>).

Zachodzące w gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Wskaźnik przyrostu naturalnego w województwie wielkopolskim w 2021 roku kształtował się na poziomie ujemnym, natomiast zarówno dla powiatu leszczyńskiego, jak i w gminie Włoszakowice był minimalnie dodatni, a jego wartość oscylowała w granicach 0-0,5. Gmina Włoszakowice względem innych gmin w powiecie plasowała się na 5 miejscu pod względem wartości omawianego wskaźnika. Pomimo wartości dodatnich w 2021 roku, średnia zmiana wskaźnika przyrostu naturalnego od 2017 roku była ujemna w każdej z wymienionych w tabeli jednostek samorządu terytorialnego.

Kolejnym wskaźnikiem przedstawionym w poniższej tabeli był wskaźnik salda migracji. Wynioskować z niego można, że w 2021 roku nastąpił napływ ludności w 5 z 7 gmin powiatu. Średnia zmiana tego wskaźnika od 2017 roku była dodatnia zarówno w województwie, powiecie leszczyńskim, jak i w gminie Włoszakowice. Oznacza to, że przez ostatnie kilka lat występuje

pozytywny trend – powiat leszczyński oraz gmina Włoszakowice przyciągają corocznie większą liczbę nowych mieszkańców od liczby osób decydujących się na wyprowadzkę z regionu. Prawdopodobnie jest to związane ze zjawiskiem suburbanizacji miasta Leszno, które według danych GUS od 2017 roku corocznie notowało ujemny wskaźnik salda migracji, a w 2021 zanotowało wskaźnik salda migracji na 1 000 osób na poziomie -7,2. Mieszkańcy wyprowadzają się na tereny podmiejskie, takie jak m.in. gmina Włoszakowice, w poszukiwaniu ciszy i spokoju.

Tab. 12. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w gminie Włoszakowice w latach 2017-2021 na tle gmin w powiecie, powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.
woj. wielkopolskie	-2,75	-1,20	0,60	0,08
pow. leszczyński	0,12	-1,15	10,80	1,23
Włoszakowice	0,31	-1,43	7,40	1,13
Krzemieniewo	-1,33	-1,52	-9,10	-0,65
Lipno	2,84	-1,57	30,40	3,20
Osieczna	-4,19	-1,38	6,00	0,40
Rydzyňa	2,41	-0,57	21,90	1,63
Święciechowa	0,36	-0,45	12,80	1,90
Wijewo	0,52	-1,38	-4,40	-1,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Odnosząc się do struktury ludności, w gminie Włoszakowice obserwuje się stopniowe starzenie się społeczeństwa. Porównując zarówno udział mieszkańców w wieku kreatywnym w 2017 roku do roku 2021 oraz zmiany odsetka ludności w wieku produkcyjnym w przedziale 2010-2019 (Ryc. 17), zauważyć można stopniowe zmniejszanie się udziału osób zarówno w wieku kreatywnym (25-34 lata), jak i w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64, kobiety 18-59). Ponadto zauważyć można zwiększanie się senioralnego obciążenia demograficznego w gminie, którego dynamika na przestrzeni przedstawionych w poniższym wykresie ram czasowych wynosiła 109%. Porównując to z wynikami z powiatu czy województwa, jest to wynik minimalnie lepszy, jednak wartości powyżej 100% świadczą o zwiększaniu się udziału seniorów w strukturze demograficznej gminy, co prowadzić może do różnego rodzaju problemów i wyzwań.

Tab. 13. Wskaźniki demograficzne dla gminy Włoszakowice w 2017 i 2021 roku na tle innych jednostek

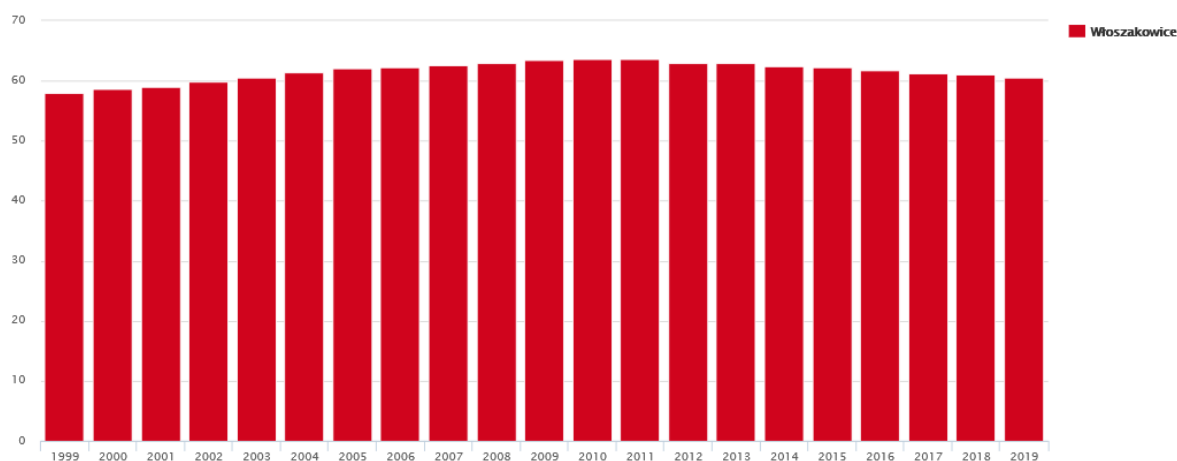
JST	mieszkańcy w wieku krea- tywnym (%) ¹			senioralne obciążenie demo- graficzne (%) ²		
	2017	2021	dynamika	2017	2021	dynamika
woj. wielkopolskie	15,16	12,91	85%	23,20	26,90	116%
pow. leszczyński	15,08	13,58	90%	19,00	21,10	111%
Włoszakowice	14,18	12,14	86%	19,40	21,10	109%

¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

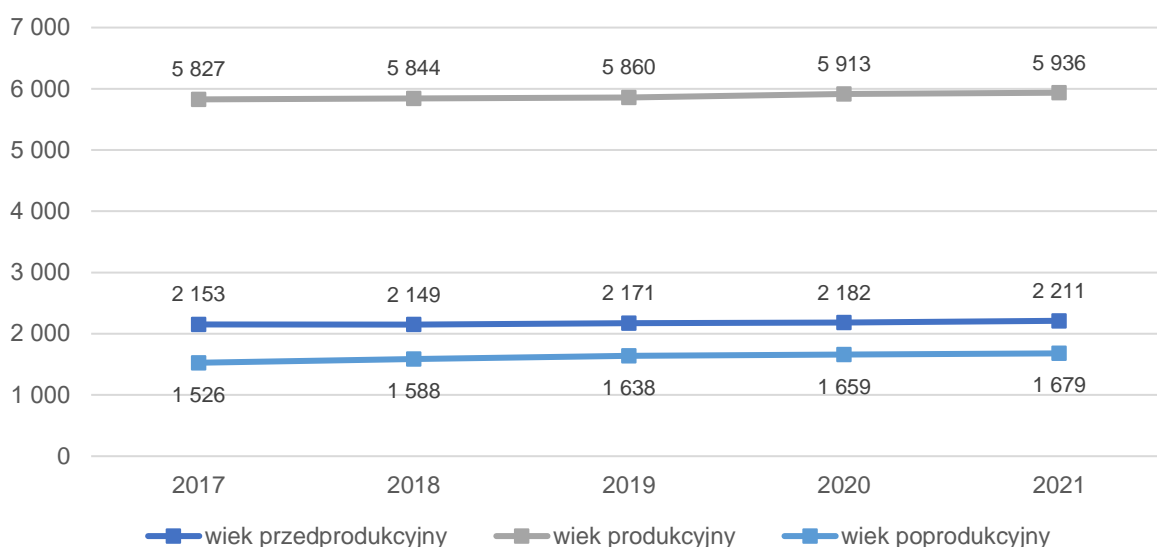
Ryc. 27. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w gminie Włoszakowice w latach 1999-2019 (%)

Źródło: System Analiz Samorządowych (<https://systemanaliz.pl>).

Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura ludności w gminie Włoszakowice w latach 2017-2021 w postaci danych bezwzględnych. Pomimo pokazanego wyżej stopniowego wzrostu udziału liczby osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej gminy wraz z jednoczesnym zmniejszaniem się udziału osób w wieku produkcyjnym, zauważyć można wzrost liczby mieszkańców w każdej z przedstawionych niżej grup (mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym). Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni badanych czterech lat zwiększyła się o ponad 100 osób i w 2021 roku osiągnęła wartość 5 936 mieszkańców. Natomiast liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wzrosła o nieco ponad 50 osób i wynosiła 2 211 mieszkańców, a liczba osób w wieku poprodukcyjnym – o ponad 150 osób.

Ryc. 28. Struktura ludności w gminie Włoszakowice w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

Na terenie gminy Włoszakowice funkcjonuje jeden żłobek: „Słoneczko” – Joanna Frankowska. Znajduje się na ul. Krańcowej 5 we Włoszakowicach. Funkcjonuje w godzinach od 6 do 17 i jest w stanie przyjąć 46 dzieci. Podstawowa opłata miesięczna za pobyt dziecka wynosi 980 zł.

W gminie działają 3 przedszkola publiczne oraz 2 przedszkola niepubliczne. Zdecydowanie największym ośrodkiem jest przedszkole publiczne nr 2 we Włoszakowicach opiekujące się aż 329 dziećmi rozłożonymi na 15 różnych grup o średniej wielkości 22 osób na grupę. Pozostałe obiekty przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 14. Przedszkola publiczne na terenie gminy Włoszakowice

Lp.	Nazwa przedszkola/oddziału przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne					
1.	Przedszkole nr 2 Włoszakowice	329	15	21,93	7.00-16.00
2.	Oddział Przedszkolny SP Dłużyna	49	2	24,5	8.15-13.15
3.	Oddział Przedszkolny SP Jezierzycze Kościelne	15	1	15	8.00-13.00
Przedszkola niepubliczne					
1.	Przedszkole Niepubliczne Kolorowe Kredki	30	2	15	6:00-16:00
2.	Przedszkole Niepubliczne Słoneczko	53	3	17,67	6:00-17:00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Przedszkola na terenie gminy przyjmują także dzieci z okolicznych gmin. Na przestrzeni ostatnich lat liczba ta wynosiła między 6 a 10 dzieci. Występuje także zjawisko odwrotne tzn. niektóre dzieci z gminy Włoszakowice uczęszczają do przedszkoli położonych poza granicami gminy. Pomiedzy rokiem 2016 a 2021 wartość ta oscylowała pomiędzy 14 a 18 dzieci. W

tabeli poniżej dostrzec można również miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym oraz wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym. Od roku 2017 widoczny jest ciągły wzrost obu tych wartości.

Tab. 15. Poziom upowszechniania edukacji przedszkolnej w gminie Włoszakowice w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	15	14	15	15	18	17
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	10	9	7	6	7	8
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	319,20	270,04	292,29	475,84	509,06	515,28
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (zł)	239,40	202,53	219,21	356,88	381,79	386,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Edukacja

Na terenie gminy Włoszakowice funkcjonuje 5 szkół podstawowych, do których w roku szkolnym 2019/2020 uczęszczało w sumie 1 165 dzieci. Największym ośrodkiem tego typu w gminie jest Zespół Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach posiadający w roku szkolnym 2019/2020 aż 623 uczniów oraz 29 oddziałów. Stanowiło to ponad połowę wszystkich osób uczących się w gminie w szkołach podstawowych. Drugim, co do wielkości ośrodkiem, jest Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzycku Wielkim, przyjmująca 166 uczniów podzielonych na 8 oddziałów. Najmniejszą szkołą w gminie jest Szkoła Podstawowa w Dłużynie do której uczęszczało 100 uczniów podzielonych na 7 oddziałów.

Tab. 16. Szkoły podstawowe na terenie gminy Włoszakowice

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy (tak/nie)
1.	Szkoła Podstawowa im. Ks. Teodora Kurpisza w Bukówcu Górnym	155	8	19,37	16,61	nie
2.	Szkoła Podstawowa w Dłużynie	100	7	14,29	14,47	nie
3.	Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Jezierzycach Kościelnych	121	8	15,125	16,32	nie
4.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzycku Wielkim	166	8	20,75	19,14	nie
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach	623	29	21,48	49,67	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli poniżej zaprezentowany został stan bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych na terenie gminy Włoszakowice w roku szkolnym 2019/2020. Trzy z pięciu szkół posiadają dostęp do obiektów sportowych, z czego w dwóch szkołach ich stan został oceniony na dobry natomiast w ZSO we Włoszakowicach jedna z sal została zidentyfikowana jako wymagająca remontu. Szkoły nie posiadają dedykowanych pracowni językowych, jednak wszystkie mają dostęp do świetlic, komputerów dla uczniów oraz projektorów multimedialnych, a także posiadają szafki dla każdego z uczniów. Gabinet pielęgniarstwa lub stomatologiczny funkcjonował jedynie w ZSO we Włoszakowicach oraz SP im. Ks. Teodora Kurpisa w Bukówcu Górnym.

Tab. 17. Stan infrastruktury szkolnej i bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych na terenie gminy Włoszakowice w 2020 roku

Nazwa szkoły:	SP im. Ks. Teodora Kurpisa w Bukówcu Górnym	SP w Dłużynie	SP im. Tadeusza Kościuszki w Jezierzycach Kościelnych	SP im. Marii Konopnickiej w Krzycku Wielkim	ZSO we Włoszakowicach
Liczba sal lekcyjnych	13	9	13	10	30
Rodzaj i stan obiektów sportowych	brak	dobry	brak	dobry	2 sale, w tym 1 w małej szkole do remontu
Pracownice językowe	nie	nie	nie	nie	nie
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie	nie	nie	tak
Komputery do użytku uczniów	24	21	20	20	126
Projektory multimedialne	4	9	8	11	22
Kamery - monitoring szkolny	nie	nie	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak	tak	tak	tak (oprócz klas I w małej szkole)
Świetlice	12.00-15.30	11.50-12.35, 12.50-13.35	7.30-8.25 / 13.00-15.00	7.00 – 14.30	7.00-16.00
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	nie	tak	tak	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak	nie	nie	nie	tak
Liczba stypendystów	14	15	15	14	1 - stypendium premiera

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli poniżej zestawiono całkowitą liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy Włoszakowice w zestawieniu z liczbą dzieci zamieszkującą teren gminy, ale dojeżdżającą do szkół poza jej granicami. Zaobserwować można, iż liczby te ulegały wahaniom na przestrzeni analizowanych lat – do roku 2019 obserwowano spadek łącznej liczby uczniów, natomiast od tego momentu liczba uczniów znowu zaczęła wzrastać. Do szkół na terenie gminy w 2021 roku zapisanych było 1177 dzieci co oznacza różnicę 48 osób względem liczby

uczniów z 2016 roku. Liczba uczniów z terenu gminy uczęszczających do szkół na terenie innych gmin ulegała wahaniom w granicach od 36 do 58 dzieci. Obserwowano tendencję wzrostową od 2016 do 2020 roku, natomiast uległa ona zmianie w 2021 roku, w którym odnotowano spadek o 6 uczniów.

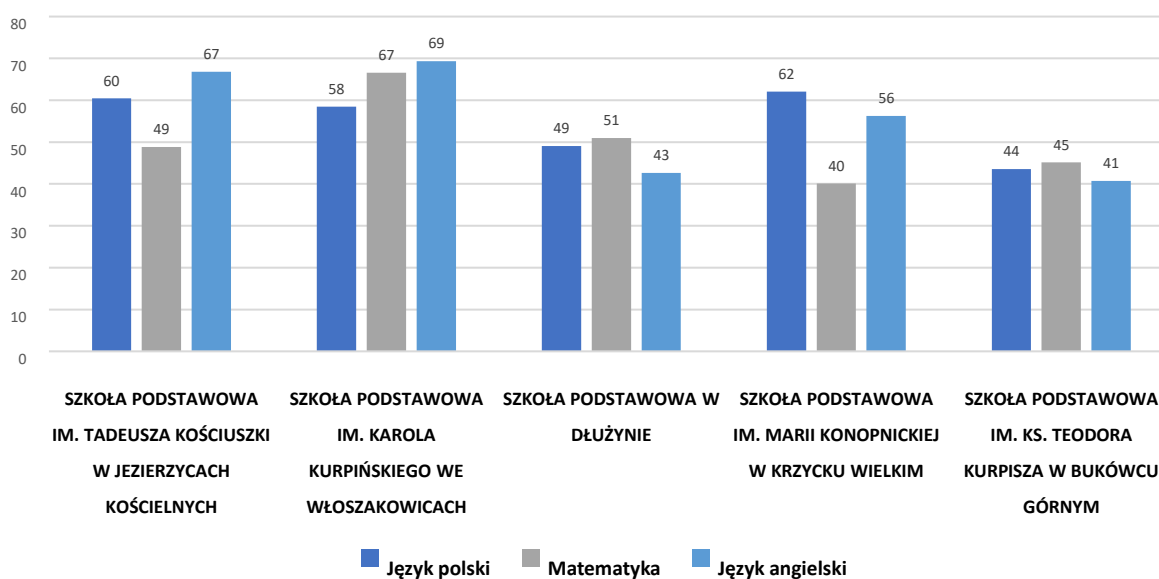
Tab. 18. Liczba uczniów zamieszkujących gminę Włoszakowice uczęszczająca do szkół na terenie gminy

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0" (os.)	1 225	1 207	1 198	1 108	1 127	1 177
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	36	40	47	53	58	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Wyniki klas VIII szkół podstawowych z egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej w roku szkolnym 2021/2022 obrazuje poniższe zestawienie. Zauważyć można różnicę w wynikach szkół względem poszczególnych przedmiotów. Poprzez wyniki z języka polskiego wyszczególnić można szkoły w Krzycku Wielkim, Jezierzycach Kościelnych oraz we Włoszakowicach, gdzie uczniowie osiągnęli średnie wyniki w okolicy 60%. Wyniki z matematyki zdecydowanie najlepiej prezentują się w szkole we Włoszakowicach – średnia z wyników osiągnęła poziom 67%, później na podobnym poziomie wypadli uczniowie ze szkół w Jezierzycach Kościelnych i Dłużynie, gdzie średnia z wyników osiągnęła okolice 50%. Z egzaminu z języka angielskiego najlepsze wyniki uzyskali uczniowie szkoły w Jezierzycach Kościelnych oraz we Włoszakowicach. Zestawiając ze sobą wszystkie wyniki dostrzec można różnicę pomiędzy szkołami w Jezierzycach Kościelnych i Włoszakowicach, a pozostałymi placówkami w gminie. Najmniej korzystnie spośród wszystkich szkół pod względem wyników uczniów prezentują się szkoły w Dłużynie i Bukówcu Górnym.

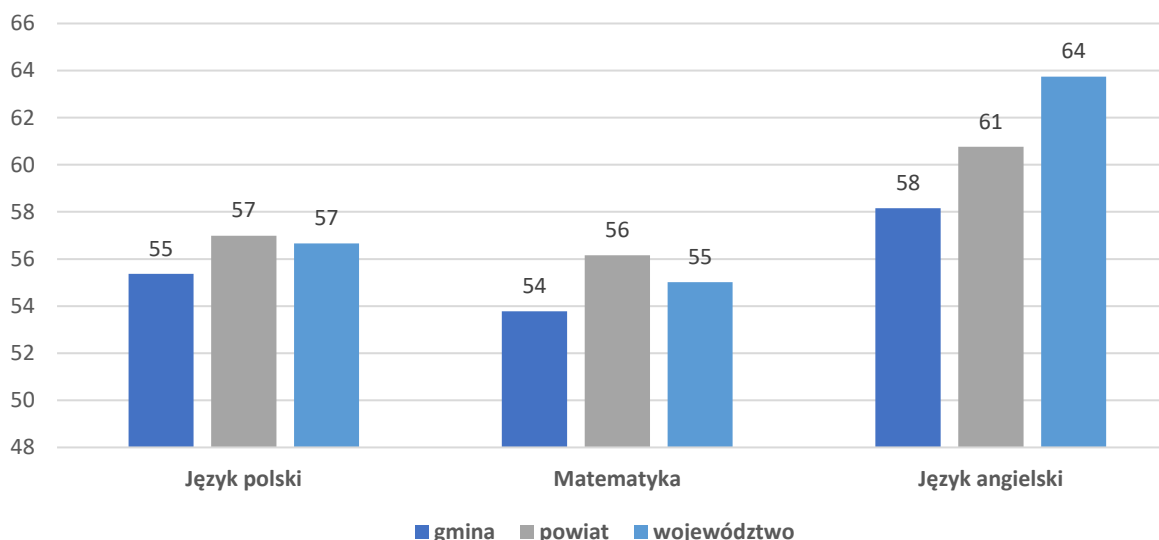
Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w gminie Włoszakowice w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2022.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione wyniki z egzaminu ósmoklasisty, zestawiający średnie wyniki uczniów z gminy ze średnią z powiatu leszczyńskiego i województwa wielkopolskiego. Ich analiza wskazuje, że poziom kształcenia w gminie jest niższy niż średnia wyznaczona dla powiatu i województwa.

Ryc. 30. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2022.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2016-2021. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę corocznie wzrastały. Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (w 2021 stanowiły 78,5% wydatków bieżących). Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 2,6-4 mln zł rocznie. Najwyższe wydatki majątkowe wystąpiły w 2018 roku (wynosiły ok. 1,1 mln zł). W tabeli można również zwrócić uwagę na poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w gminie. Wynika z niej, że

subwencja oświatowa w żadnym z analizowanych lat nie pokrywała w całości wydatków na oświatę. Dodatkowo zauważalny jest również malejący stopień pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz więcej wydatków oświatowych gmina musi pokrywać z dochodów własnych. W 2016 roku wskaźnik ten wynosił 81%, a w roku 2018 zmniejszył się do 71% i już na takim poziomie pozostał (za wyjątkiem roku 2020, w którym zwiększył się do 74%).

Tab. 19. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w gminie Włoszakowice w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
WYDATKI OGÓŁEM	12 690 684,27	13 254 177,42	14 382 063,32	15 357 004,90	15 053 897,92	16 622 968,38
Wydatki bieżące, w tym:	12 108 031,43	12 369 598,89	13 262 989,78	15 357 004,90	15 027 430,29	16 428 907,67
<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	9 298 696,78	9 712 483,62	10 340 899,05	11 379 135,04	11 315 210,98	12 897 404,03
<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	2 809 334,65	2 657 115,27	2 922 090,73	3 977 869,86	3 712 219,31	3 531 503,64
Wydatki majątkowe	582 652,84	884 578,53	1 119 073,54	0,00	26 467,63	194 060,71
SUBWENCJA OŚWIATOWA	10 333 877,00	10 242 185,00	10 180 981,00	10 978 559,00	11 082 462,00	11 725 368,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	2 356 807,27	3 011 992,42	4 201 082,32	4 378 445,90	3 971 435,92	4 897 600,38
Stopień pokrycia	81%	77%	71%	71%	74%	71%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Kultura i sport

Podmiotami realizującymi zadania w zakresie kultury i sportu w gminie Włoszakowice, których organem prowadzącym jest gmina są:

- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji zlokalizowany przy ul. Karola Kurpińskiego 29,
- Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. zlokalizowany przy ul. Karola Kurpińskiego 29 oraz ul. Myśliwskiej 1,
- Gminny Ośrodek Kultury zlokalizowany przy ul. Plac 21 Października 3,
- Gminna Biblioteka Publiczna zlokalizowana przy ul. Karola Kurpińskiego 29.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji odpowiedzialny jest za wykonywanie zadań własnych gminy w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji – w postaci organizacji zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych, prowadzi nadzór nad infrastrukturą sportową. Gminny Zakład Komunalny zarządza kompleksem sportowym, w skład którego wchodzi hala sportowo-środowiskowa oraz stadion lekkoatletyczny. Inne obiekty sportowe wraz z ich stanem technicznym przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 20. Obiekty sportowe na terenie gminy Włoszakowice

Nazwa obiektu i lokalizacja	Stan techniczny
Hala sportowo-środowiskowa we Włoszakowicach	Dobry
Stadion lekkoatletyczny we Włoszakowicach	Nowy
Stadion piłkarski w parku we Włoszakowicach	Dobry
Kompleks Boisk Sportowych Orlik w Krzycku Wielkim	Dobry
Boisko piłkarskie w Boguszynie	Dobry
Boisko piłkarskie w Grotnikach	Dobry
Boisko piłkarskie w Dłużynie	Dobry
Kort tenisowy w Boszkowie	Dobry
Teren rekreacyjny ze strefą aktywnego i zdrowego stylu życia we Włoszakowicach	Nowy

Boisko piłkarskie w Jezierzycach Kościelnych	W trakcie remontu
Boisko piłkarskie w Zbarzewie	Do remontu
Boisko do siatkówki plażowej w Dłużynie	Dobry
Boisko do siatkówki plażowej w Dominicach	Nowy
Boisko do koszykówki ulicznej z jednym koszem w Boguszynie	Dobry

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Gminny Ośrodek Kultury we Włoszakowicach prowadzi takie działania jak: organizacja imprez kulturalnych, redakcja i skład czasopisma „Nasze Jutro”, nadzór nad salami wiejskimi oraz gminnymi zespołami śpiewaczymi, chórmi i innymi grupami artystycznymi, prowadzenie zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży, obsługa interesantów oraz realizacja spraw bieżących. Jednostka zajmuje się także oprowadzaniem wycieczek po Pałacu Sułkowskich, Muzeum Karola Kurpińskiego i Izbie Regionalnej we Włoszakowicach.

Do największych cyklicznych wydarzeń kulturalnych i sportowych odbywających się na terenie gminy należą: Puchar Polski w kolarstwie przełajowym, Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Włoszakowice, Przejazd postaci historycznych z okazji Narodowego Święta Niepodległości, Plebiscyt Sportowy, Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Parokonnymi im. Józefa Lipowego w Bukówcu Górnym, Mistrzostwa Gminy Włoszakowice w Narciarstwie. Ponadto gmina organizuje wydarzenia integrujące różne grupy wiekowe tj. zajęcia jogi czy Nordic Walking.

Z ww. wydarzeń wyróżnić należy (z uwagi na swą oryginalność) **Przejazd postaci historycznych z okazji Narodowego Święta Niepodległości**. Jest to wydarzenie, które aktywizuje mieszkańców. Biorą w nim czynny udział wcielając się w rolę postaci ważnych dla Polski i regionu, m.in. Józefa Piłsudskiego, Ignacego Jana Paderewskiego, Jana Otto, ks. Józefa Górnego czy postać Franciszka Kaczmarka. Za kolejne wydarzenie wyróżniające gminę na tle innych, mogą być uważane wcześniej wspomniane Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Parokonnymi im. Józefa Lipowego. Zawody te charakteryzują się przejazdem podczas którego dokonywana jest ocena wyglądu pojazdów oraz powożących z luzakami ubranymi w stroje historyczne, tj. ludowe stroje chłopskie występujące na terenie gminy Włoszakowice, stroje pańskie, mieszczkańskie, wojskowe, organizacji strzeleckich i sportowych.

Okoliczni mieszkańcy bardzo prężnie działają w różnego rodzaju grupach kulturalnych i muzycznych. Gminny Ośrodek Kultury nadzoruje zespoły i chóry takie jak:

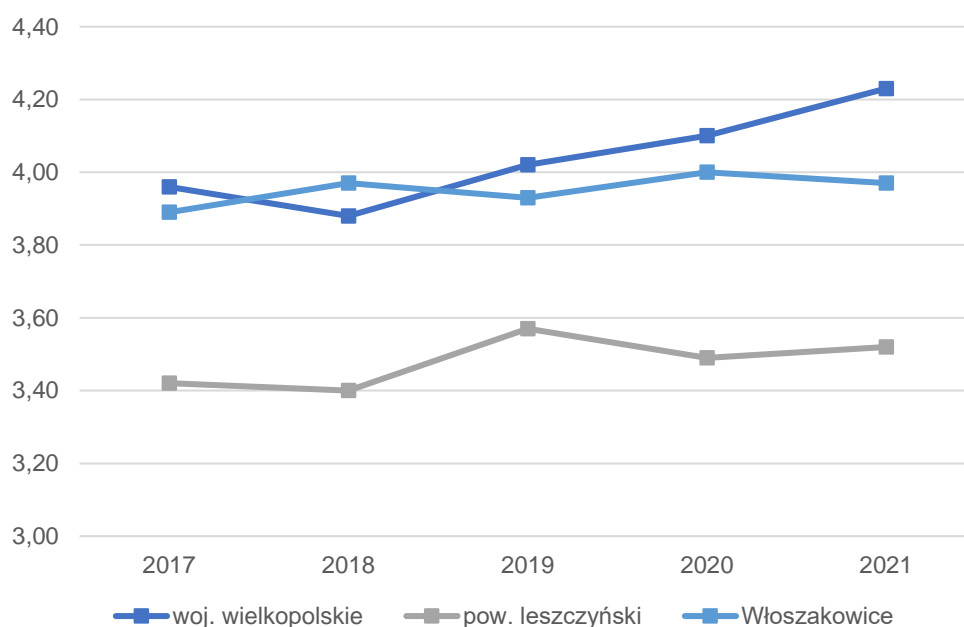
- Zespół Śpiewaczy „Dłużynianki”,
- Zespół Śpiewaczy „Echo”,
- Zespół Śpiewaczy „Jezioranki”,
- Zespół Śpiewaczy „Mezzo Forte”,
- Zespół Śpiewaczy „Relaks”,
- Zespół Śpiewaczy „Sami swoi”,
- Zespół Śpiewaczy „Srebrny włos”,
- Zespół Śpiewaczy „Zbarzewianki”,
- Zespół Śpiewaczy „Złota jesień”,
- Zespół Wokalny „Melodia”,
- Chór Żeński „Cantilena”,
- Chór Męski im. Karola Kurpińskiego,
- Zespół Regionalny im. Anny Markiewicz,

- Zespół Regionalny „Nowe Lotko”,
- Kapela Dudziarska „Manugi”,
- Orkiestra i Mażoretki.

GOK organizuje również zajęcia dodatkowe w postaci grupy teatralnej „Tajemnica Słowa”, Samorządowego Ogniska Muzycznego oraz Studio Muzyki Szymona Gądy.

Na poniższym wykresie przedstawiono wskaźnik obrazujący liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców gminy. Wskaźnik ten od 2017 roku utrzymuje się na podobnym poziomie. Odzwierciedleniem takiej liczby różnego rodzaju grup jest fakt, że wskaźnik ten mimo stagnacji nadal jest znacznie wyższy od wskaźnika przypisanego powiatowi leszczyńskiemu oraz utrzymuje się na podobnym poziomie, co wskaźnik dla całego województwa wielkopolskiego. Świadczy to o dużej aktywności mieszkańców w życiu kulturowym i społecznym gminy.

Ryc. 31. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Bezpieczeństwo publiczne w gminie zapewnia Zespół Dzielnicowych we Włoszakowicach będący jednostką organizacyjną Komendy Miejskiej Policji w Lesznie. Na terenie gminy zlokalizowano komisariat policji dla tej jednostki na ul. Zalesie 9a we Włoszakowicach. Według danych Komendy Miejskiej Policji w Lesznie, na obszar gminy przysługuje zespół 3 dzielnicowych podzielonych na 3 rejony oraz jeden asystent.

Na terenie gminy zlokalizowano 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP Krzycko Wielkie oraz OSP Włoszakowice zostały ujęte w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Wszystkie 11 jednostek współorganizuje Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze dla mieszkańców.

Tab. 21. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie gminy Włoszakowice

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Boguszyn	Boguszyn 48a, 64-117 Krzycko Małe	NIE
OSP Boszkowo	Boszkowo, Kolejowa 1, 64-140 Włoszakowice	NIE
OSP Bukówiec Górny	Bukówiec Górny, Powstańców Wielkopolskich 112, 64-140 Włoszakowice	NIE
OSP Dłużyna	Dłużyna, Strażacka 1, 64-140 Włoszakowice	NIE
OSP Dominice	Dominice 11a, 64-140 Włoszakowice	NIE
OSP Grotniki	Grotniki, Piaskowa 3, 64-140 Włoszakowice	NIE
OSP Jezierzycze Kościelne	Jezierzyce Kościelne, Leszczyńska 37, 64-117 Krzycko Małe	NIE
OSP Krzycko Wielkie	Krzycko Wielkie, Szkolna 10, 64-117 Krzycko Małe	TAK
OSP Sądzia	Sądzia 37a, 64-117 Krzycko Małe	NIE
OSP Włoszakowice	Włoszakowice, Zalesie 9c, 64-140 Włoszakowice	TAK
OSP Zbarzewo	Zbarzewo 53, 64-117 Krzycko Małe	NIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

W gminie zlokalizowano 4 punkty monitoringu:

- Rondo Jana Pawła II we Włoszakowicach,
- ul. Karola Kurpińskiego 29,
- ul. Zalesie w okolicach parku,
- Teren rekreacyjny ze strefą aktywnego wypoczynku przy ul. Zalesie 9.

Wśród najczęstszych przestępstw na terenie gminy można wymienić uszkodzenia mienia, oszustwa internetowe i kradzieże.

Otoczenie wewnętrzne gminy

Na terenie gminy Włoszakowice działalność prowadzą organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje. Według danych z Rejestru Stowarzyszeń Ministerstwa Sprawiedliwości w gminie działa 37 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Są to m.in.:

- Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” we Włoszakowicach, Bukówcu Górnym,
- Włoszakowickie Bractwo Kurkowe im. Św. Huberta,
- Izba Życia – „Nadzieja”,
- Fundacja „Jesteśmy – więc pomagamy”,
- Kółka rolnicze w Boguszynie, Bukówcu Górnym, we Włoszakowicach, w Sądzi, w Jezierzycach Kościelnych, w Zbarzewie, w Krzycku Wielkim itd.,
- Ochotnicza Straż Pożarna ze swoimi jednostkami przedstawionymi w tabeli powyżej,
- Stowarzyszenie „MTS Aktywne Włoszakowice”,
- Stowarzyszenie Bukówczan Manu,
- Stowarzyszenie imienia Andrzeja Krzyckiego,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach,

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Mieszkańcy gminy w zakresie ochrony zdrowia mają dostęp do 6 różnych poradni. Są to kolejno:

- Gabinet położnej „Mamma Indywidualna Praktyka Położnej Marika Frankowska” we Włoszakowicach,
- Poradnia lekarza ogólnego „Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Krzycku Wielkim”,
- Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej „Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Krzycku Wielkim”,
- Gabinet lekarza rodzinnego „Poradnia Lekarzy Rodzinnych A. Patelka B. Zięta Spółka Jawna” we Włoszakowicach,
- Gabinet pielęgniarki środowiskowej „Poradnia Lekarzy Rodzinnych A. Patelka B. Zięta Spółka Jawna” we Włoszakowicach,
- Gabinety lekarskie „Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Specjalistyczne Gabinety Lekarskie Femina” we Włoszakowicach.

Ponadto we Włoszakowicach na ulicy Karola Kurpińskiego 27 mieści się podstacja pogotowia ratunkowego.

Na terenie gminy Włoszakowice funkcjonuje 5 aptek, z czego trzy zlokalizowane są we Włoszakowicach oraz po jednej w Boszkowie-Letnisko i Krzycku Wielkim.

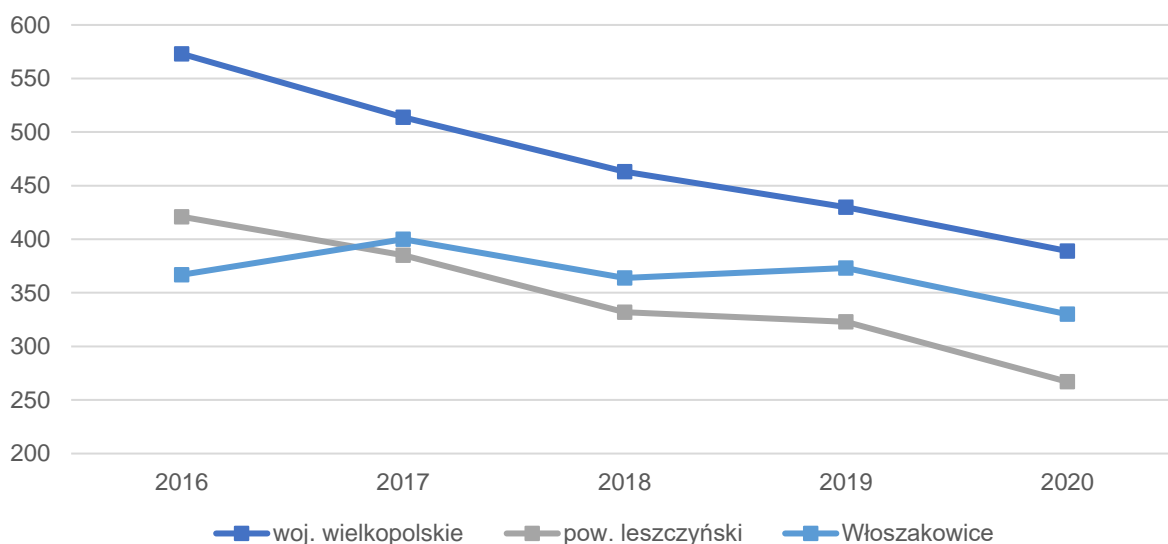
Dodatkowo gmina współpracuje z innymi podmiotami w zakresie realizacji programów profilaktycznych. Są to programy takie jak mammografia, profilaktyka nowotworów głowy i szyi, profilaktyka nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego, badanie aorty brzusznej, ogólnopolski program profilaktyki czerniaka. Podmiotami współpracującymi w zakresie ww. programów są:

- Narodowy Instytut Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie ul. W.K. Roentgena 5 w Warszawie (profilaktyka czerniaka),
- NZOZ LARGO Sp. z o.o. ul. Kąkolewska 13c w Grodzisku Wlkp. (mammografia),

- NSZOZ "Diagnostyk", Leszek Szyński, Wojciech Kwiecień s.c. ul. Wazów 42 w Zielonej Górze (mammografia),
- Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów im. Aliny Pienkowskiej S.A, ul. Kazimierza Wielkiego 24/26 w Poznaniu (mammografia oraz profilaktyka nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego),
- Mammo-Med sp. z o.o. al. Grunwaldzka 56 w Gdańsku (mammografia).

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w gminie Włoszakowice odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszakowicach, którego beneficjentami w 2021 roku było 271 osób. Na wykresie poniżej przedstawiono porównanie wskaźnika liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców w latach 2016-2020. Od roku 2017 dostrzec można tendencję spadkową dla wskaźnika zarówno w gminie, powiecie jak i województwie. Wartość wskaźnika dla gminy od 2017 roku utrzymuje się pomiędzy tymi dla powiatu i województwa oraz jest kolejno wyższa od wartości dla powiatu, ale niższa niż wartość dla województwa.

Ryc. 32. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w gminie Włoszakowice na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Głównymi powodami objęcia pomocą była niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. W sumie pomocą GOPS w 2020 roku objętych było 455 rodzin, z czego aż 360 z ww. powodów.

Tab. 22. Liczba rodzin zamieszkujących gminę Włoszakowice objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z wyszczególnieniem powodu objęcia pomocą w 2020 roku

Powód	Liczba rodzin
Niepełnosprawność	181
Długotrwała lub ciężka choroba	179
Ubóstwo	26
Bezrobocie	13
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym potrzeba ochrony wielodzietności	9
Alkoholizm	7
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – w tym rodziny niepełne	6
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – w tym rodziny wielodzietne	5
Bezdomność	2
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2
Zdarzenia losowe	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2020 gminy Włoszakowice”.

Ponadto w gminie działa Środowiskowy Dom Samopomocy im. Wernera Kenkel zlokalizowany na Pl. 21 Października 4 we Włoszakowicach, w którym prowadzona jest terapia zajęciowa mająca na celu kompensowanie niepełnosprawności poprzez zajęcia rehabilitacyjno-terapeutyczne. Jest on jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu, do którego w 2021 roku zostało skierowane 30 osób – 7 chorych psychicznie, 22 upośledzonych umysłowo oraz 1 osoba z innym zaburzeniem psychicznym.

Kolejnym podmiotem świadczącym usługi społeczne na terenie gminy jest Klub „Złota jesień”, którego zadaniem jest rozwijanie i wzmacnianie aktywności życiowej seniorów. Drugim podmiotem świadczącym podobne usługi jest stowarzyszenie „Koło Gminne Emerytów, Rencistów i Inwalidów we Włoszakowicach”.

Jednym z działań gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez zapewnienie im lokalu. Gmina Włoszakowice w 2020 roku dysponowała w swoim zasobie 13 mieszkaniami komunalnymi, natomiast liczba wniosków na tego typu mieszkanie wyniosła 31. Liczba osób oczekujących na mieszkanie socjalne wyniosła 7.

Kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony i umowy najmu socjalnego lokalu określono w Uchwale Nr XXX/244/2021 w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Włoszakowice.

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Włoszakowice na lata 2023-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo							
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5	
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?							
Skuteczność działania pomocy społecznej?							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?							
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?							
Dostęp do żłobków / klubów malucha?							
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?							
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?							
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (Klub Seniora, współpraca z organizacjami zrzeszającymi seniorów)							
Wsparcie osób niesamodzielnych?							
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?							
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?							
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?							
Gospodarka							
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?							
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?							
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?							
Dostępność usług na terenie Gminy?							
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?							
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							

Środowisko i przestrzeń							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Estetykę swojej gminy?							
Jakość powietrza w gminie?							
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?							
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?							
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?							
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?							
Świadomość ekologiczną mieszkańców?							
System odbioru odpadów na terenie gminy?							
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?							
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?							
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?							
Infrastruktura techniczna							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Stan dróg w gminie?							
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?							
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?							
Jakość sieci wodociągowej?							
Jakość sieci kanalizacyjnej?							
Jakość sieci gazowej?							
Dostęp do Internetu w gminie?							
Turystyka i rekreacja							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność turystyczną gminy?							
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?							
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?							
Poziom bazy gastronomicznej?							
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?							
System ścieżek rowerowych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?							
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?							

Edukacja i kultura							
Jak oceniasz:		Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?							
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?							
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?							
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?							
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?							
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?							
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych w gminie?							
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?							
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?							
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?							
Organizację dowozu dzieci do szkół?							
Dojazd do szkół ponadpodstawowych?							
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?							
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)							
Działalność domu kultury i biblioteki?							
Działalność świetlic wiejskich?							

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- budowa obwodnicy
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
I.1. Zapewnienie przyjaznej i dobrze skomunikowanej przestrzeni publicznej	Optymalizacja transportu zbiorowego poprzez zwiększenie liczby połączeń autobusowych i skomunikowanie transportu autobusowego z kolejowym				
	Regulacja gminnej polityki przestrzennej poprzez opracowywanie i aktualizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego				
	Zachowanie estetyki przestrzeni publicznych				
	Tworzenie terenów urządzonej zieleni publicznej, m.in. parków, skwerów, miejsc rekreacji				
	Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej do norm wyznaczonych w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami				
I.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki wysokiej jakości infrastruktury technicznej na terenie Gminy	Rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych wraz z budową dróg wewnętrznych i dojazdowych				
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury przydrogowej, w tym chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia				
	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, w tym doprowadzenie sieci do nowopowstałych osiedli i budynków oraz wymiana azbestowo-cementowych sieci wodociągowych				
	Budowa dodatkowych zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej				
	Rozwój sieci kanalizacyjnej w miejscowościach, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie, w szczególności uzupełnienie sieci we Włoszakowicach oraz na terenach letniskowych				
	Dążenie do zwiększenia stopnia objęcia Gminy dostępem do sieci gazowej				

I.3. Ochrona środowiska oraz walorów przyrodniczych Gminy	Wprowadzenie systemu monitoringu jakości powietrza, w tym montaż urządzeń pomiarowych				
	Intensyfikacja działań na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów				
	Rozwój energetyki wiatrowej w oparciu o tereny wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych odnawialnych źródeł energii				
	Regulacja systemu gospodarki odpadami w miejscowości Boszkowo i Boszkowo Letnisko, a w szczególności przy Jeziorze Dominickim na obszarach letniskowych				
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej				
	Promocja wśród mieszkańców programu dofinansowania do wymiany pieców				
	Ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
II.1. Podniesienie znaczenia turystyki i przedsiębiorczości w gospodarce Gminy	Tworzenie dobrych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i powstawania nowych firm				
	Współpraca z istniejącymi przedsiębiorcami i wspieranie ich działalności				
	Wyznaczenie terenów pod rozwój inwestycyjny				
	Rozbudowa infrastruktury i obiektów turystyczno-rekreacyjnych				
	Udrożnienie i wykorzystanie Konwaliowego Szlaku Kajakowego poprzez organizację spływów kajakowych i ich promocję				
	Tworzenie miejsc rekreacji na otwartym terenie z wykorzystaniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych Gminy				
	Wsparcie okołorolniczych działalności gospodarczych i promocja nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa				
II.2. Zachowanie pamięci o historii Gminy i kultywowanie gminnych tradycji	Organizacja wydarzeń upamiętniających historię Gminy				
	Tworzenie miejsc o tematyce historii i tradycji Gminy, takich jak Izby Pamięci, Muzea, itp.				
	Tworzenie tablic informacyjnych o dziedzictwie kulturowym Gminy oraz najważniejszych gminnych obiektach				
	Wytyczenie szlaków pieszo-rowerowych śladem Karola Kurpińskiego oraz miejsc związanych z muzyczną historią Gminy				
	Dbłość, restaurowanie i ochrona gminnych zabytków				

II.3. Intensyfikacja działań promujących Gminę	Utworzenie przewodnika śladem najciekawszych miejsc i obiektów w Gminie				
	Promocja Gminy jako miejsca konkurencyjnego pod względem lokalizacji inwestycji				
	Wykorzystanie dostępnych kanałów medialnych i prasy do promocji Gminy				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
III.1. Wzrost jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych	Dążenie do rozwoju form opieki nad osobami niesamodzielnymi, w tym osobami starszymi oraz z niepełnosprawnościami poprzez utworzenie dziennego domu pobytu oraz rozwój usług pielęgniarских				
	Wprowadzenie opieki wytchnieniowej wspomagającej opiekunów osób niesamodzielnych w codziennej opiece nad podopiecznymi				
	Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z grup defaworyzowanych				
	Podnoszenie aktywności seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami poprzez ich uczestnictwo w zajęciach i wydarzeniach organizowanych w ramach odpowiednich podmiotów, np. Klub Seniora, Dom Pobytu Dziennego, Środowiskowy Dom Samopomocy, itp.				
	Dążenie do poprawy dostępu i jakości opieki medycznej, w tym specjalistycznej opieki zdrowotnej				
	Współpraca z innymi podmiotami w zakresie organizacji programów profilaktyki zdrowotnej i ich promocja wśród mieszkańców				

III.2. Wysoka jakość opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego oraz edukacji	Rozwój opieki żłobkowej na terenie Gminy poprzez dążenie do tworzenia prywatnych form opieki nad dziećmi do lat 3				
	Utrzymanie wysokiego poziomu upowszechnienia wysokiej jakości opieki przedszkolnej				
	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych odpowiadającej zainteresowaniom dzieci i młodzieży				
	Wzmocnienie wsparcia dla dzieci z trudnościami w nauce				
	Wprowadzenie programu stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych				
	Doposażanie gminnej bazy dydaktycznej i modernizacja infrastruktury szkolnej i przedszkolnej				
	Rozbudowa i modernizacja szkolnej infrastruktury sportowej				
	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży szkolonej kampanii promującej zdrowy tryb życia				
III.3. Wzbogacenie oferty kulturalnej i sportowej odpowiadającej potrzebom wszystkich mieszkańców	Rozwój gminnej oferty kulturalnej i sportowej angażującej i dającej możliwość spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych				
	Udostępnienie obiektów sportowych jako ogólnodostępnych dla mieszkańców Gminy				
	Wykorzystanie świetlic wiejskich do organizacji zajęć dla mieszkańców w poszczególnych miejscowościach				
	Rozwój i modernizacja infrastruktury kulturalnej, umożliwiającej realizację w swoich obiektach zajęć oraz wydarzeń				
	Wspieranie funkcjonujących organizacji pozarządowych i zachęcanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu kulturalnym i rozwoju Gminy				